

GAZZE KONUŞMALARI

NUMAN KURTULMUŞ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

İÇİNDEKİLER

TBMM FİLİSTİN ÖZEL OTURUMU	7
İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI PARLAMENTO BİRLİĞİNİN FİLİSTİN GÜNDEMLİ VİDEO KONFERANS TOPLANTISI.....	17
MARMARA ÜNİVERSİTESİ 2023-2024 AKADEMİK YILI AÇILIŞ TÖRENİ	29
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ 2023-2024 AKADEMİK YILI AÇILIŞ TÖRENİ	47
ULUSLARARASI SARAYBOSNA ÜNİVERSİTESİ 2023-2024 AKADEMİK YILI AÇILIŞ TÖRENİ	69
“GAZZE’DE KADIN VE ÇOCUK OLMAK” PANELİ.....	91
“GAZZE: İNSANLIĞIN FELAKETİ ÖZEL RAPORU” TANITIM PROGRAMI	101
İSLAM İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ (İSİPAB) 18’İNCİ KONFERANSI.....	117
İSLAM İŞBİRLİĞİ GENÇLİK FORUMU PROGRAMI: “KRİZ ZAMANLARINDA GENÇLİK ÇALIŞMALARININ ROLÜ”	129
ŞEHİT AİLELERİ VE GAZİLERLE İFTAR PROGRAMI	141
BÜYÜKELÇİLER İLE İFTAR PROGRAMI	155
TÜRKİYE’DE MİSAFİR EDİLEN GAZZELİLER İLE İFTAR PROGRAMI.....	171
24. ULUSLARARASI BEYTÜLMAKDİS AKADEMİK SEMPOZYUMU	181
“KUŞATMA; HABERCİLERİN KALEMİNDEN GAZZE ABLUKASI” KİTABININ TANITIM TÖRENİ	197
NATO PARLAMENTO BAŞKANLARI ZİRVESİ.....	211

TBMM FİLİSTİN ÖZEL OTURUMU

Prof. Dr.

NUMAN KURTULMUŞ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

12 EKİM 2023

ANKARA

Son bir haftadır Filistin ve İsrail arasındaki çatışmaların ardından Gazze'nin insanlık dışı bir saldırıya ve muhasaraya muhatap tutulması, binlerce insanın yaralanması, yine binlerce insanın ölümüyle sonuçlanan bir trajedinin yaşanması nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi büyük bir duyarlılık göstermiştir. Mecliste grubu bulunan bütün partilerimize ve grup yöneticilerine teşekkür ediyor ve tebrik ediyorum. Ayrıca, 600 milletvekili arkadaşımızın hemen tamamının ortak alanlarından biri olan bu konudaki hassasiyetlerimizin dile getirilmesi için böyle bir imkânın ortaya konulmuş olması fevkalade önemlidir.

İsrail-Filistin arasındaki bu gerilimin daha fazla sivil can kaybı olmaksızın, daha fazla masum insanın kanı dökülmeksizin çözülebilmesi için Türkiye olarak baştan beri anlamlı bir katkıyı ortaya koymaya gayret ediyoruz. Bir an evvel çatışmaların durdurulması ve özellikle zaten açık bir hapishane durumuna geti-

rilmiş Gazze Şeridi'nde insanları hayattan koparan bu saldırıların bir an evvel sonlandırılması, gıdası ve suyu tükenmiş, sağlık hizmetlerine ulaşımı neredeyse tamamıyla engellenmiş olan Gazze halkının nefes alabilmesi için bir an evvel ateşkesin tesis edilmesi yönünde Türkiye'nin çok ciddi adımları, çok ciddi diplomatik temasları mevcuttur. Ayrıca, zaten bir barut fıçısına dönmüş olan Orta Doğu'da bu gerilimin daha fazla sürdürülmesi, bölgesel ve küresel yeni çatışmaların da fitilini ateşleyebilecek bir imkâna sahiptir.

“ Bu yüzden; savaşın genişlemesinin önlenmesi adına güven ve istikrar ekseninde, adil ve hakkaniyetli bir barışın tesis edilebilmesi için, Türkiye olarak üzerimize düşen her türlü görevi yerine getirmeye hazır olduğumuzu ifade etmek istiyorum. ”

Değerli milletvekili arkadaşlarım;
Çoğu ülke yaşanan çatışmaları, ardından gelen Gazze'deki katliamı görmezden gelirken ya da bir tiyatro izler gibi, keskin bir tarafgirlik içerisinde buradaki insani dramları gündemlerine dahi almazken, öldürülen çocuklar, taş üstünde taş bırakılmayan Gazze için kılıplarını kıpırdatmazken, Türkiye Büyük Millet Meclisinin insani, ahlaki ve tarihî sorumluluğunu kuşanmak üzere bu oturumu gerçekleştirilmesi ve bu oturumun sonunda ortak bir deklarasyona imza atarak bunu Türkiye ve dünya kamuoyuyla paylaşması gerçekten büyük bir önemi haizdir ve her türlü övgünün üstündedir.

Bugünkü toplantı ve sonunda deklare edeceğimiz bildiri aslında tarihe düşülen bir imzadır. Bir kez daha, bu vesileyle, Parlamentoda grubu bulunan tüm siyasi partilere, grubu olmayan tüm partilerin mensubu milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyor ve kendilerini tebrik ediyorum.

Esasına bakarsanız dünyada Filistin-İsrail meselesinde büyük bir vukufiyetle söz söyleyebilecek bir milletin evlatlarıyız. Ecdadımız dört asır boyunca bugünkü Filistin topraklarında farklı dinden insanları, farklı mezhepleri, farklı meşrepleri, farklı etnik yapıları bir arada yaşatabilmiş ve bu dört asır boyunca Batılı insafli tarihçilerin **“Osmanlı barış düzeni”** olarak tanımladıkları dönemde bir tek mezhep kavgası, bir tek din kavgası olmamış, herkesin hakkına hukukuna riayet edilmiştir.

Kısaca özetlemek gerekirse; Mescid-i Aksa’daki “Allahuekber!” sesleri ile hemen yanı başındaki Ağlama Duvarı’nda Yahudilerin yakarışları, birkaç yüz metre ötedeki Doğu Kilisesi’nde Hristiyanların duaları birbirine karışmış ve insanlar barış ve esenlik içerisinde yaşamışlardır. Bunu sağlayan iki temel **gereğe** vardı; bunlardan biri dinlere, inançlara ve kimliklere saygı, bir diğeri ise her insanı yaratılıştaki esas haklara sahip ve eşit **“hazreti insan”** olarak gören anlayışımızdır. Dolayısıyla böylesine önemli bir tarihî birikime sahip olan Türkiye’nin evlatları olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin üyelerinin ve siyasi partilerin bugün göstermiş olduğu bu dayanışmanın tarihi bir adım olduğunun altını çizmek istiyor, emeği geçen bütün ar-

kadaşlarımıza tebrik ve teşekkürlerimi bir kere daha ifade etmek istiyorum.

Değerli kardeşlerim, saygıdeğer milletvekilleri; İnsanlık, bölge tarihini bilenler, şu gerçeğin altını çizeceklerdir:

“ Dünya barışının kapısı Orta Doğu barışıdır, Orta Doğu barışının kapısı ise Filistin halkının barış ve esenlik içerisinde kendi ülkelerinde yaşayabilmesidir. ”

Onun için bu gerçeği en iyi bilen bir milletin çocukları olarak; şu anda yaşananları, bir sebep olarak değil on yıllar boyunca süren yanlış uygulamaların bir sonucu olarak görüyor ve bu nedenler ortadan kalkmadan Orta Doğu'da bir barışın tam manasıyla kurulmasının mümkün olmayacağına inanıyoruz.

Üç temel meseleyi Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine taşımayı vazife olarak telakki ediyorum. Orta Doğu barışının sağlanması, Filistin ve İsrail arasındaki gerilimin ortadan kaldırılması için hiç şüphesiz üç temel konuda adım atmak mecburiyeti vardır.

Bunlardan biri,

“ 1967 sınırlarında, bütünleşik, tam manasıyla bağımsız, egemen ve başkenti Kudüs olan bir Filistin Devleti mutlaka ama mutlaka kurulmalıdır ve bütün dünya tarafından tanınmalıdır. ”

Bir halkın devlet olarak varlığına müsaade edeceksiniz, asırlardır onlarla birlikte yan yana yaşamış bir başka halkın devlet olmasını kabul etmeyeceksiniz; böylesine bir çifte standart, böylesine yanlış bir anlayış olmaz. **Dolayısıyla diyoruz ki; Türkiye olarak başından beri ifade ettiğimiz hâliyle; iki toplumlu, iki devletli çözümden başka hiçbir çözüm olmadığını son olaylar bir kez daha ortaya koymuştur.**

Değerli milletvekili arkadaşlarım;

“ **Bu sorunun çözülmesi için ikinci temel mesele ise özellikle on yıllar boyunca yerleştirilen ve son yıllarda giderek sayıları artan yasa dışı yerleşimciler meselesidir.** ”

İnsanlar evlerinden, iş yerlerinden, köylerinden, kentlerinden tehcir edilerek onların yerine orayla hiç ilgisi olmayan halklar getirilmiş ve yerleşimciler uluslararası hukuka ve Birleşmiş Milletler kararlarına aykırı bir şekilde yerleştirilmeye devam edilmiştir. Yasa dışı, hukuk dışı bu yerleşimciler meselesinin ve buna bağlı olarak İsrail'in işgal ve ilhak teşebbüslerinin sona erdirilmesi barışın önünü açacak en önemli gelişmelerden biridir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım;

“ **Üçüncü temel mesele ise başta Mescid-i Aksa olmak üzere Müslümanların, Hristiyanların ve Yahudilerin bütün din mensuplarının kutsal mekânlarının masuniyetinin korunması ve bu anlamda dinlerin kutsallarına karşı saygı gösterilmesidir.** ”

Onlarca kere yaşandığı gibi, özellikle son dönemde sadece sıradan insanların da değil bazı İsraili milletvekilleri ve bazı bakanların öncülüğünde Müslümanların kutsal mekânı olan Mescid-i Aksa'nın defalarca baskınlara uğramış ve hatta işgal edilmiş olması uluslararası hukuk bakımından kabul edilebilecek bir durum değildir.

İşte bu temel üç maddeyi, inşallah, önümüzdeki dönemde dünya sisteminin yeniden güçlü ve hakkaniyetli bir şekilde oluşması için Filistin-İsrail barışının temel meseleleri olarak görüyoruz. Ümit ediyorum ki; Türkiye'nin öncülüğünde, sizlerin bu kararlılığıyla, Orta Doğu'daki bu sorunu çözecek ve nihai olarak adil, hakkaniyetli bir barışı sağlayacak adımların atılması mümkün olacaktır.

Ben, bu çerçevede, bir kez daha, Türkiye Büyük Millet Meclisine, bugünkü deklarasyonda imzası bulunan değerli gruplara, grup yöneticilerine çok teşekkür ediyorum, takdirlerimizi ve milletimiz adına her birinize ayrı ayrı şükranlarımızı ifade ediyorum; oturumumuzun hayırlı sonuçlara vesile olmasını temenni ediyorum.

**İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI
PARLAMENTO BİRLİĞİNİN FİLİSTİN
GÜNDEMLİ VİDEO KONFERANS
TOPLANTISI**

**Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ**
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

16 EKİM 2023
İSTANBUL

Bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm, Elhamdülillahi Rabbil'â-lemîn. Essalâtü vesselâmü alâ resûlinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellim, es-selâmü aleyküm ve rahmetüllâhi ve berekâtüh.

Değerli meclis başkanı kardeşlerim;
İSİPAB'ın Dönem Başkanı Cezayir Meclis Başkanı değerli dostum, yine aynı şekilde İSİPAB Genel Sekreteri kardeşim; hepinizi en içten el kalbî selamlarımla selamlıyorum.

İsrail'in Filistin'de gerçekleştirdiği insanlık suçlarını konuşmak ve alınacak tedbirleri gözden geçirmek için düzenlenen bu toplantı dolayısıyla katılımcılara ve toplantıyı düzenleyen Dönem Başkanına, Genel Sekretere Türkiye adına selam ve sevgilerimi ifade etmek istiyorum.

Fevkalade önemli tarihî bir süreçten geçiyoruz. Önümüzde devasa bir sorun var, bu sorunun iki farklı yönü üzerinde konuşmamız lazım.

Birincisi; meselenin insani yönüdür. Şu anda biz bu konuşmayı yaparken Gazze'de masum insanlar, 2 milyona yakın masum insan bir ölüm kampında, dünyadan tecrit edilmiş vaziyette neredeyse ölümü beklemektedirler. Bu insani krizin çözülebilmesi için her şeyden evvel acil bir ateşkesin temin edilmesi ve eş zamanlı olarak da Gazze'de yaşayan masum, mazlum insanlara insani desteklerin ulaştırılması tarihi bir sorumluluktur. Bu, bütün insanlığın üzerinde büyük bir vecibedir ama özellikle biz Müslüman ülkelerin halkları ve yöneticilerinin üzerinde hiçbir şekilde eksik bırakmamamız gereken tarihi bir sorumluluktur.

Bunun için biz Türkiye olarak ilk andan itibaren meselenin daha fazla büyümemesi, bir an evvel ateşkesin temin edilmesi, ama aynı zamanda da Gazze Şeridi'nde sıkışmış kalmış olan insanların, başta giyecek, içecek, yiyecek ve özellikle insani ve tıbbi yardımlar konusunda yalnız bırakılmaması için büyük bir gayretle mücadele ediyoruz. Maalesef işgal rejimi bu insani yardımların bile Gazze'ye ulaşmasına müsaade etmiyor, uluslararası camia da bu trajediye karşı sessiz kalmaya devam ediyor.

Bir de meselenin ikinci yönü var; benden evvelki değerli arkadaşlarımın da bir kısmının ifade ettiği gibi, biz kısa vadede bu insani krizi çözmek için, meselenin şimdilik çözümüne odaklanırken, **uzun vadede de işin siyasi kısmını da çözecek adımları atma mecburiyetindeyiz.**

Siyasi yönüyle ilgili herhâlde hepimizin kabul edebileceği 3 temel noktanın üzerinde durmamız lazım.

Bunlardan birincisi,

“ 1967 sınırlarında tam manasıyla bağımsız, bütünlük ve egemen, başkenti Kudüs olan bir Filistin Devleti'nin kurulması mutlaka temin edilmelidir. ”

Sadece kâğıt üzerinde var olan, mahalle mahalle bölünmüş bir Filistin değil, toprak bütünlüğü de temin edilmiş bir Filistin'in kurulması, hem İslam dünyasının en temel ödevlerinden birisidir hem de Orta Doğu barışının temel şartlarından birisidir.

İkinci mesele ise, siyasi yönün çözüme kavuşturulabilmesi için,

“ Mescid-i Aksa başta olmak üzere bütün kutsallarımızın, Müslümanların, Hristiyanların kutsal mekânlarının korunmasıdır. ”

Buralara dokunmak hiç kimsenin hakkı ve haddi değildir. Ama maalesef defaatle Mescid-i Aksa başta olmak üzere Müslümanların kutsal mekânlarına saldırıda bulunulmuş, hatta ve hatta İsrail'in parlamenterlerinden, bakanlarından bile bazılarının kirli ayakkabılarıyla Mescid-i Aksa'ya girdiği müşahede edilmiştir. Bu sorun çözülmeden, kutsal mekânlarımızın korunması sağlanmadan Filistin'de bir barışın temin edilmesi mümkün değildir.

Üçüncü mesele ise yerleşimciler meselesidir. Filistinlilerin evlerini işgal eden, iş yerlerini ellerinden alan, köylerinden onları uzaklaştıran bu yasa dışı yerleşimciler meselesi, eğer böyle devam ederse İsrail'in de başına bela olacak bir gelişmedir. Onun için diyoruz ki,

“ Eğer bir Filistin barışından bahsediyorsak, mutlaka yasa dışı yerleşimciler meselesi de çözümlenmelidir. ”

Bu siyasi yön üzerine odaklanmak, buradaki çözümlerin ortaya konulması için çözüm yollarını göstermek başta İslam ülkeleri olarak bizim ve barıştan yana, hakkaniyetten yana olan bütün dünya ülkelerinin temel vazifelerindedir.

Değerli kardeşlerim, değerli meclis başkanları; Hepimizin yüreğini sızlatan bir başka mesele ise, bu kadar açık bir insanlık suçu ortadayken dünya egemenlerinin bu konudaki sessizliğidir. Bırakın sessizliğini, bazı ülkelerin açık tarafgirliği ve ikiyüzlülüğü ve maalesef sivil kayıplara karşı bile sessiz kalmaları, insanlık için bir utanç vesilesi olarak ortada duruyor.

“ Siviller arasında bazılarının hiyerarşi oluşturduklarını görüyoruz, yani söz konusu Müslümanların yaşadığı dram olunca sessiz kalanlar ama dünyanın başka bir yerinde kötülük ortaya çıktığında buna karşı seslerini çıkartanlar, aslında insanlar arasında bir hiyerarşi ortaya koyuyorlar.

Bu açık bir insanlık suçudur, açık bir ırkçılıktır ve Türkiye olarak bunu kabul etmediğimizi bir kez daha ifade etmek isteriz. ”

Değerli dostlar, değerli kardeşlerim;
Dünya tarihi bize bir şey öğretiyor. Dünyada barışın ve esenliğin kapısı Orta Doğu barışıdır. Orta Doğu'da barış olursa, denge olursa, dünya barış ve esenlik içerisinde. Orta Doğu barışın kapısı, o kapının kilidini açan anahtar ise Filistin'in hakkı ve hukukudur. Orta Doğu'da gerçekten özgür bir Filistin Devleti'nin kurulması, yaşadığımız dönemde dünya barışının teminat altına alınması için mutlaka ama mutlaka temel şartlardan birisidir. Bu vesileyle gerilimin daha fazla büyümemesi, bu kargaşanın, bu ateşin başka bir şekilde yaygınlaşmaması için tüm ülkeleri uyarmak da vazifemizdir. **Eğer Orta Doğu'daki bu gerilim bu şekliyle devam ederse, bazılarının yaptığı gibi bu ateşin üstüne benzinle gidilirse, bu ateş dünyayı yakar. Onun için herkesin hassas olması, aklını başına alması lazım.**

Bir başka önemli mesele ise, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın bütün uluslararası platformlarda dile getirdiği gibi, **“Dünya beşten büyüktür”** fikridir... Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi toplansın, toplansa ne olacak? Toplandığında o konseye gelecek bir kınama kararı ya da İsrail'e karşı bir yaptırım kararı, konseydeki destekçileri tarafından veto edilecektir.

“ Dolayısıyla dünyada hakkaniyetli, adaletli yeni bir küresel sisteme ihtiyaç olduğu ayan beyan ortadadır. ”

İnşallah bu insanlık trajedisi, yeni bir dünya sisteminin kurulmasının kapılarını açacak ve bu ihtiyacın karşılanması da hep beraber çalışarak temin edeceğimiz bir husus olacaktır.

Değerli kardeşlerim, değerli dostlar, değerli meclis başkanları;

Hiç şüphesiz bütün bunları dünyaya karşı söylerken iğnenin ucunu da biraz kendimize batırmamız lazım. Bizler de dünyada yaklaşık 2 milyar nüfusa sahip olan Müslüman ülkelerin temsilcileri olarak sesimizi daha yüksek perdeden çıkarmamız gerektiğini unutmamamız gerekiyor. Ümit ediyoruz ki, İslam ülkeleri de kendi aralarındaki bu toplantıları sonuçsuz bırakmaz.

“ Sesimizi en yüksek perdeden sadece mazlumların duyacağı kadar değil, bütün zalimlerin korkacağı kadar çıkartmak zorundayız. ”

Bunun için her uluslararası platformda sözümüzü daha kuvvetli bir şekilde dile getireceğiz.

Örnek olsun diye söylüyorum; bendeniz dün akşam Hindistan'dan geldim ve orada G-20 toplantısı vardı. G-20 toplantısında da farklı oturumlarda bu meseleye dikkat çekerek İsrail'in yaşatmış olduğu bu insan-

lık trajedisinin sonlandırılması için orada bulunanlara çağrı yaptım. Bütün arkadaşlarımızın, bütün temsilcilerin uluslararası toplantıların hepsinin kıymetini bilip buralarda sesimizi yükseltmemiz gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

Son olarak şunu ifade etmek isterim; İnşallah bu toplantı sonuçsuz kalmaz. Bu toplantının sonunda çok güçlü bir deklarasyonu ortak bir bildiri olarak dünya kamuoyuyla paylaşırız. Biz Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak 12 Ekim'de Mecliste grubu bulunan bütün partilerin ortak deklarasyonu, ortak imzasıyla kuvvetli bir bildiriye dünya kamuoyuyla paylaştık. Bugünkü toplantının pratik sonuçlarından birisi olarak Sayın Cezayir Meclis Başkanının en başta teklif ettiği, çok kuvvetli bir deklarasyonun bu toplantı sonunda ilan edilmesini biz de Türkiye olarak teklif ederiz. Öncelikle bu deklarasyon İsrail'in işlediği savaş suçlarına karşı bütün dünya kamuoyunun dikkatini çekmek zorundadır. Bu deklarasyon mazlum Filistin halkına karşı desteğimizi ilan eden ve somut birtakım yardım çalışmalarına güç veren bir deklarasyon olmalıdır. Bu deklarasyon aynı zamanda bütün İslam ülkelerinin aralarındaki siyasi ve fikri farklılıklara rağmen Filistin davasına tam bir bağlılığının da ifade edildiği bir deklarasyon olmalıdır.

Son olarak bu deklarasyon; uluslararası camiaya da tarihî sorumluluklarını hatırlatmalı, içinde buldukları bu sessizliği aşarak bundan sonraki süreçte mazlum Filistin halkının hiç olmazsa topyekûn bir soyki-

rıma, hatta topyekûn bir etnik temizliğe tabi tutulmaması için, üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye uluslararası camiayı da davet etmelidir. Ben bir kez daha bu toplantıyı tertip eden Cezayir Devlet Başkanı ve Cezayir Meclis Başkanı ve Dönem Başkanı, aynı zamanda İslam İşbirliği Ülkeleri Parlamenterler Birliği Genel Sekreteri arkadaşımız olmak üzere bütün bu toplantıya şeref veren meclis başkanı arkadaşlarımızın hepsine teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Türk milleti olarak sonuna kadar Filistin halkının yanında olduğumuzu bir kere daha deklare ediyorum.

Dört asır boyunca Filistin topraklarında esenliği, barışı, kardeşliği ve dostluğu temin etmiş, tesis etmiş bir milletin çocukları olarak bu bölgede barışın mümkün olduğunu bir kere daha teyit ediyorum. Bunun yolunun da Filistin'in haklı davasına destek vermekten geçtiğini ifade ediyorum.

Hepinize en kalbî selam ve sevgilerimi sunarım. Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi, mağfireti üzerinize olsun.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
2023-2024 AKADEMİK YILI
AÇILIŞ TÖRENİ

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

17 EKİM 2023
İSTANBUL

Değerli Rektörüm, saygıdeğer hocalarım, sevgili öğrenci kardeşlerim;

Hepinize en içten, en kalbî selamlarımı sunuyorum.

2023-2024 Marmara Üniversitesi açılış toplantısında sizlerle birlikte olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum.

Öncelikle ben de hayatının önemli bir kısmını üniversitede geçirmiş birisi olarak ne zaman üniversitelerden bir davet aldıysam oraya koşarak geldim. Bugün de burada sizlerin arasında olmak benim için bir ayrıcalıktır.

Ülkemizin seçkin üniversitelerinden birisi, nadide eğitim kurumlarımızın başında gelen Marmara Üniversitesinin yeni öğretim yılının hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum, her birinize ayrı ayrı başarılar diliyorum.

Tabii sizin de üniversitenin logosunda ifade ettiğiniz gibi, “köklü geçmiş, güçlü gelecek” bizim bakış açımızdır. Bizim hep söylediğimiz, kökü mazide olan ati

olma fikrimizin sloganlaşmış hâlidir. Büyük bir medeniyete mensubuz, büyük bir milletin evlatlarıyız, çok köklü geçmişi olan, gelenekleri olan bir ülkeyiz, ama bununla sadece geçmişi anlatarak sadece geçmişle övünerek mesafe alamayız. Dolayısıyla ileriye doğru adımlarımızı çok sağlıklı ve çok sağlam bir şekilde atmak mecburiyetimiz vardır. Burada öncülük yapacak olan kurumlarımızın başında hiç söylemeye gerek yok ki üniversitelerimiz geliyor.

Üniversitelerimiz Türkiye'nin gelecek vizyonunun merkez üsleri konumundadır, öyle olmalıdır, hem yaptıkları bilimsel faaliyetlerle hem ülkenin ve dünyanın geleceğine ilişkin ufuk tutan, aydınlatan görüşleriyle, gelecek tasarımlarıyla hem de gençleri bilgi, ahlak, estetik, sanat ekseninde yetiştiren bakiş açılarıyla üniversitelerimiz, hiç şüphesiz öncü olacaklardır.

Marmara Üniversitesi, 1883 Hamidiye Ticaret Mektebi Âlisi olarak kuruldu. Aslında rahmetli Sultan Abdülhamid Han'ın modernleşme çabalarından, önemli adımlarından birisidir. Ve esas amaç da, o zamanlar daha çok azınlıkların elinde olan ticaretin ilmî yöntemlerle millileştirilmesi için atılmış fevkalade önemli tarihî bir adımdır. Sonra 1959'da İstanbul İktisadi Ticari İlimler Akademisi oldu, arkasından da 82'de hatırladığım kadarıyla Marmara Üniversitesi olarak kuruluşu gerçekleşmiş oldu.

Üniversiteler üzerinde konuşurken bir temel konudan başlayarak sözlerime girmek istiyorum.

Modern çağların en büyük yanılgılarından birisi, hepimizin günlük hayatta da çok sıkça kullandığımız “bilgi güçtür” kavramıdır. Evet doğru, bilgi güçtür. Zaten bizim medeniyet perspektifimizle, hiç bilenle bilmeyen bir olur mu yorumuyla, bu durum açıklanmıştır.

“ Bilgiye sahip olmak büyük bir güçtür ama esas marifet; bilginin başka unsurlarla da geliştirilerek insanlığın hayrına kullanılmasındadır. ”

Şöyle baktığınız zaman belki insanlık tarihinin en fazla bilginin üretildiği çağında yaşıyoruz. 20. yüzyılın başlarından itibaren, hele hele sonuna doğru bilimsel gelişmelerin hızlandığı sürece bakın, muazzam bir bilgi üretiminin olduğu dönemdeyiz. Eskiden bir asırda üretilen bilgi, şimdi bir yılda üretilmektedir. Hatta bilgi evrensel hâle gelerek dünyanın bir ucunda üretildikten birkaç saniye sonra kendi masamızın üstüne, bilgisayarlarımıza gelmektedir.

Ama bu kadar çok bilginin olmasına rağmen şunu da rahatlıkla söyleyebiliriz ki; insanlık tarihinin en zor, en meşakkatli, en karmaşık ve en çok çatışmaların, çekişmelerin olduğu, hatta insanoğlunun belki de en az mutlu olduğu çağ da bilginin güç olduğu bu çağdır. **Demek ki, bilginin tek başına yeterli olmadığı aşikârdır.**

“ Onun için bizim bilim felsefemizde bilginin yanına iki önemli unsuru da koyarız; bunlardan birisi hikmettir, bir diğeri ise irfandır. ”

Bilgi, hikmet ve irfan kendi içerisinde bir hiyerarşi oluşturur. Bilmek; insanın kendisine, kâinata, diğer insanlara ve diğer yaratılmışlara ilişkin bütün bilgilere sahip olacağı son derece açık bir alandır. Ama bilmek tek başına yetmez, insanoğlu yeryüzündeki hayatı başladığından itibaren sadece bilginin peşinde koşmamış, aynı zamanda bilgiyi anlamlandırmak ve kendisinin hayatta varoluşsal anlamının ne olduğunu anlamak için bilgiyi yoğurmuştur.

İlim, tasnif etmektir. Bizim medeniyet felsefemizde ilim ikiye ayrılmıştır, afaki ilimler, enfüsi ilimler.

Enfüsi ilimler insanla ilgili ilimdir, psikolojiden tutun siyaset bilimine kadar, tababetten tutun sosyolojiye, antropolojiye kadar insanı ilgilendiren bütün ilimler enfüsi ilimler olarak tanımlanmıştır.

Bir de afaki ilimler vardır, yani ufuktan geliyor. İnsanın görebildiği ya da göremediği kâinata ilişkin bilgilerin hepsi ise afaki ilimler kategorisinde değerlendirilebilir.

Dolayısıyla biz enfüsi ve afaki bilginin hepsine sahip olabiliriz ama bu tek başına yetmez, bunun mutlaka insanlığın hayrına olacak şekilde, kullanılması şarttır, buna da hikmet derler. Çok pratik bir örneğini şöyle verebiliriz; atomun parçalanması için insanoğlu on yıllarca uğraşmıştır, atomun parçalanması bilimsel

olarak büyük bir bilgidir, ama atomun atom bombası hâline çevrilmesi ise insani bir yıkımdır. Dolayısıyla atomu parçalamak tek başına yetmez, onun insanın hayrına kullanılması lazım.

Uzayda haberleşme araçlarının kullanılabilmesi fevkalade önemli bir bilimsel gelişmedir ama uzayın uydu çöplüğü hâline döndürülmesi ise büyük bir insani felakettir.

Dolayısıyla bizim medeniyet anlayışımızda bilginin üstüne hikmeti koymak gerekir. Yani ürettiğimiz bilginin insanın hayrına olacak şekilde, yaratılmışların hayrına olacak şekilde kullanılmasını sağlamak gerekir ki buna da hikmet derler.

Bu da yetmez, bunun üstünde bir irfan olması gerekir, yani insanın kendisiyle, diğer insanlarla, diğer yaratılmışlarla ve kâinatın yaratıcısıyla arasındaki ilişkileri, dengeyi kurabilecek bir bilgiye ulaşmasıdır.

Çok güzel deyişi biliyorsunuz, “İlim, ilim bilmektir, ilim kendin bilmektir, sen kendini bilmezsen bu nice okumaktır.” Okumaktan kasıt, sadece kitap okumak ya da kitabı bilgiyi okumak değil, kâinatın bilgisini, insanın bilgisini okumaktır. Dolayısıyla bilginin en üst mertebesi, insanın yaratıcının karşısında kendisinin bir hiç olduğunu bilmesidir.

Modern bilimde bilimler arasında da ilim insanları arasında da hiyerarşi vardır. Hepimiz o süreçlerden geçtik, işte doktoranızı verirsiniz, doçentliğinizi verirsiniz, profesör olursunuz, eskiden ordinaryüslük vardı şimdi

kalktı, ordinaryüs olursunuz. Her bir kademe ayrı bir statüdür, bizim bilim anlayışımızda ise her yeni bilgi ilave bir statü değil ilave bir sorumluluk meselesidir. Dolayısıyla ilim, ilim bilmektir derken, hepimizi uyarıcı irfan geleneğinin şaheseri o sözü hepimizin hatırlaması lazım.

Ne biliyor olursak olalım, bildiğimiz, Yaratıcının karşısında okyanusun içerisindeki bir damla su mesabesindedir. Dolayısıyla bu insana bir mahviyetkarlık vermemeli, dinginlik kazandırmalıdır.

Değerli hocalarım, değerli öğrenci arkadaşlarım;
Bu girişten sonra, esasında bugün dünyada yaşadığımız temel sorunların tamamına yakınının, hikmet ve irfan yoksunluğundan kaynaklandığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Bilgi eksikliğimiz yoktur, yeryüzünde bugün bilgi eksikliği yoktur, çünkü sürekli bilgi alanındaki eksiklerimizi tamamlayarak çok hızlı koşarak ilerliyoruz ama hikmet ve irfan konusunda eksikliğimiz vardır. Birkaçını sizlerle paylaşmak istiyorum.

Dünyada, mesela bugün Marmara Üniversitesi de dâhil, dünyanın bütün üniversitelerinde tartışılan konulardan, üzerinde bilimsel araştırmalar yapılan konulardan birisi iklim değişikliği, çevre kirliliği ve özellikle küresel ısınma konusunda yapılan tetkikler, araştırmalardır. Ama hiç kimse şu soruyu sormamaktadır, -soranlar var da tenzih ediyorum- insanoğlu şu sorunun üzerinde yoğunlaşmıyor: Nasıl oldu da dünya bu kadar büyük bir çevre tahribatıyla karşı karşıya kaldı,

nasıl oldu da kutuplardaki o buz dağlarının eriyişini haberlerde, belgeselerde izliyoruz da nasıl bu noktaya geldiğimizin üzerinde durmuyoruz?

Çok açıktır, insanoğlu dünyanın bütün nimetlerini sömürmek, bütün nimetlerinden istifade etmek istediği için ta başlangıcından itibaren en çok da son 3 asırdır dünyanın bütün kaynaklarını alabildiğince talan etti, geldiğimiz yer kaçınılmaz bir noktaydı. Yani hikmetle ve irfanla sanayileşme meselesini ele almazsanız, ülkelerin gelişmesini insani değerler üzerinden ele almazsanız, çevre tahribatı, küresel ısınma kaçınılmaz bir sonuç olarak karşımıza çıkar.

Bugün yine ekonomi fakültelerimizin bir kısmında hep sürdürülebilir kalkınmadan bahsediyoruz da dünyanın bu noktada özellikle çevre tahribatı bakımından sürdürülebilir adımları niye atamadığı üzerinde fazla duramıyoruz. Çünkü Gandi'nin o güzel sözü hatıra geliyor, "Kâinat, yerküre, insanın ihtiyaçlarını karşılamak için yeterlidir, ama insanın ihtiraslarını karşılamak için asla."

Maalesef insanoğlu, küresel kapitalizmin uzun yıllar boyunca vahşi kapitalizme dönüşmesi sonucunda dünyayı bütün nimetleriyle sömürmeyi kendisi için bir hedef, bir amaç hâline getirmiştir. Dolayısıyla bugün üzerinde durduğumuz küresel ısınma ve çevre sorunları yeni bir bakış açısını, yeni bir paradigma inşasını zorunlu kılmaktadır.

Yine bir başka mesele; hep üzerinde durduğumuz ve bütün dünyanın siyasal bilgiler fakültelerinde, hukuk fakültelerinde hemen hemen temel sorunlardan birisi olarak gündeme gelen küresel göç meselesi, mülteciler meselesi, sığınmacılar meselesidir. Bunların sonuçları üzerinde durup birtakım sözler, birtakım tezler, birtakım dersler oluşturmayı beceriyoruz da, bu sorunun kaynağında nasıl çözüleceğine ilişkin herhangi bir şey ortaya koyamıyoruz. Buradaki temel mesele de göç meselesinin, sığınmacılar meselesinin belli olguların bir sonucu olduğunu görmemizden geçiyor.

Eğer insanoğlunun dünyanın bütün nimetlerini sömürmek gibi bir hastalığı olmasaydı, özellikle emperyalistlerin uzun asırlar boyunca elde ettikleri tecrübelerden kaynaklanarak neoemperyal bir yöntem olarak işgal ve çatışmalara başvurmaları olmasaydı bugün dünyada yaşadığımız göçlerin çoğu olmayacaktı.

Çok açık söylüyorum; Amerika'nın Irak'ı işgaliyle başlayan süreç ya da önce Rusların, ardından Amerikalıların işgaliyle Afganistan'da başlayan süreç olmasaydı, dünyanın dört bir tarafına gitmek zorunda kalan Afganistanlı, Iraklı, Suriyeli göçmenlerden bahsediyor ve bu sorunu çözmek durumunda kalıyor olmayacaktık. Dolayısıyla önce bu nedenleri ortadan kaldırmak için küresel ölçekte insani bir paradigmayı inşa etmekten başka çaremiz yoktur.

Yine aynı şekilde bugün dünyanın birçok yerinde ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve özellikle son yıllarda artan

İslamofobia bir sonuç olarak karşımızda duruyor. Bunların her birisi esasında insanların zihin dünyalarındaki hiyerarşiden kaynaklanan bir hastalığın sonucudur.

Ötekini kendisi gibi görmeyen, kendisini birinci sınıf ötekini ise aşağılık gören zihniyet dünyada egemen olmaya devam ettiği sürece hem ırkçılık hem İslam düşmanlığı artacak hem de yabancı düşmanlığı başta Batı toplumları olmak üzere bütün toplumları zehirleyen ana akım bir cereyan olarak devam edecektir. Bunun ortadan kaldırılması için yeni bir paradigmaya, yeni bir zihniyete ihtiyacımız vardır.

Aynı şekilde bugün dünyada açlıktan, kıtlıktan bahsediyorsak; bir asır evvel dünya gündeminde açlık ve kıtlık diye bir sorun yoktu. Hatta o kadar da geriye gitmenize gerek yok, insanoğlu bir taraftan sınırsız bir talan iştahıyla, bir taraftan da dünyanın zenginliklerini sömürmesiyle bugünkü dünyayı oluşturmayı başardı. Sadece bir tek OECD'nin raporunda geçer, bir asır evvel Hindistan, dünyadaki gayrisafi toplam hasılanın yüzde 38'ini alıyordu, üçte birinden fazla, bugün Hindistan'ın payı sadece yüzde 2,5'tur. Aynı kıta, aynı insanlar... Ne oldu da bu insanlar bu kadar fakirleşti? Peki Afrika'da ne oldu da bu hâle geldi? Bugün dışarıdan yiyecek yardımları olmasa ayakta duramayacak Afrika halklarının bundan bir asır evvel kendi kendine yeter ülkeler olduğunu da unutmayalım.

İki gün evvel Hindistan'da G-20 Meclis Başkanları toplantısı vardı, o vesileyle Tac Mahal'i de ziyaret etme

İmkânımız oldu, biliyorduk, okuyorduk ama gözlerimizle görmek başka bir şey. Dünyanın en büyük yapıtlarından birisini ziyaret ettik: Tac Mahal... Bu kadar büyük bir medeniyet, bu kadar yüksek bir estetik, mimari, sanat, bu kadar büyük bir bedihiyat çok az yerde gördüm. 1635-1650 arasında inşa edilen bir yer, böyle kâğıdın üstüne işler gibi, bir bezin üstüne kanaviçe işler gibi o sütunları işlemişler, yazılarıyla, kaligrafileriyle o çiçek süslemeli mermerlerin içine koydukları yakutlar, pırlantalar, gümüşler, bütün bunların hepsi şimdi bakıyorsunuz yeri boş, İngilizler giderken bütün o zenginlikleri de yerinden sökerek gitmişler... Bari ona dokunma, bari ondan elini çek, oradaki dünyanın sanat şaheserinin içindeki yakutları, zümrütleri alarak, altınları, gümüşleri çalıp götürmüşler.

Kültür Bakanlığı yaptığım dönemdeki şahit olduğularıyla biliyorum, Akif diyor ya “tek dişi kalmış canavar”, 24 büyük medeniyetin geçtiği Anadolu topraklarından nice tarihî eserleri nasıl çalıp kaçtırdıklarını biliyoruz. Keza Asya, Afrika halklarının geçmişi üzerinden sömürerek kotardıkları zenginliklerle kendilerince büyük imparatorluklar kurmuşlar ama bunun sonucu olarak da Afrika’da insanların önemli bir kısmı maalesef bugün açlıkla karşı karşıya kalmıştır.

Her 10 kişiden birinin gece aç bir vaziyette uyuduğu bir dünyadayız. Dünya nüfusunun sadece yüzde 1’i dünyadaki toplam zenginliğin yüzde 73’üne sahiptir. Böyle bir dünya olmaz, böyle bir dünyada yaşana-

maz! Bu sorunun çözülmesi için de yeni bir anlayışa, yeni bir paradigmaya ihtiyaç var.

Ayrıca bir başka sorun, ülkeler arasındaki gerilim, çatışma ve savaşlar. İşte en sıcakını yaşadığımız ve bugün 12. gününe geldiğimiz Filistin-İsrail arasındaki çatışmalardır. Bu çatışmanın bugüne kadar gelmesinde orada on yıllar boyunca yaşanan haksızlıklara, zulümlere, çifte standartlı bir şekilde yaklaşan, görmezden gelen dünya sisteminin payı olduğu açıktır. Yıllardır özellikle 1967'den bu yana evleri, kentleri, şehirleri işgal edilen insanlar ve kutsal değerlerine tecavüzde bulunulan insanlar var. Bugün de ufacık bir yerde sıkıştırılmışlar ve Gazze'de hayatta kalma mücadelesi veriyorlar. Ama ne yazık ki, dünya sistemi bunu sadece seyretmekle yetiniyor, bir tiyatro izler gibi. Maalesef bilgisayar başında bir ölüm oyunu izler gibi izleniyor. Devletlerin kılı kıpırdamıyor.

Biz Türkiye olarak başından itibaren insanlara karşı yapılan her bir saldırıyı kınadığımızı ifade ediyoruz. Bir kişinin dahi haksız yere öldürülmesi asla kabul etmeyeceğimiz bir durumdur. Ancak şu anda Gazze Şeridi'nde bir insanlık suçu işleniyor, **savaşın da bir ahlakı vardır**. Bizim ecdadımız cephede kendisine kıtlıç sallamayan kişileri savaşta muhatap olarak kabul etmemiştir. Ama maalesef Gazze'de su yok, elektrik yok, hastanelerde sargı bezleri yok, bırakın ameliyat malzemesini, tentürdiyot yok.

2 milyona yakın insan ölüme doğru sürükleniyor. Az evvel haberini aldık Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi bir karar tasarısı hazırlıyormuş, oysa dünya isyan içinde... Gazze'deki şu yardımlara, hiç olmazsa acil olarak yardımlara geçiş izni verin diye haykırıyor. Yıllardır tasarı hazırlanıyor, yıllardır kabul edilmiyor. Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulu tarafından bu tasarılar kabul edilmiyor. Burada bir insanlık dramı işleniyor, insanlar ölüyor, siyasetin boş lafları ve çekişmeleri sonucu orada yüzlerce insan, binlerce insan ölüyor. Binlerce insan şu anda tedavi için bekliyor. Neredeyse hemen herkes aç olarak yatağa giriyor, yatak da yok da taşın üstüne kıvrılıp yatıyor. Madem dünyada insanlık var, insan hakları var, özgürlükler var, her bir bireyin kutsallığı var, öyleyse niçin bunlar yaşıyor?

Özetle, bugün bilgi dünyanın dört bir tarafında üretiliyor, ama bilgi insanlığın sorunlarını çözebilecek, açlıktan çevre tahribatına, çatışmalardan baskılara kadar bu sorunları ortadan kaldıracak bir perspektifi ortaya koyamıyor. Çünkü bilgiyi güç olarak kabul edenler ellerindeki bilgiyle elde ettikleri sonuçları fosfor bombası olarak Gazze'ye yağıdırıyorlar. Bilgiyi güç olarak kabul edenler her alandaki kurdukları hegemonyayla dünyanın mazlum ve masum milletlerinin seslerinin çıkmasına mani olmaya çalışıyorlar. Kutuplardaki buzul dağının erimesiyle, Gazze'deki insanların fosfor bombasıyla öldürülmesi aynı zihniyetin sonucudur. Afrika'da açlıktan ölenle, petrol kuyularına kon-

mak için terör örgütlerini vekâlet savaşlarının unsuru olarak kullanmak aynı zihniyetin ürünüdür.

Artık dünyada yeni bir sese, yeni bir soluğa, yeni bir paradigmaya ve yeni bir yaklaşıma ihtiyaç var. Kurumları değiştirdeniz de bir anlam ifade etmez, kurumları değiştirmeden evvel kurumlara kaynaklık eden zihniyetin değişmesi lazım.

“ Hakkaniyete, adalete, insanların yaratılmışta eşitliğine, her bir insanın “hazreti insan” olduğu fikrine inanmadan yeryüzünde hakkaniyeti, barışı kurmanız, yeryüzünü bir esenlik diyarı hâline getirmeniz mümkün değildir. ”

Onun için diyoruz ki, bizim üniversitelerimizin temel ödevlerinden birisi sadece iki kere ikinin dört ettiğini öğretmek değil, bunun çok ötesinde bilimsel bir gerçeğin, yani ilmin insanlığa yararlı olmasının, yani hikmetin ve hikmetin üstünde de her birimizin, her bir insanın dinî inancı ne olursa olsun insanlarla ilişkisinin, evrenle ilişkisinin ve yaratıcıyla ilişkisinin bir dengede olmasını sağlayacak irfanın gelişmesini sağlamaktır.

Hikmetin ve irfanın olmadığı yerde ilim kuru bir bilgidir. Hikmetin ve irfanın olmadığı yerde zaten kuru bilgi bilgisayarlarımıza yüklü vaziyettedir. İnsanoğlunun bilgi bakımından bilgisayardan daha değerli olduğunu, bilginin ahlakla, faziletle, kültürle, yardımlaşmayla, dayanışmayla, bedihiyatla da ilgili bir mesele olduğu-

nu anlatacak bir anlayışa ihtiyacımız vardır. Ümit ediyorum ki, Türkiye'nin üniversiteleri bugün geldiği noktada sadece Türk gençlerinin ve gelecek nesillerimizin ihtiyacı olan konuları bir şekilde yoğurmakla kalmaz, insanlığın gündemine de dünyanın meselelerini çözecek bu perspektifi kazandıracak bir yetkinliğe sahip olurlar. Bütün amacımız, bütün hedefimiz budur.

Şunu söylemek istiyorum ve sözlerimi tamamlıyorum; Biz millet olarak kendimizi hiç de hafife almayalım. Dünyanın sorunlarının tamamını çözebilecek bir birliğe, kültürel geçmişe sahip olduğumuzu hiç unutmayalım. Sadece herkesin baktığı yerden değil, bakılması gereken yerden olaylara, dünyaya ve kendimize bakmayı becerebilelim, başarabilelim. Bu vesileyle bir kere daha 2023-2024 öğretim yılımızın hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum. İçinde bulunduğumuz kampüse değerli Hocamız Profesör Doktor Mehmet Genç'in adının verilmiş olmasından dolayı da ayrıca memnuniyet duyduğumu ifade ediyorum. Ben de kendisini tanımaktan büyük onur duyduğum, Cumhuriyet tarihi boyunca yetiştirdiğimiz önemli bilim adamlarımızdan, özellikle iktisadi düşünce ve iktisat tarihi alanındaki tabiri caizse ana sütunlarımızdan biri olan Mehmet Genç'i bir kere daha rahmetle, minnetle yâd ediyoruz, mekânı cennet olsun. Onun isminin verildiği bu kampüsten nice Mehmet Genç'lerin yetişmesini, nice Aziz Sancar'ların yetişmesini, nice sahasında dünya önderi olan bilim insanlarının yetişmesini temenni ediyorum.

Bu bilim ordusuna verdiğiniz destek dolayısıyla siz öğretim üyesi arkadaşlarımıza da selamlarımı, tebriklerimi ve şükranlarımı ifade ediyorum.

Yeni öğretim yılı hayırlı, uğurlu olsun.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
2023-2024 AKADEMİK YILI
AÇILIŞ TÖRENİ

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

30 EKİM 2023
İSTANBUL

Saygıdeğer Rektörüm, saygıdeğer öğretim üyesi arkadaşlarım, sevgili gençler, değerli evlatlarımız; Hepinize en içten, en kalbî selamlarımı sunuyorum.

Siyasi hayatımda pek çok konuşma yaptım, fakat üniversitelerden aldığım davetlerin benim için ayrı önemi vardır. Bugün değerli Rektörümüz Bülent Zülfikar Beyefendi'nin İstanbul Üniversitesi açılış programı dolayısıyla yaptığı davet üzerine aranızda olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum.

İstanbul Üniversitemizin 2023-2024 öğretim yılı hayırlı, uğurlu ve verimli olsun.

Gerçekten fevkalade önemli bir dönemden geçiyoruz. Bu süre içerisinde özellikle iki açıdan yaşadığımız dönemin önemini iyice idrak etmemiz gerekiyor.

Bunlardan biri; Cumhuriyetimizin ikinci asrına bugün itibarıyla girmiş bulunuyoruz. Dün yaptığımız coşkulu kutlamalarla birlikte esasında büyük mücadeleler-

le, büyük zorluklar ve kahırlarla, büyük yokluklarla, büyük yoksulluk ve yoksunluklarla geçen ama aynı zamanda da önemli başarılarla nihayetlenen Türkiye Cumhuriyeti'mizin birinci asrını, dün itibarıyla geride bıraktık. Bugün inşallah bundan sonraki dönemin kapıları, çok daha güçlü ve büyük bir Türkiye'yi kurabilmek için önümüzde açılmıştır.

İstanbul Üniversitesinin açılış programında da **“bilimin yüzyılı”** düşüncesini esas alarak önümüzdeki asrın Türkiye yüzyılı olmasında; bilim dünyasının, bilim insanlarının ve özellikle ülkemizde bilimin gelişim beşiği olan İstanbul Üniversitesinin ne gibi katkıları olabilir, bunları müzakere edecek bir oturumun yapılmış olması başlı başına anlamlı ve önemlidir.

Ben sözlerimin başında bu asırlık Türkiye Cumhuriyeti serüvenimizde emeği geçen büyüklerimizi minnetle yâd ettiğimizi ifade etmek isterim. Türkiye'nin bu noktaya gelmesinde büyük katkıları olan, yokluklar ve zorluklar içinde paramparça hâle getirilmiş, dağıtılmış, değil topu-tüfeği kazması-küreği dahi kalmamış bir Osmanlı Cihan Devleti'nin küllerinden Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran, büyüten, bugünlere getiren başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, emeği geçen tüm büyüklerimize, bilim alanında katkıları olan tüm öncülerimize şükranlarımızı ifade ediyorum, onları minnetle yâd ediyoruz.

Ayrıca, İstanbul Üniversitesinin benim için şöyle bir önemi daha var: Otururken seyrettiğimiz fotoğraflar,

İsimler her geçtikçe, ya hemen her fotoğraf karesiyle, her isimle, benim ve eşimin, şahsi hatıralarımızın olduğunu ya da birinci elden duyduğumuz bilgileri, tarihsel geçit töreni gibi hatırladım. O görseli hazırlayan arkadaşlarımıza, başta Rektör Hocamız olmak üzere teşekkür ediyorum.

Şöyle Ali Kuşçu'dan başlayarak Katip Çelebi'yle, Ebül'ulâ Mardin'le, Ali Fuat Başgil'le, Mümtaz Turhan'la, aynı zamanda Sebahattin Zaim Hoca'yla, Sabri Ülgener'le, Mehmet Kaplan'la, Süleyman Yalçın'la velhasıl birçoğunu benim de şahsen tanıdığım öğretim üyeleriyle birlikte bilimin beşiği, kaynağı olmuş bir üniversitedeyiz.

Burada görünen tarihî binaların her birisinin sadece bizler için değil, aynı zamanda tarihî olarak da nice büyük meselelere ev sahipliği yaptığını, bu binalarda nice tarihî olayların yaşandığını biliyoruz.

Buraya adımımızı attığımız zaman, o geçitte ismi bulunan hocalarımızın arasındaki Ali Fuat Başgil Hoca'yı bir kere daha rahmetle, minnetle anarken onunla ilgili bir anekdotu da sizlerle paylaşmak isterim.

Cumhuriyetin ilk asrında yaşadığımız nice güzelliklerin yanında, çok ciddi birtakım sıkıntılar yaşadığımızı da hepimiz biliyoruz. Dönemin büyük hukukçularından biri olan İstanbul Üniversitesinin öğretim üyesi Ali Fuat Başgil Hoca, 1961'de cumhurbaşkanı adayı olmak için İstanbul'dan Ankara'ya gittiğinde, Ankara Garı'nda sırtına silah dayandı ve kendisinin de yakinen tanı-

dığı bir generalin huzuruna çıkarılarak, “*Hoca, ayağını denk al, eğer aday olmaya kalkarsan senin kemiklerini bile bulamayız.*” diyerek tehdit edildiğini hatırlıyoruz.

“ Bu salonda 28 Şubat sürecinde dönemin İstanbul Üniversitesi rektörünün öğretim üyelerini toplayarak, “*Sizin vazifeniz bilim üretmek değil, sizin bir tane vazifeniz vardır, o da irticayla mücadele etmektir.*” dediği dün gibi hatırimızda. ”

O örümcek kafalı yöneticilerin bugün yerinde çok şükür yeller esiyor.

O gün bilim insanlarına, bilimle uğraşmayın, irticayla uğraşın talimatı veren, ikna odalarında öğrencilerin güya ikna edildiği gibi, öğretim üyelerinin de güya ikna edildikleri toplantılara şahit olan şu rahmetli Cemil Bilsel’in adını taşıyan salonun, ah şu taşların, bir dili olsa da ifade etseler o günlerde yaşanan zulmü, baskıyı anlatabilseler.

Değerli Rektör Hocamızın az evvel ifade ettiği gibi, bizim yolumuz bilim yoludur. Bizim yolumuz akıl yoludur. Bizim yolumuz irfan yoludur. Bizim yolumuz hikmet yoludur. Bizim yolumuz Türkiye’nin tarihi birikimine sahip çıkan ve Türkiye’nin geleceğini kurmak için gayret eden insanların yoludur. İnşallah Cumhuriyetimizin ikinci asrını kurma mücadelemizde bilimi esas alarak akli, hikmeti, irfanı esas alarak yolumuza devam edeceğiz.

Bu vesileyle, iki önemli eksikliğimizin altını çizerek dikkat çekmek isterim.

Bunlardan birisi, Cumhuriyetimizin ikinci asrına giriyoruz, bundan büyük bir övünç duyuyoruz, bizden öncekilerin bize bıraktığından çok daha güçlü bir Türkiye'yi kurmak için azimle, kararlılıkla mücadele ediyoruz. Ancak, bu ülkede tarihi okuyanların bazıları tarihi safhalara ayırarak birbirlerinin rakibi ve hatta düşmanymış gibi anlamaya ve anlatmaya çalışırlar. Evet, İstanbul 1453'te milletimize açılmıştır ama milletimizin binlerce yıllık tarihi vardır ve tarihimizin her safhası birbirinin devamı niteliğindedir.

“ Osmanlı bizimdir, Selçuklu bizimdir, Cumhuriyet bizimdir, hiçbirisi bir diğerinden ayırt edilemez, birbirine rakip olarak gösterilemez. ”

Böyle düşünenlere en büyük cevap, İstanbul Üniversitesinin kapısıdır. Ben Türkiye'de çok kapı gördüm, sizler de görmüşsünüzdür ama herhâlde Türkiye'nin en güzel kapılarından birisi, İstanbul Üniversitesinin giriş kapısıdır. Orada mazinin tüm birikimini birlikte okursunuz. Osmanlı'yı geride, eksik, kötü, bize ait olmayan bir dönem olarak görenler, önce İstanbul Üniversitesinin kapısına baksınlar!

O zaman Daire-i Umur-u Askeriye, yani Genelkurmay Başkanlığı, şimdi Türkiye'nin en büyük bilim yuvalarından birisi olan İstanbul Üniversitesinin giriş kapısı, -ta-

rihî bir vesikadır- bu kapının halka açılmış olmasından dolayı da büyük bir memnuniyet duyduğumu ifade etmek isterim.

İkinci yanlışlık ise, ben milletimizin kahir ekseriyetinin bu yanlışla düşmediğini biliyorum, bazıları bu memlekette Cumhuriyet değerleriyle millî ve manevi değerler arasında sanki bir çelişki, bir tezat varmış gibi ifade etmeye çalışıyorlar. Bu millete yapılacak en büyük kötülüklerden, en büyük yanlışlıklardan birisi de budur. Onun için diyorum ki,

“ Ne Cumhuriyet kimsenin tekelindedir ne de millî ve manevi değerlerimiz kimsenin inhisarı altındadır. ”

Millî değerlerimiz, manevi değerlerimiz ve Cumhuriyetimiz hepimizindir, 85 milyonun ortak çatası, ortak birlikteliği ve ortak kültürel kodlarıdır.

Bu çerçevede, Cumhuriyetimizin ikinci asrının önemli gelişmelerin başlangıcı olduğunu ifade ediyorum.

Ayrıca, dün akşam İstanbul Boğazı'nda yaşadığımız o güzellikle ilgili de birkaç cümle söylemek isterim.

Bildiğiniz gibi, Türk Silahlı Kuvvetlerimize ait uçaklarımız fevkalade güzel bir gösteri yaptılar. Ama onun kadar önemli olan, belki ondan da daha önemli olan husus, eski bir geleneğin, Osmanlı'dan gelen bir geleneğin bir kez daha hatırlatılmış olmasıdır. Bir büyük zaferden dönerken Boğaz'dan Topkapı Sarayı'nın

önünden donanmalar geçiyor ve o geçiş dünyaya da çok şey öğretiyor, çok şey hatırlatıyor. Dün akşam Cumhuriyetimizin 100. yılında 100 Türk savaş gemisinin Boğaz sularından geçişinde bu iftihar duygularını yaşadığımı ifade etmek isterim.

İnşallah önümüzdeki günleri, sözü güçlü, gücü tesirli Türkiye'nin yüzyılı olarak göreceğiz. Türkiye için hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Bununla birlikte, en az içinde yaşadığımız dönemin Cumhuriyetimizin ikinci asrının başlangıcı olması kadar önemli bir diğer hususiyet de, belki insanlık tarihinin en büyük gerilimlerin, en büyük krizlerin ve kaosların yaşandığı ve öyle görünüyor ki, bir müddet daha yaşanacağı zorlu bir dönemden geçiyor olmamızdır.

Bu dönemde Türkiye olarak bizim milli birliğimizi ve beraberliğimizi sağlayarak toplumsal bütünlüğümüzü en güçlü şekilde temin ederek ileriye doğru güçlü bir şekilde yürümemiz lazım. Dünyanın birçok yerinde birçok sıkıntılar, birçok problemler yaşanırken, haddi zatında insanlık tarihinin son 20-30 yıllık süreç içerisinde büyük küresel krizlerle karşı karşıya kaldığını hepimiz görüyoruz ve şahit oluyoruz. Özellikle pandemiyle birlikte zaten dünyada var olan krizler çok daha ayan beyan bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Bugün aramızda bu konularla ilgilenen bilim insanı arkadaşlarımız da var. Dünyanın en temel sorunlarından birisi çevre kirliliği, iklim değişiklikleri ve özellikle küresel ısınma dolayısıyla ortaya çıkan küresel felaket-

lerdir. Belgeselde oturup izliyoruz televizyonlarımızın başında... Kutuplardaki o buz dağlarının erimesi, yok olması aslında sadece buz dağının çözülmesinden ibaret değil, insanlığın geleceğine ilişkin çok büyük bir alarm zilidir, geleceğimize ait kaybettiklerimizi bize hatırlatan bir gelişmedir. Dolayısıyla, bunların süratle giderilmesi için esas meselenin sadece sonuçlar üzerinde durmak değil, bunu ortaya çıkaran nedenleri de ortadan kaldırmak olduğunun altını çizmek isterim. Yani yaklaşık son 2 asırdır bitmek tükenmek bilmeyen bir iştihayla ve özellikle sanayi devriminden sonra vahşi kapitalizmin bütün imkânlarını kullanarak dünyayı sömüren, dünyanın kaynaklarını yok eden, dünyanın zenginliklerini bir avuç zadedgâna peşkeş çeken anlayış olmasaydı çok açık söylüyorum ki, bugün buzul dağlarının erimesi mukadder olmayacaktı. Dolayısıyla, önce bu zihniyet meselesinin çözülmesi ve yeryüzünde yeni bir bakışa ihtiyacımız vardır.

Aynı şekilde, mesela bugün Türkiye’de ve dünyanın birçok yerinde de konuşulan meselelerden birisi küresel göçtür, sığınmacılar ve kitlesel olarak yer değiştiren insanlardır. Herkes bunun sonuçları üzerinde konuşuyor da, kimse nedenleri üzerine odaklanmıyor.

Amerika Birleşik Devletleri ve ondan önce Rusların Afganistan’ı işgali olmasaydı dünyanın en büyük medeniyetlerinin merkezlerinden birisi olan Afganistan’ın o garip, o mazlum, o masum halkı Batı’ya göçmek için hayatlarını tehlikeye atmayacaklardı.

Eğer Amerika'nın Irak'ı işgaliyle birlikte başlayan Orta Doğu'daki bu büyük türbülans ortaya çıkmayıp Orta Doğu halkları bir bardak su, yarım lokma ekmeğin için dünyanın başka yerine gitmek durumunda kalmayacaktı.

Aynı şekilde dünyada bugün çok büyük bir ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve son 20 yılda giderek artan bir İslam karşıtlığıyla karşı karşıyayız. Bütün bunlar tesadüfen olmuş şeyler değildir.

“ Bu aslında teni kendi tenine benzemeyen, dili kendisiyle aynı lisanı konuşmayan, âdetleri kendisine benzemeyen, inançları kendisine ait olmayan kişileri; yabancı hatta öteki gören ve hatta insan bile görmeyen zihniyetin sorunudur. ”

Bu durum; rahmetli Akif'in dediği gibi; **tek dışı kalmış**, kendisini medeniyet zanneden Batı'nın zihin kodlarının yansımasıdır. Kimseye hakaret etmek için söylemiyorum.

Batı'nın şöyle biraz geriye doğru gittiğinizde, Avrupa'nın birçok yerinde Yahudilere karşı yapılan o zulümlerin, o baskıların altında yatan şey; *“ya sen bizden değilsin ki, güçlü olan benim, soylu olan benim, insan olan benim sen zaten buraya ait değilsin.”* diyen başkasını ötekileştiren bu anlayıştı. Ne yazık ki, dün onların zulmüne uğrayan Yahudilerin içerisinde bir kısmı, bugünkü siyonistler, maalesef aynı zulmü kendilerine

benzemeyen, ama aynı coğrafyanın esas sahipleri olan Müslüman Filistinlilere karşı yapmaktadır.

İrkçiliğin, yabancı düşmanlığının ve bu anlamda İslamofobia'nın altında yatan şey de zihniyet dünyasıdır. Sadece bir siyasi sonuç değildir, sadece toplumsal bir sonuç değildir, kendilerini efendi, dünyanın geri kalanını ise köle olarak kabul eden, kendilerini birinci sınıf, diğerlerini ise sınıf dışı olarak gören; zihniyetten kaynaklanmaktadır.

Dün, Afrika'da 150 milyon Afrikalıyı zincirlere vurarak Batı ülkelerine köle olarak gönderen zihniyet neyse, bugün de bu zihniyet aynı zihniyettir. Akan kanın hiçbir kıymeti yoktur, çünkü kanı akıtılanlar onların nazarında insan mesabesinde dahi değildir. Dolayısıyla, değerli hocalarım, sevgili öğrenciler, biz bu sorunların hepsinin kökenine gitmek, bu sorunların arkasındaki zihniyet dünyasını keşfetmek ve bu zihniyet dünyasını insani erdemler çerçevesinde gözden geçirerek yeniden yorumlamak, çareler aramak ve bunu sadece Türkiye için değil, bütün insanlık için yapmak mecburiyetindeyiz.

Yine önümüzdeki dönemde dünyayı meşgul edecek önemli krizlerden diğeri; enerji, gıda ve su krizleridir. Bu krizleri 20-30 sene evvelden düşünüyor ve konuşuyorduk. Oysa bugün tam da o döneme geldik. Artık dünyanın enerji kaynaklarına hâkim olmak için her türlü siyasi faaliyetleri yapanların, hatta hâlâ birtakım terör örgütlerini Orta Doğu başta olmak üzere enerji

kaynaklarının bulunduğu bölgelerde destekleyenlerin en büyük ideali enerji kaynaklarına bütünüyle sahip olmak, oraları başkalarına bırakmamaktır. Su kaynaklarının ve gıda potansiyelinin de bu anlamda yeni emperyal projeler çerçevesinde birilerinin kontrolü altında olması, bugünkü dünyanın gerilimlerinin en temel nedenlerinden birisidir.

Değerli öğretim üyesi arkadaşlarım, değerli gençler; Bugün yaşadığımız önemli meselelerden bir diğeri ise başta bölgemiz olmak üzere dünyanın hemen her tarafında yaşanan gerilimler, çatışmalar ve maalesef savaşlardır. Bunların her birisinin arkasında az evvel ifade ettiğim paylaşım meselesinin olduğunu biliyoruz. Ancak özellikle şu uyarıyı da yapmak mecburiyetinde hissediyorum kendimi: Biz geçtiğimiz yüzyılın içerisinde iki genel savaş gördük, küresel boyuttaydılar, her ikisi de çıkış şekli ve savaşın gidişatı bakımından benzerlikler taşımaktadır. Her iki savaş da önce askerî savaş olarak ortaya çıkmış, arkasından ekonomik ve siyasi savaşlar olarak sürdürülmüştür. İkinci Dünya Savaşı bittikten sonra tam manasıyla bir küresel denge, sükûnet ve barış sağlanamadığı için, 45 yıl boyunca, 1945'le 90'lar arasında Soğuk Savaş devam etmiştir.

Şimdi gördüğümüz manzara şudur:

“**Dünya bir üçüncü büyük gerilime doğru koşar adım gitmektedir, ama bu sefer bir farklılık vardır. Bu sefer; askerî savaşlar öncesinde siyasi ve**

ekonomik savaşlarla birliktedir, tabiri caizse bir peşrev dönemi geçiriyoruz. ”

Ticaret savaşları yaşadık, yaşıyoruz, yaşamaya devam edeceğiz. Böyle çok zarif bir isim koydular **“proxy war”** vekâlet savaşları, yani bunun aslı şu: Biz birbirimize karşı elimizi ateşe sokmayacağız da, ellerine silah tutuşturduğumuz örgütler vasıtasıyla dünyayı karıştıracacağız. İşte Türkiye’imiz ne yazık ki bu vekâlet savaşlarının birebir muhatabı olan ülkelerden birisidir.

Değerli gençler;

Eğer bu beyler güç bizde, istediğimizi, istediğimiz şekilde yaparız derlerse dünyayı süratle üçüncü büyük savaşa doğru sürüklerler.

“ Biz Türkiye olarak barış, esenlik, istikrar ve bir şekilde meselelerin müzakereyle çözülmesinden yana bir ülke olarak bunun insanlık için büyük bir felaket olduğunu görüyor ve derhâl tedbir alınmasını her platformda dile getiriyor ve teklif ediyoruz. ”

Değerli öğretim üyesi arkadaşlarım;

Biz şimdi burada konuşurken Gazze’nin üstüne yine bombalar yağıyor, yine binlerce insan hayattan koparılmaya çalışılıyor. Yine onlarca çocuk, maalesef yer kalmadığı için artık morglarda değil ama caddelerde bir binanın kalıntılarının kenarına konularak gömül-

me sırasını bekliyor ve ne yazık ki insanlık seyrediyor. Bunu kabul etmiyoruz!

Son bir ay içerisinde üç önemli parlamento başkanları toplantısına katıldım. Avrupa parlamentoları başkanları, G-20 ülkeleri parlamentoları başkanları, en son da geçtiğimiz hafta başında Prag’da Kırım platformu parlamento başkanları ile önemli toplantılar yaptık. 40’ın üzerinde, parlamento başkanıyla ikili görüşme yapma imkânım oldu. Genel kurullarında konuların ve zamanın müsaade ettiği ölçüde Türkiye’nin bu konuyla ilgili görüşlerini dünya kamuoyuyla paylaşma fırsatım oldu.

Maalesef şunu üzümlere ifade etmek isterim; bazı ülkelerin yöneticilerinin, İsrail’den bile daha fazla İsrailci, siyonistlerden bile daha fazla siyonist olduklarını üzümlere müşahede ettim. Çünkü Sayın Cumhurbaşkanı geçen gün de çok güzel ifade etti; bu beylerin, özellikle Batı’da, ülkelerin zihin dünyalarında, **“özür dilemecilik”** vardır. Babalarının, dedelerinin Yahudilere karşı yaptıkları zulmü hatırladıkları için şimdi onlara bir diyet borçları vardır, ondan dolayı da hangi zulmü işlerse işlesin İsrail’e destek veriyorlar. Bizim bir borcumuz yok, tam tersine biz dünyaya insanlık nedir öğretmiş bir milletin çocuklarıyız.

Değerli öğretim üyesi arkadaşlarım; Hep anlattığımızda şunu söylüyoruz, bazıları için Orta Doğu’daki gelişmeler uzaktaki bir gelişmedir. Kimileri için ise, bir savaş oyunu oynar gibi bilgisayar başında,

takip ettikleri bir gelişmedir. Bizim için ise, vicdani sorumluluklarımızın olduğu bir meseledir.

Geçtiğimiz hafta içinde GenelKurmay Başkanlığımızdan, bizim cephelerimizde şehit olmuş Filistinli ecdadımızın isimleriyle ilgili bir not istedik, 554 kişinin bilgisine ulaştık. Galiçya'dan Romanya'ya, Kafkasya'dan Çanakkale'ye, bütün cephelerde birlikte mücadele etmişler, Hayfa'dan, Kudüs'ten, Gazze'den, Beytüllahim'den, Halil Ür-Rahman şehriden gelmiş binlerce Filistinli, Gazzeli var... Onlar için Gazze oyun alanlarının içerisinde, bilgisayar oyunlarının başında tuşlarına bastıkları uzakta bir yerdir, Gazze ise bizim için Çanakkale'de ağırladığımız kahraman şehitlerimizin memleketidir.

“Orta Doğu çok karışık bir yer, nasıl barış sağlanacak?” diyorlar. Orta Doğu'da barış sağlandı, tam dört asır boyunca, bugün bu üniversitemizin kapısını bile böyle görkemli bir sanat eseri olarak dikmeyi başaran ecdadımız, Filistin topraklarında barışı sağladı.

Kudüs-ü Şerif'in giriş kapılarından birisinin üzerinde **“La ilahe illallah, İbrahim halilullah”** yazar. Şu zarafete bakar mısınız, şu insanlığa bakar mısınız, o şehirde sadece Müslümanlar değil, o şehirde İseviler ve Museviler de yaşadığı için ola ki onlar rencide olurlar diye, onların da peygamber olarak kabul ettiği İbrahim aleyhisselamın ismini oraya çok güzel bir hatla nakşederek, **“Allah'tan başka ilah yoktur ve İbrahim aleyhisselam onun dostudur”** yazacak kadar bir ince-

liğe sahipseniz orada barışı sağlarsınız, orada sükûneti sağlarsınız, selameti sağlarsınız.

Dört asır boyunca bir tek din kavgası yok, bir tek mezhep kavgası yok, bir tek etnik çatışma yok. İnşallah bunu yeniden tesis edebilecek bir görüşü, bir bakışı dünyada hâkim kılmamız mümkün olacaktır.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Özellikle bilim alanında çok ciddi uğraşlar vermemiz gerekiyor. Önümüzdeki yüzyıl hiç şüphem yoktur ki Cumhuriyetimizin ikinci asrı, Türkiye'nin yüzyılı olacaktır. Bizden sonraki nesillere, bizden öncekilerden aldığımızdan çok daha güçlü bir Türkiye'yi hep beraber devredeceğiz. Her birimiz nerede olursak olalım, üzerimize düşeni yerine getireceğiz. Siyasette, bilim dünyasında, sanat dünyasında, kültür alanında, spor alanında, sanayi alanında, velhasıl her neredeyse işlerimizi en iyi şekilde yapacağız, hepimiz oklarımızı aynı hedefe doğru yönelteceğiz, yani Türkiye'yi yeniden güçlü büyük bir ülke yapmak için, önümüzdeki asrı Türkiye yüzyılı yapmak için gayret sarf edeceğiz. Çok şükür Türkiye'nin bir asırlık büyük mücadeleler sonrası geldiği noktada her türlü imkânının mevcut olduğunu da büyük bir iftiharla ifade etmek isterim.

Muazzam bir insan gücü potansiyeline sahibiz. Çok iyi yetişmiş üniversite öğretim üyelerine ve gerçekten nitelikli genç bir nesile; imkânları, kabiliyetleri olan iş adamlarına; girişimcilere, sanatçılara, sporculara, sahip olduğumuzu görüyoruz. Bununla birlikte, gözünü

dikmiş Türkiye'ye bakan, onu örnek almak isteyen, Türkiye'nin yürüyüşünü bekleyen ve Türkiye'yle dostluk, iş birliği ilişkileri içerisinde var olmak isteyen yüz milyonlarca ifade edebileceğimiz büyük bir Türkiye dostu grubun olduğunu da ifade etmek isterim. Asya'dan Afrika'ya bu büyük coğrafyada Türkiye yüzyılı istikametindeki yürüyüşümüzden etkilenecek, hatta bu yürüyüşte bize ilham ve destek verebilecek yüz milyonların olduğunu abartısız bir şekilde söylemek ve görmek mümkündür.

Değerli kardeşlerim;

İnşallah önümüzdeki süreçte önce bölgemizde barış ve esenliği sağlayarak, Türkiye'nin dostlarıyla ilişkilerini kuvvetlendirerek, yeni bir dünyanın kurulabilmesi için her türlü imkânı ortaya koyarak yolumuza devam edeceğiz. Son olarak şunu ifade etmek isterim: Türkiye'nin varlığı, Türkiye'nin güçlü bir şekilde sözünü ifade etmesi, Türkiye'nin ortaya koyduğu diplomatik çabalarıyla ümit ediyoruz ki Orta Doğu'da bugün yaşadığımız insanlık sorunu da geride kalacaktır. Gazze'de önce acilen, insani ateşkesin sağlanması ve bu anlamda da başta tıbbi malzemeler olmak üzere gerekli desteğin Gazze halkına gönderilmesi şarttır. Bu sadece din kardeşliği meselesi değildir, bu insanlıkla ilgili bir meseledir. Eğer bu insanlık vazifesini 8 milyara yakın insanoğlu yerine getiremezse, vay gelsin insanoğlunun başına, yazıklar olsun buna seyirci kalanlara...

Şu üç meseleyi çözmeden Filisin'de barış sağlanamaz:

Birincisi; 1967 sınırlarında başkenti Kudüs olan bir

Filistin Devleti kurulmalıdır. Tam manasıyla bütünleşik, egemen bir Filistin Devleti'nin kurulmasının gerekliliğini, bütün uluslararası platformlarda söylüyoruz.

İkincisi, yerleşimcilik adı altında Filistinlilerin malına, mülküne musallat olan eşkıyanın işgal ettiği yerlerden sökülüp atılması gereklidir.

Üçüncüsü ise, başta Kudüs-ü Şerif ve Mescid-i Aksa olmak üzere kutsal mekânların masuniyetinin sağlanmasıdır. Bunları biz her platformda söylüyoruz.

Değerli gençler;

Dünya sisteminin sorun çözmekten ne kadar uzak olduğunu biliyoruz, pekâlâ sebep nedir? Dünya sisteminin bütün kurum ve kuruluşları işlevsiz hâle gelmiştir. **Üzülerek ifade ediyorum Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Guterres'i görüyorsunuz, Gazze sınırından içeriye giremiyor, ülkelerinize geldiği zaman 7 yıldızlı otellerde, 5 yıldızlı otellerde el üstünde ağırladığınız Genel Sekreter ne oluyor da Gazze'deki Refah Sınır Kapısı'nın kapılarından içeri giremiyor?** İnsanlık cephesi yönünde bir çaba ortaya koyduğu zaman tek dişi kalmış canavar hemen hortluyor, giremezsin diyor...

Değerli kardeşlerim;

Birleşmiş Milletler kurumsal anlamda artık fonksiyonlarını yitirmiştir, hatta ve hatta Birleşmiş Milletler tarihin gerisinde kalmıştır. İsrail'in bu yayılmacıyla ve hukuk dışılığıyla ilgili 1947'den bu yana onlarca Birleşmiş Milletler kararı var. Karar alsan ne olur, almasan

ne olur? Adam dayısının arkasına sığınmış, yürüyor derler ya o misal, İsrail Orta Doğu'da barışı yok ediyor. Buna artık dünyanın dur deme vakti gelmiş ve geçiyor.

Kurumların işlevsiz kalışının ve tüm bu krizlerin arkasındaki nedenleri ortadan kaldıracak bir zihniyet değişimine ihtiyaç vardır.

İnsanların yaradılıştaki eşitliğini esas alan yeni bir siyasal bakış açısına ihtiyaç vardır. Her bir insanın yaradılıştan hür, egemen ve eşit doğduğuna inanan bir bakış açısına ihtiyaç vardır.

Sadece beş ülkenin değil, dünyadaki bütün ülkelerin egemen ve eşit ülkeler olduğunu kabul eden bir anlayışa ihtiyaç vardır. Ancak bunu sadece söylemekle olmuyor, kurumların da bu inançla çalışıyor olması gerekir. Türkiye olarak çok şükür bunu defaatle her platformda söylüyoruz ama bu sözü, arkasında güçle tahkim ederek, bu sözün gereğinin Allah'ın izniyle yerine getirildiğini de göreceğiz. Bunun yolu bilimden geçiyor, teknolojiden, ekonomiden ve elbette bunun yolu sanattan geçiyor, bunun yolu edebiyattan geçiyor, kültürden geçiyor, toplumsal dayanışmadan geçiyor, bir olmaktan, beraber olmaktan, güçlü olmaktan geçiyor.

Cumhuriyetimizin ikinci asrının bugünden çok daha güçlü bir şekilde kurulmasına vesile olacak önemli merkezlerimizden birisi, İstanbul Üniversitemizin de bu konuda öncü olmasını yürekten temenni ediyorum. Dua ve niyaz ediyorum.

Öğretim üyesi arkadaşlarımıza başarılar diliyorum.
Tüm öğrenci kardeşlerimize de aydınlık yarınlar, güzel
ufuklar ve hayırlı gelecekler diliyor, hepinize selam ve
sevgilerimi sunuyorum.

**ULUSLARARASI SARAYBOSNA
ÜNİVERSİTESİ 2023-2024
AKADEMİK YILI AÇILIŞ TÖRENİ**

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

2 KASIM 2023
SARAYBOSNA

Balkan Üniversiteleri Çalıştayı için burada bulunan 3 üniversitemizin mütevelli heyeti ve vakıf başkanı arkadaşlarım, üniversite hocaları ve bu toplantının esas ana gövdesini oluşturan sevgili genç öğrenci kardeşlerim; Hepinize en içten, en kalbî selamlarımı sunarım. Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi, mağfireti hepimizin üzerine olsun.

Bugün burada, Saraybosna'da biraz da yazdan kalma bir günde sizlerle birlikte olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum. İçinde bulunduğumuz Uluslararası Saraybosna Üniversitesinin kuruluş günlerini, hatta kuruluşundan önceki günlerini hatırlayan birisi olarak yirmi yılda ne kadar büyük mesafe alındığını, ne kadar güzel ve verimli bir sonuç elde edildiğini görmekten de büyük bir memnuniyet duyuyorum, iftihar ediyorum.

Ben de başlangıcından itibaren bu üniversitemizin burada varlığını mümkün kılan, değerli çabalarıyla, gayretleriyle buraya katkıda bulunan herkese, ahirete

intikal edenlere rahmet dileyerek şükranlarımızı ifade ediyorum. Burada öğrencilerimizin yetişmesi için gayretle emek sarf eden öğretim üyesi arkadaşlarımıza, hocalarımıza da çok teşekkür ediyorum. Gençlerimize, hem bu üniversitenin mezunu olan hem de şu anda öğrencisi olan gençlerimize de hayatlarında üstün başarılar diliyorum.

Ayrıca, bu 20'nci yılın Türkiye Cumhuriyeti Devleti'mizin 100'üncü kuruluş yıl dönümüne denk gelmiş olması da daha anlamlı hâle geliyor. **İnşallah, ilk asrının sonunda Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci asrında çok daha güçlü, her alanda eli kolu dünyanın dört bir tarafına uzanabilen, dünyanın dört bir tarafındaki dostlarıyla, kardeşleriyle birlikte daha hakkaniyetli, daha adil bir dünya kurmak için mücadele edebilen bir Türkiye olabilmek için de dua ve niyaz ediyoruz.** Ayrıca, siz burada okuyan kardeşlerimizin, evlatlarımızın, Bosna Hersekli dostlarımızın da Türkiye'nin bu tarihsel yürüyüşünde yol arkadaşlarımız olduğunuzu bir kez daha ifade etmek isterim.

Bu üniversite gerçekten bir başarı öyküsü. Ümit ederim ki nice yirmi yıllar başarılı bir şekilde hizmet ederek Bosna Hersek halkına, Balkan coğrafyasındaki gençlere ve dünyaya hizmet eden sayılı üniversitelerden biri olur.

Türkiye ile Bosna Hersek arasındaki tarihî dostluğu anlatmaya gerek yok ama Türkiye her alanda her zaman Bosna Hersek'in yanındadır. Bosna Hersek'in bütün

problemlerinde onun çözülebilmesi için Türkiye dost ve kardeş ülke olarak her alanda stratejik ilişkilerini geliştirmiş ülke olarak Bosna Hersek'in bu coğrafyada varoluş mücadelesine ve daha ileriye gitme mücadelesine destek veren bir ülkedir.

“ Bosna'nın uluslararası alanda tanınmış statüsünün devam etmesi, Bosna'nın toprak bütünlüğünün temin edilmesi, Dayton Anlaşması'yla birlikte ortaya konulan Bosna'nın bütünleşik ve tek bir devlet olarak varlığı, Bosna Hersek Cumhuriyeti'nin olduğu kadar Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin de temel önceliklerinden biridir. ”

Aynı şekilde Bosna Hersek'te ve diğer Balkan ülkelerinde de gördüğümüz, özellikle genç neslin Avrupa ülkelerine göç etmesi meselesinin de Balkan ülkeleri için önümüzdeki önemli tehditlerden biri olduğunun farkındayız. Bunun için diyoruz ki; işte, bu üniversite gibi eğitim kurumlarının, iş âlemine hitap eden üretim merkezlerinin Bosna Hersek Cumhuriyeti'nin içerisinde var olması, aslında Bosna'nın geleceğinin de garantisidir, gençlerinin de Bosna'da tutunmasının, burada var olmasının garantisidir. Ben bu anlamda Bosna Hersek'in önemli kurumlarından biri olarak gördüğüm bu üniversitenin giderek güçlenmesini, giderek çok daha kuvvetli bir hâle gelmesini temenni ediyorum; şu anda görev yapan bütün arkadaşlarımıza yürekten ve genç öğrencilerimize de başarılar diliyorum.

Sevgili gençler, değerli misafirler;

Bugün buradaki davet dolayısıyla da Rektör Hocamıza, mütevelli heyetine ve Uluslararası Saraybosna Üniversitesinin vakfına çok teşekkür ediyorum. Burada sizlerle hasbihâl etme imkânını bulduk. Zor bir dönemden geçiyoruz, dünyanın her yerinde büyük zorlukların, büyük çatışmaların, büyük türbülansların olduğu bir süreçten geçiyoruz. İnsanlık tarihinin hiç şüphe yok ki en kırılgan dönemlerinden birindeyiz ama aynı zamanda insanlığın önünde de çok fazla imkânların, fırsatların var olduğu, özellikle bilimsel gelişmeler bakımından da son derece hızlı, dinamik bir sürecin yaşanmakta olduğunu hepimiz biliyoruz. Üzerimize düşen, dünyadaki bu kırılganlıkları mümkün olduğunca azaltmak ve hakkaniyetle, adaletle yaşanabilecek bir dünyayı kurabilecek imkânları tesis etmektir.

Ne yazık ki şu an yaşadığımız dünyada temel mesele bilgiye sahip olmamak değildir, insanlık tarihinin en çok bilgi üretilen döneminin bu dönem olduğunu hepimiz biliyoruz, hatta öyle ki dünyanın filanca köşesinde üretilen bir bilgi üç saniye sonra bilgisayarımızdadır. Mühim olan, bu bilgiyi insanlığın hayrına olacak şekilde kullanmak, bu bilgiyi bizim medeniyetimiz değerleriyle hikmet ve irfan ekseninde öğretmek bütün insanlığın hayrına olacak şekilde, dünyayı çok daha güzel, çok daha adil ve yaşanılabilir bir hâle getirmektir. Yoksa “Bilgi güçtür.” dediğimiz şey doğrudur ama eğer bilgi, hikmet ve irfandan uzaksa o güç aynı zamanda insanlığın üstünde bir ağırlıktır, bir yükür.

Onun için, az önce de ifade edildiği gibi bizim bütün bu eğitimlerimizi ilimle, hikmetle, ahlakla, insanlıkla bütünleştirerek yolumuza devam etmemiz lazım.

Bugün dünyada yaşanan sıkıntıların şöylece birkaç tanesini sizlerle paylaşmak isterim: Çok derin ve köklü meselelerle karşı karşıyayız. İlk baktığınızda bu meselelerin hepsinin çözümünün zor olduğunu görüyoruz ama ne yazık ki insanoğlu neredeyse dünyanın tamamına yakınında, karşı karşıya kaldığımız sorunların sadece sonuçlarıyla ilgileniyor.

Mesela bugün dünyada hangi üniversiteye giderseniz gidin üniversitelerin hepsinde küresel ısınma, çevre kirliliği ya da dünyadaki çevreyi tahrip eden sanayi atıkları, hatta ve hatta daha ileriye gidin, uzayın artık bir uydu çöplüğü hâline gelmiş olan hâli araştırma konularından biridir ama hiç kimse neredeyse şu soruyu sormuyor: Dünya bu kadar büyük bilimsel gelişmeleri kaydetmiş olmasına rağmen nasıl oluyor da örneğin kutuplardaki o buz dağları eriyor ve bir daha yerine koymamız mümkün değil? Nasıl oldu da bu noktaya geldik? Nasıl oldu da Avrupa'nın neredeyse bütün nehirleri zehir akıyor? Nasıl oluyor da Brezilya'daki yağmur ormanları neredeyse bütünüyle yok olmuş vaziyette?

Bunun birçok nedeni vardır ama ana nedeni insanoğlunun sınır tanımayan iştahı, insanoğlunun sınır tanımayan vahşi kapitalizmle de yoğrulmuş olan dünyaya hükmetme çabası ve anlayışıdır. **Dünyayı kendi baba-**

sının malı gibi görenler, dünyayı talan etmişler ve bu noktaya getirmişlerdir. Dolayısıyla, bu vahşi kapitalizmin zihniyeti ortadan kaldırılmadan sonuç almamız mümkün değil. Mahatma Gandi'nin çok güzel bir sözü var “Dünya bütün insanlara yetecek kadar zengin bir yerdir ama insanların ihtiraslarını karşılamaya asla yetmez.” Dolayısıyla, insanoğlunun ihtiraslarını, vahşi kapitalizmin her şeye hükmetme ve her şeye sahip olma anlayışını değiştirmeden çevre sorununu çözebilmeniz mümkün değildir.

Örneğin bugün dünyada bir göç meselesini konuşuyoruz. Avrupa'nın da Balkanlar'ın da en temel sorunlarından biri bu göç meselesidir. Göçmenlerden, yani kendi yerinden yurdundan edilmiş olan insanlardan bahsediyoruz ama bu göçlerin temel nedenleri üzerinde oturup müzakere etmiyoruz. Batılı muhataplarımızla konuştuğumuzda hep göç meselesinin sonuçlarını konuşuyoruz da hiçbir zaman nedenleri üzerine odaklanmak mümkün olmuyor.

Çok açık söylüyorum, eğer önce Rusların, arkasından Amerikalıların Afganistan'ı işgali olmasaydı mazlum ve masum Afgan halkı yerini yurdunu bırakır da dünyanın başka yerlerine göç etmek ister miydi? Eğer Amerika Birleşik Devletleri'nin Irak'ı işgali olmasaydı, eğer Suriye'de vekâlet savaşları olmasaydı, terör örgütleri üzerinden Suriye'nin demografik yapısı değiştirilmeseydi, milyonlarca insan yerini yurdunu terk edip Avrupa'ya gitmek için hayatını tehlikeye atar mıydı?

Aynı şekilde, bundan bir asır evvel kıtlık kelimesini bile bilmeyen Afrika halkları, emperyalizmin sömürüsü sonucu bugün açlık ve kıtlıkla karşı karşıya kalmaları, yarım bardak temiz su, bir lokma ekmeğe muhtaç hâle gelmeselerdi, Afrika'nın o kara derili insanları dünyanın birçok yerine gitmek için hayatlarını tehlikeye atarmıydı? Dolayısıyla göç meselesini bir sonuç olarak ele alıyoruz ama bunun nedenleri üzerine odaklanmıyoruz. İşte, ilmi; irfan ve hikmetle birleştirebilenlerin, bütünleştirebilenlerin göç meselesinin arkasındaki esas nedenlere odaklanmaları lazım.

Aynı şekilde, bugün, dünyanın birçok yerinde gerilimlerden bahsediyoruz, birçok yerinde, maalesef, çok ciddi sıkıntıların ortaya çıktığını görüyoruz. **Öncelikle ifade etmek isterim ki hâlen birtakım gerilim potansiyelleri yaşayan Balkan coğrafyasında da Türkiye olarak bizim temel hedefimiz Balkanlar'da istikrarın sağlanmasıdır.** Bunun için, Balkanlar'daki bu farklılığın, Balkanlar'ın hem ırk hem din ve hem de kültürel ve mezhebi farklılıklarının korunmasına, bütün Balkan milletlerinin eşit ve özgür milletler olarak bu coğrafyada yaşamalarına, bunun için de aralarındaki farklılıkları mümkün olduğu kadar müzakereyle, karşılıklı rızayla oturup konuşarak halletmelerine inanan bir ülkeyiz. Bu bağlamda, bir kez daha ifade ediyorum, Bosna Hersek Cumhuriyeti'nin egemenliğini ve toprak bütünlüğünü de sonuna kadar savunuyoruz. **Ayrıca, Kosova-Sırbistan arasındaki gerilimin de bir an evvel sonlandırılmasını diliyoruz. Orada devam eden geri-**

limin de Bosna Hersek’le ilgili bir mesele olmadığını başından beri ifade ediyoruz.

Bu gerilimler, bu çatışmalar, şöyle baktığınız zaman, bugün mesela Orta Doğu’da yaşanan, özellikle İsrail ve Filistin arasında yaşanan gerilimler, Orta Doğu’da özellikle 1990’ların başında Irak’ın işgaliyle birlikte başlayan süreçte ortaya çıkan gerilimler, dünyanın çok farklı taraflarındaki birtakım gerilimler niçin var? Biz şunu konuşuyoruz mesela: Efendim, Amerika ile Rusya arasındaki gerilim, Amerika ile Çin arasındaki gerilim... Ama bu gerilimin esas sebebi ne, bu çatışmaların arkasındaki temel nedenler ne, bunları nasıl ortadan kaldırabiliriz?

Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarına giden süreçte önce askerî savaşlar başladı, arkasından siyasi ve ekonomik savaşlar devam etti. Bugün ise tüm bunların aksine uzun bir süredir askerî savaş geriliminin öncesinde **“ticaret savaşları”** ve **“vekâlet savaşları”** adı verilen, terör örgütleri üzerinden gerçekleştirilen birtakım mücadeleler var. Aslında vekâlet savaşları dediğiniz şey, büyük güçlerin karşılıklı olarak güç denemeleridir.

Herkes dünyanın dört bir tarafındaki terörle ilgili konuşuyor da şu soruyu kimse sormuyor: Afrika’da bir damla içecek temiz suyu olmayan insanların eline on binlerce dolarlık o ölüm makinelerini kim veriyor? Bugün Orta Doğu’da IŞİD’den PYD’ye, YPG’ye kadar var olan bu terör örgütleri nasıl oluyor da bu kadar büyük siyasi, lojistik, askerî desteklere sahip oluyorlar?

Ayrıca, göçmenlik meselesinin yanı sıra yabancılarla birlikte gelişen bir başka büyük tehlikeyi de dikkat etmek zorundayız. Dünya adım adım o tehlikenin getirdiği sonuçlara doğru gidiyor, o da İslamofobia'dır ya da açık bir İslam düşmanlığıdır. İslam düşmanlığı esas itibarıyla ötekine tahammül edemeyen Batılı zihniyetin dışı vurumundan ibarettir. Tesadüfen ortaya çıkmış bir mesele değildir; her gördüğü yabancıyı, dili diline benzemeyen, dini dinine benzemeyen, rengi kendisinden farklı olan herkesi öteki gören anlayışın bir sonucudur. Dolayısıyla İslam düşmanlığı sadece Müslümanlara karşı geliştirilen bir siyaset değil, aynı zamanda Batı toplumlarını içten içe çürüten, Batı'nın mutedil ve makul ana damarlarını körelten, zehirleyen çok tehlikeli çağdaş bir hastalıktır; bu hastalıktan dünyanın kurtulabilmesi lazım.

Bütün bunların hepsinde bir zihniyet meselesi olduğunu görüyoruz. Ya kapitalizmin **“Her şeye ben tahakküm edeceğim, her türlü güce ve imkâna ben sahip olacağım.”** anlayışı ya da ırkçılığın ve faşizmin **“Ben üstün ırkım, ben diğerlerinden farklıyım.”** anlayışı ya da dünyanın nimetlerini alabildiğince sonuna kadar sömürme iştahı, bu zihniyet ortadan kalkmadığı sürece dünyanın bugün karşılaştığımız sorunlarının hiçbirisinin çözülmesinin mümkün olmadığı kanaatindeyim.

Son zamanlarda yaşadığımız özellikle İsrail ve Filistin arasındaki bu çatışmayla birlikte esasında şunu söyleyeyim: Allah rahmet eylesin, biz burada konuşurken şu anda Gazze'de belki onlarca bebek öldürülmüş ola-

cak, belki masum nice yaşlı kadın ve erkek hayattan koparılacak ama öncelikle şunu ifade etmek isterim ki: **Aynı zamanda Gazze’de bugün yaşananlar insanlığın suç defterinin bir kere daha açıldığını ortaya koyuyor.**

“ Üç şehir üzerinden yakın tarihimizi anlatmaya çalışacağım, birisi Auschwitz, birisi Srebrenitsa, bir diğeri ise Gazze. Auschwitz’te 20’nci yüzyılın en büyük katliamı, en büyük soykırımlarından birisi yaşanmış ve maalesef o zaman Avrupa’da faşistler, Naziler tarafından toplama kamplarına yollanan Yahudiler ve Çingeneler “medeni Avrupalı”ların gözleri önünde cayır cayır o fırınlara atılmışlardı. ”

Aynı tavrı geliştirdiler. Bir kısmı bu Nazilerin işlemiş olduğu suçları, cürümleri meşrulaştırmak için politika geliştirdiler, o modern Batı’nın, o medeni Batı’nın bir kısmı at gözlüğünü takarak fırınları görmezden geldiler, bir kısmı ise “Ama onlar da...” diyerek mazeret üretmeye kalktılar. Masum insanlar Avrupa’nın gözü önünde, birkaç saatlik mesafede olan şehirlerden getirilerek toplama kamplarında insanlığın gördüğü en ağır işkencelere, en ağır insanlık suçu soykırımlara tabi tutuldular...

Gel zaman git zaman, tarih değişti, insanların tavrı hiç değişmedi. Bosna Hersek’te, katıldığım her anma

töreninde Srebrenitsalı insanların çığlıklarını içimde hissettim.

“ Srebrenitsa’da dünyanın gözü önünde, modern Batı’nın gözleri önünde hem de 20’nci yüzyılın sonuna doğru, 9 bine yakın Boşnak kardeşimize, Auschwitz’te ne yapıldıysa aynı yapılarak katledildi. ”

Ne yazık ki insanoğlu yine aynı tavrı gösterdi bir kısmı görmezden geldi, at gözlüklerini taktılar, ne oluyor, ne bitiyor, hiç duymadılar, görmediler, anlamadılar; bir kısmı “Ama onlar da...” diyerek zalime karşı zalimin yanında durarak birtakım mazeretler üretmeye kalktılar ve her ikisinde de “uluslararası camia” topyekûn sınıfta kaldı. Uluslararası camianın hiçbir kurumundan ses soluk çıkmadı. Şimdi, katıldığımız Srebrenitsa katliamının yıl dönümü törenlerinde o zamanlar buna seyirci kalanlar hatta oradaki Boşnakları oradaki katillere, kasaplara teslim edenler timsahın gözyaşlarını dökmekten de utanmıyorlar.

“ Geldik şimdi üçüncü şehre, Gazze’ye. 2 milyon insan her taraftan ordularla sıkıştırılmış, dünyada böylesine asimetrik bir güç kullanımı hiçbir yerde görülmemiştir. ”

Rakamları artık takip edemiyoruz, herhâlde, biz burada konuşurken vefat edenlerin sayısı 10 binin üzerine

çıkıştır. 10 bine yakın insan yirmi altı gün içerisinde hayattan koparılmış, hastaneleri bombalanmış, elektrikleri, suları, yiyecekleri yok. İnsanlar artık ağır yaralı olanlara bakamıyorlar bile, bir kenara bırakıyorlar nasılsa ölecek diye. Böyle bir durum içerisinde yine dünyada aynı tavırlar sergileniyor. Bir kısmı zalimin yanında yer alıyor “Ama onlar da...” diye başlıyor söze, bir kısmı hiç görmüyor, ne yazık ki bir kısmı da bu utancın ortağı oluyor.

Çok şükür, dünyanın dört bir tarafında çok farklı kültürlerden, çok farklı dinlerden insanların içerisinde insaf sahibi, vicdan sahibi olanlar “Yeter, bu kadar olmaz, bu kadar insanlık dışı bir şey olamaz, bu kadar çok insanlık düşmanı bir saldırı olamaz.” diyorlar, aynen Auschwitz meselesine karşı çıkan, insanlık cephesinde duranlar olduğu gibi, aynen Srebrenitsa mazlumlarının yanında insanlık safında duranlar olduğu gibi çok şükür, bugün, Gazze meselesinde de insanlık safında duran oldukça fazla insan vardır. İşte bu üç mesele, modern çağlarda bizim gördüğümüz en büyük insanlık vahşetleridir.

“ Şunu da çok açık söylüyorum: Beylerin ayarlarının ne kadar bozulacağını da biliyorum. Nasıl Auschwitz ve Srebrenitsa için oradaki kasaplar uluslararası insanlık suçlarından mahkemelere çıkmış ve bunun bedelini ödemişlerse, bugün Gazze'deki katliamın sorumluları da mutlaka ama mutlaka uluslararası mahkemeye çıkacak,

bu yaptıklarının bedelini ödeyecekler. Gönlüm böyle istediği için söylemiyorum, insanlık böyle, tarih böyle söylediği için söylüyorum. ”

Şimdi size “Auschwitz kasapları kimlerdi?” desem, salondan belki birkaç kişi isimlerini hatırlayacak. “Srebrenitsa katliamının baş sorumluları kimlerdir?” desek siyasetle ilgilenen birkaç kişi belki diyecek ki falancaydı, filancaydı. İnanın ki biz geçeceğiz gideceğiz, gençler için söylüyorum: Çok yakın bir gelecekte, bugün var ya İsrail’in anlı şanlı adamları, arkasını, sırtını dayadıkları dayıları var ya, o dayılarının anlı şanlı adamlarının hiçbirisinin adını insanlık hatırlamayacak. Çünkü zalimler sadece cürümleriyle baş başa kalır ve işledikleri suçlar içerisinde insanlık tarafından da bir şekilde unutulur, kenara atılırlar.

Değerli kardeşlerim;

Burada, bütün bunları bir tarih okuması olsun diye söylemiyorum. Siz genç kardeşlerimiz için önünüzde yeni bir dünyanın var olduğu ve ümit ediyorum ki yeni dünyanın da hakkaniyet ve adalet içerisinde kapılarının sonuna kadar açılması gerektiği için bunları söylüyorum. İnsanlık tarihi artık böylesine büyük bir zulmü, böylesine büyük bir haksızlığı kaldıramaz. Uluslararası toplantılara katılıyoruz, orada da görüyoruz. Bir kere, biz hangi sivil ölürse ölsün, öldürülürse öldürülsün, kim tarafından öldürülürse öldürülsün, sivillerin öldürülmesinin bir insanlık suçu olduğuna inanıyoruz. Ama aynı şekilde, siviller arasında bir ayırım yapma-

nın, siviller arasında bir hiyerarşi ortaya koymanın da en az bunun kadar büyük bir insanlık suçu olduğunun farkındayız. “Sivillerden falanca ölürse kötü, falanca ölürse sessiz kalırız.” Bu bizim insanlığımızdan sıyrıldığımızı, ayırdığımızı gösterir. Dünyanın her yerinde haksız yere öldürülen herkesin aslında insanlığa karşı işlenen bir suçun kurbanı olduğu açıktır.

Değerli kardeşlerim, sevgili genç arkadaşlarım; Dünya bu şekliyle gitmez, biz istesek de gitmez, istemesek de gitmez. **Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Genel Kurulu defalarca toplandı; neredeyse tüm dünya, İsrail’in bu saldırganlığına karşı oy kullandı, 13-14 tanesi İsrail’in yanında yer aldı. E karar alamıyor, niye karar alamıyor? Çünkü orada öyle çarpık bir yapı var ki bir ülke veto etse karar alamıyorsun.** İşte, Rusya-Ukrayna meselesi, bütün Batı “Ukrayna, Ukrayna.” diyor. Tamam, eyvallah, biz de Ukrayna’nın toprak bütünlüğünü sonuna kadar savunuyoruz ama hadi bakalım, Ukrayna’nın toprak bütünlüğünü korumak için bir eylem, bir aktivitenin içerisinde olun; olamıyorlar çünkü orada muhataplardan birisi veto hakkını kullanıyor ve mesele çözülemiyor.

Birleşmiş Milletler, dünyada artık hiçbir savaşı sonlandırabilme, geçtim savaşı; hiçbir insan yapımı meseleyi çözebilme kabiliyetine sahip değildir. Ne göç meselesini çözebilir ne küresel ısınma meselesini çözebilir ne dünyadaki açlık, kıtlık meselesini çözebilir ne Afrika’daki kitlesel yoksulluk meselesini çözebilir çünkü sistem bunun üzerine kurulmamıştır. Sebebini görme-

miz lazım. Sistem kim güçlüyse onun sözünün hâkim olması üzerine kurulmuştur; bu sistem yürümez. Biz de görürüz ümit ediyoruz ama biz görmesek bile bu salondaki genç arkadaşlarımız mutlaka ama mutlaka dünyanın bütün kurumlarının yeni baştan dizayn edildiği, hakkaniyete, adalete dayalı bir sistemin mutlaka kurulduğunu göreceksiniz ve yeni bir Birleşmiş Milletler ve adalet içinde işleyen küresel bir sisteme, küresel mimariye sahip olacaksınız.

Değerli kardeşlerim;

Bütün bu meselelerin çözümünün arkasındaki temel mesele zihniyet meselesidir; bunu söyleyip sözlerimi tamamlayacağım. Tek tek meselelerin üzerine yoğunlaşmak değil... Zihniyetten kastım ne? Birkaç temel kural söyleyeceğim.

Birincisi: Dünya kimsenin babasının malı değildir, hiç kimseye ailesinden miras kalmamıştır; dünya, 8 milyar insanoğlunun ortak malıdır ve insanlık, bunu bir tevarüs duygusu içerisinde sonraki nesillere en iyi şekilde aktarmakla sorumludur. Eğer böyle düşünürseniz nehirleriniz zehir akmaz, çevreyi kirletmezsiniz, küresel ısınmayı sağlayan nedenleri ortadan kaldırırsınız, üç beş milyar dolar kâr elde edeceğiz diye uzayı bir uydu çöplüğüne çevirmezsiniz.

İkincisi: Dünyada her insan yaradılıştan eşittir; insanlar arasında yaradılıştan gelen bir hiyerarşi asla yoktur. Irkı, dili, dini, cinsiyeti ne olursa olsun, herkes hazreti insandır, yaradılıştan eşit ve hiçbirinin bir

diğerine üstünlüğü yoktur. Eğer böyle düşünürseniz kategorik olarak faşist ideolojiye izin veren bir zihin yapısına müsaade etmezsiniz. Eğer böyle düşünürseniz insanları kategorilere ayırmazsınız, “bunlar birinci sınıf insanlar, bunlar ikinci sınıf insanlar” demezsiniz. Eğer böyle düşünürseniz Avrupalı bazı milletlerin yaptığı gibi dünyanın dört bir tarafında milyonlarca insanı köleleştirip esir pazarında satmazsınız. Dolayısıyla, her insan birbirinin eşitidir ve herkesin yaradılıştan gelen eşit hakları vardır.

Üçüncü mesele ise milletlerin egemen eşitliğidir. Hiçbir millet bir diğerinden daha üstün, daha aşağı falan değildir. Her millet egemendir, egemenlikte hiçbir milletin bir diğerine üstünlüğü yoktur. Böyle düşünürseniz dünyada adaleti ve hakkaniyeti sağlamanız mümkündür. Diyoruz ya “Dünya beşten büyüktür.” 5 ülke dünyayı istediği gibi yönetecek, peki, 195 ülke ne olacak, onların bir hakkı, hukuku yok mu? Yani Bosna Hersekli kardeşlerimizin, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ya da Sırbistan vatandaşlarının dünyanın başka ülkelerinden ne ayrıcalığı vardır? Yani Amerikalı birinci sınıf, İngiliz birinci sınıf da biz ikinci sınıf mıyız? Biz de dünyanın eşit, egemen milletlerindeniz. Dolayısıyla, bu 3 temel mesele üzerinde dünya yeniden şekillenecektir, lamı cimi yoktur, böyle olacaktır. Yani görür gibi inanarak bunları söylüyorum. Çünkü tarihte de böyle olduğu dönemlerde çok güzel işler yapılmış, dünyada barış ve esenlik sağlanmıştır.

Hepinizin bildiği örneklerden birisini hatırlatarak sözlerimi tamamlamak istiyorum.

Balkan coğrafyasında, Makedonya’da hâlâ günlük lisanında kullanılan **“komşu kapıcık”** diye bir söz var. “Komşu kapıcık” şu: Aynı mahallede yaşayan Müslümanlar, Hristiyanlar, farklı mezheplerden, meşreplerden olanlar, onlar kendi evlerine mahallenin dış kapılarından, evlerinin dış kapılarından girmez, bahçeleri birbirine bağlayan küçük, dar kapılardan girerlerdi. Bunun adına da **“küçük kapı”** manasında “komşu kapıcık” derlerdi. O kadar birbirlerinden emindiler ki bir Sünni, bir Bektaşî, bir Ortodoks, bir Katolik; hangi inanca mensup olursa olsun, “Komşu komşunun külüne muhtaçtır.” diyerek komşu-komşu arasında bir dostluk, kardeşlik ilişkisi vardır; kapıları birbirlerine açık ve insanlar birbirlerine o kapılardan gidip gelirlerdi.

Değerli kardeşlerim,

İnsana “hazreti insan” gözüyle bakarsanız, **“En az benim kadar onlar da bu dünyanın eşit haklara sahip insanlarıdır.”** diye bakarsanız, milletleri tasnif ederek değil, milletleri eşitleyerek egemenlikte, aynı egemenlik içerisinde onları eşit hâle getirirseniz savaşların, çatışmaların önüne geçmek mümkündür. Tabii ki milletler arasında farklılıklar olur, tabii ki devletler arasında bazı farklılıklar olur; tarih boyunca da vardır, bundan sonra da olacaktır. Onu da gücü olanın bastırıldığı şekilde değil, müzakere ederek, istişare ederek, karşılıklı rızayla milletler olarak aramızdaki farklılıkları

da çözebilirsek inanın ki yeryüzünde yeni bir düzenin kurulması mümkündür. Bunu sağlamak için özellikle böylesine büyük bir kültürel mirasın üzerinde oturan Balkan halklarının önemli katkıları olacağını ifade etmek isterim.

Balkan coğrafyası, tarih boyunca hem birçok karışıklığın hem de aynı zamanda küresel barış sisteminin nasıl kurulabileceğine ilişkin uygulamaların ortaya konulduğu, barış içerisinde, huzur içerisinde, asırlar boyunca gerçekten güçlü ve güzel günlerin yaşandığı bir tarihî geçmişe sahiptir. Onun için diyoruz ki; bu coğrafyada yaşayanlar kendi kültürel birikimlerini, tarihsel birikimlerini en iyi şekilde kullanarak bugün de dostluğu, kardeşliği yeniden inşa edebilir. Sadece bu coğrafyada değil; Boşnaklar, Hırvatlar, Sırlar, Arnavutlar, diğerleri, Balkan halkları değil; aynı zamanda burada kuracağımız barışla dünya milletlerine de örnek olabilmeyi başarırız.

Ben bir kere daha Uluslararası Saraybosna Üniversitesinin bu perspektifte Balkan milletlerine hayırlı, güzel hizmetler yapmasını diliyorum. Bu üniversitenin sadece Batı Balkanlar'ın değil, Avrupa'nın da en iyi üniversitelerinden biri olmasını temenni ediyorum. Emeği geçen bütün arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum. Hocalarımızı tebrik ediyorum, öğrenci kardeşlerimizi tebrik ediyorum.

Hepinize selam ve saygılarımı sunuyorum, hayırlı günler diliyorum.

**“GAZZE’DE KADIN VE ÇOCUK OLMAK”
PANELİ**

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

13 ARALIK 2023
ANKARA

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin
Kabulünün 75. Yılı Dönümü

GAZZE'DE KADIN VE ÇOCUK

FİLİSTİN

FİLİSTİN
Kadın
1984 Mart ayında

19 Aralık 2023

Değerli misafirlerimiz;

Belki biz burada konuşurken İsrail’in az önce slaytlarını seyrettiğimiz Gazzelileri diri diri gömüp-gömme-yeceğinden emin değiliz. Böyle bir ortamda biz her hâlükârda safımızı belli etmek, insanlık cephesinde yer aldığımızı göstermek, bunun bir insanlık vazifesi olarak 8 milyar insanın hepsinin boynunun borcu olduğunu bir kez daha ifade etmek için, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Türkiye’nin millî iradesinin tecelli ettiği bu güzel mekânda, bu kutlu mekânda Filistinli kardeşlerimize destek vermek için buradayız. Hepinize bundan dolayı ayrı ayrı çok teşekkür ediyorum.

Bu, bir safını belli etme meselesidir. Bu, insanlık cephesini tahkim etme eylemidir. Burada sözlerimizle, duruşumuzla ve Filistin halkına verdiğimiz destekle İsrail’in yaptığı bu zulümleri lanetleyerek bütün dünyaya bir kere daha Filistin meselesini haykırıyoruz. Başkenti Kudüs olan, toprak bütünlüğüne sahip ege-

men bir Filistin Devleti kuruluna kadar bu meselenin takipçisi olacağımızı bir kere daha ilan ediyoruz.

Az evvel resim sergisinde beraberce izledik, orada annelerin gözlerindeki o korkunun, o ufacık bebeklerin yerlerde yatan cesetlerinin ve belki o fotoğrafın anlattığından çok daha vahim, çok daha ağır, çok daha zor gayriinsani şartların şu anda dahi yaşandığını biliyoruz.

Değerli dostlar, 1 aylık bebeğini kaybetmiş, doğru dürüst kefene bile saramadan onu toprağa vermek için bir şekilde acele eden annenin acısı ve kahrı bütün insanlığı tutar ve bütün dünyayı yıkar.

Ayrıca, o çocukların kendi yaşitları bebekleriyle evcilik oynarken, 4-5 yaşındaki o çocukların kefen yaparak sardıkları oyuncak bebekleriyle şehitçilik oyunu oynamaları bütün insanlığa yeter ve artar bile...

Ailesinden birçok insanı kaybetmiş hatta topyekûn bombalamalarla 100 kişiye yakın aile ferdini şehit vermiş olan o annenin, o babanın acısını acaba hangi sözler tarif edecektir? **Dolayısıyla insanlık tarihinin yaşadığı katliamlar oldu elbette, ama inanın sizi temin ederim ki bu yaşanan son katliam, son soykırım maalesef insanlık tarihinin en acı, en haksız, en acımasız soykırımıdır.**

Ama bundan daha acı veren; evet, şu anda insanlar sokaklara çıkıyor, yüz binlerce insan, milyonlarca insan sokaklara çıkarak İsrail'i telin ediyor, dünyanın birçok ülkesinde hükümetler de yavaş yavaş uyanmaya

başlıyor ama maalesef Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde sadece Amerika Birleşik Devletleri’nin vetosuyla acil ateşkes ilan edilmesi önleniyor. Çok açık söylüyorum, ateşkes ilanını önleyen ülkelerin tamamı bundan sonra akan kanda en az Netanyahu ve ekibi kadar sorumludur.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu bir araya geliyor, 150 ülke bir tarafta, 10 ülke başka bir tarafta.

“**Dünya beşten büyüktür” diyorduk, dünya İsrail yardakçısı 10 ülkeden de büyüktür ve dünya bunun hesabını bir gün sormasını bilecektir.**”

Değerli kardeşlerim;

Hiç şüphemiz yok, mazlumun ahı arş-ı âlâyı titretir. Artık bu resimlerde de kısmen gördüğümüz, her gece, her gün televizyonlarda görerek kanıksadığımız bu insanlık dışı vahşet görüntüleri aslında gelmekte olan yeni insani ve barışa dayalı bir dünya sisteminin de habercisidir. **Gazze’de ölen her çocuk, hayattan koparılan her yaşlı, her sivil, her masum aslında insanlığın uyanışına vesile olan bir çığlıktır.**

Değerli kardeşlerim;

İsrail ve yönetimi, Netanyahu ve çetesi, zannediyorsa ki bütün bebekleri öldürürüz ve Filistin davasını bitiririz, boşuna hayal kuruyorlar. Onlara Firavun’u hatırlatmayı bir vazife olarak telakki ederim. Tahtından indirmesinler, kendi hükümranlılığına son vermesinler diye

doğan bütün çocukları öldüren Firavun, hiç bilmeden bebek Musa'yı sarayında yetiştirmiş ve o Musa da Firavun'u yerle bir etmiştir.

Hiç şüphem yok, her öldürülmüş Filistinli çocuğun cesedini gördüğümde, gelmekte olan bir Musa'nın haberini duyar gibi oluyorum ve Allah'a hamd ediyorum ki şehadet ruhu üzerinden Filistin dünyaya insanlık dersi veriyor ve inşallah İsrail'in bu zulmünü sona erdirecek adımların da başlangıcını görüyoruz.

Bu vesileyle bir kere daha hatırlatmak isteriz ki, şu anda dünyadaki bütün uluslararası sözler, güzel temenniler, var olan sistemler, bunların hepsi bu zulümle birlikte maalesef tarihin o tozlu raflarına kaldırılmıştır. İşte 1948'in 10 Aralık'ında ilan edilen ancak büyük acıların ardından ilan edilen, iki dünya savaşı görmüş, milyonlarca insan ölmüş, şehirler yıkılmış, kültürler, sanatlar yok edilmiş, hatta ve hatta binalar geride kalsın, ama insanlar ölsün diye üstlerine atom bombası atılmış insanlık, bu ağır şekilde ödediği bedelin sonunda, “bir daha asla” diyerek İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni imzalamış ve üstünden 75 yıl geçmiştir.

Tarihin garip bir cilvesidir, 1948 aynı zamanda Filistin topraklarında acının başladığı, İsrail Devleti'nin İngiliz siyasi aklıyla birlikte bir virüs gibi Orta Doğu coğrafyasına sokulduğu tarihin de başlangıcıdır. Bu topraklara gelen işgal güçleri hiç geri adım atmadan sürekli ilerlemiş, sürekli yeni yerler işgal etmiş ama sürekli insan öldürerek, sürekli insanları yok ederek bu yolda

yürüyüşüne devam etmiştir. 75 yıl sonra İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin her cümlesinin altına imzamızı atarız. Ama orada insan hakkı olarak tespit edilen ve bütün dünyanın imzaladığı konuların tamamı bugün Gazze’de İsrail tarafından hâk ile yeksan edilmiştir.

İnsanların eğitim hakları, insanların hayatta kalma hakları, insanların sağlık başta olmak üzere diğer hakları, rahatça seyahat edebilme hakları, ticaret yapma hakları, insanların hak ve özgürlük bakımından eşit insanlar olduğu gerçeği maalesef Netanyahu ve yönetimi tarafından yerle bir edilmiştir. Şimdi uluslararası sistemin ne anlı şanlı laflarla İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nden bahsedecek hâli kalmıştır ne de dünyada barışı tesis edeceğini zannettiği Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinden bahsetmek mümkündür.

Sayın Guterres’i bir kere daha saygıyla selamlıyorum. **Guterres mektup yazarak Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyini toplantıya çağırdığında o zaman ifade ettik, dedik ki; bu insanlığın son çağrısıdır, son haykırışıdır. Ama ne yazık ki Sayın Guterres Refah Sınır Kapısı’ndan sokulmadığı zaman artık Birleşmiş Milletlerin dünyada bir fonksiyonunun kalmadığı tüm dünyaya gösterilmiştir.** Acil olan, elzem olan ve bütün insanlığın onurunu kurtaracak olan acil ateşkes sağlanamamıştır.

Şimdi şunu açıkça söyleyerek sözlerimi bitirmek istiyorum: Bu zulümleri yapanlar, bu insanlık dışı soykırım boyutlarına varmış katliama imza atanlar, bu katliama destek olanlar, bu katliama seyirci kalanlar, bu katliamı

görmezden gelerek birtakım mazeretler uydurmaya çalışanlar tarihin önünde sorumludur. Özellikle bu katliamı yapanlar, başta Netanyahu ve ekibi olmak üzere, mutlaka ama mutlaka Uluslararası Ceza Mahkemesinde yargılanacak, gerekli en ağır cezayı alacaklardır. Bunu sadece bir temenni olarak söylemiyorum, insanlığın başka yolu kalmamıştır. Netanyahu ve ekibi aslında insanlık için bütün yolları kapatarak bizatihi kendileri Uluslararası Ceza Mahkemesinin yolunu açmıştır.

Aynı şeyi Srebrenitsa katliamı zamanında yapan o zamanki azgın ırkçı faşistler, o zulümleri yaparken yanlarına kâr kalacağını zannediyorlardı. Ama o işledikleri gayriinsani suçların her birisiyle kendileri için Uluslararası Ceza Mahkemesinin yolunu açtılar, insanlık için de barışın kapısını kapattılar. Önümüzdeki dönemde bu savaş eninde sonunda bitecek. Ama bugünden mazlumun yanında duranların, insan hak ve şerefine yanında duranların bu durum bittikten sonra, insanlığa yapmış oldukları katkıların da insanlık tarafından görüleceğinden şüphemiz yoktur.

Bu vesileyle bir kere daha Filistin’in bütün şehitlerini rahmetle anıyoruz. Şu anda Gazze’de sayılarının 20 bini aştığını bildiğimiz, maalesef hâlâ enkaz altında olanlarla birlikte bu sayının çok daha fazla olduğunu gördüğümüz bütün Filistin şehitlerine Allah’tan rahmet diliyoruz. Filistin şehitleri dediğimiz zaman 1948’den bu yana, yani baba toprakları, ata topraklarını korumak için cansiperane bir şekilde savaşarak, mücadele ederek hayatlarından vazgeçen, vatanlarını

kurtarmak için kurtuluş mücadelesini başlatan ve şehit olan bütün Filistinli şehitlere de Allah’tan rahmet diliyorum.

Bu vesileyle bu toplantıya teşrif eden konuşmacılara, buradaki bütün davetlilere hoş geldiniz, sefalar getiriniz diyorum. Filistin davasını hakettiği noktaya taşımak için hep beraber mücadelemizin sonunu sürdüreceğimizi ümit ediyor, hepinize selam ve saygılarımı sunuyorum.

**“GAZZE: İNSANLIĞIN FELAKETİ
ÖZEL RAPORU” TANITIM PROGRAMI**

**Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ**
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

27 ŞUBAT 2024
ANKARA

'GAZZE'

İNSANLIĞIN FELAKETİ

27 Şubat/ANKARA

GAZZE
İNSANLIĞIN FELAKETİ
ÖZEL RAPORU

GAZZE
İNSANLIĞIN FELAKETİ
ÖZEL RAPORU

GAZZE
İNSANLIĞIN FELAKETİ
ÖZEL RAPORU

GAZZE
İNSANLIĞIN FELAKETİ
ÖZEL RAPORU

GAZZE
İNSANLIĞIN FELAKETİ
ÖZEL RAPORU

KAMU DENETÇİLİĞİ
KURUMU

GAZZE
İNSANLIĞIN FELAKETİ
ÖZEL RAPORU

GAZZE
İNSANLIĞIN FELAKETİ
ÖZEL RAPORU

KAMU DENETÇİLİĞİ
KURUMU

"GAZZE"
İNSANLIĞIN FELAKETİ

GAZZE
İNSANLIĞIN FELAKETİ
ÖZEL RAPORU

GAZZE
İNSANLIĞIN FELAKETİ
ÖZEL RAPORU

"GAZZE"
İNSANLIĞIN FELAKETİ

Saygıdeğer hanımefendiler, beyefendiler, uluslararası camianın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; Hepinize en içten, en kalbî selamlarımı ifade ederek sözlerime başlıyorum.

Bugün, millî iradenin tecelligâhı olan Türkiye Büyük Millet Meclisinde böylesine anlamlı bir toplantıyı yaptıktan ve dolayısıyla sizleri ağırlamaktan dolayı büyük bir memnuniyet duyuyorum.

Öncelikle Kamu Denetçiliği Kurumunun göstermiş olduğu hassasiyet ve bu çok nitelikli çalışmayı ortaya koymaları dolayısıyla başta Sayın Şeref Malkoç Beyefendi ve ayrıca bu heyetin başında bulunan Fatma Benli Hanımefendi olmak üzere Kamu Denetçiliği Kurumunda emeği geçen tüm arkadaşlarımıza yürekten şükranlarımı ifade ediyorum, sağ olsunlar, var olsunlar.

Türkiye olarak başından itibaren Gazze'de yaşanan insani dramı fevkalade büyük bir hassasiyetle takip

ediyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere devletimizin bütün kurum ve kuruluşları üzerine düşen sorumlulukları azami derecede yerine getirmek için büyük gayret sarf ediyorlar. Hem İsrail'in saldırganlığının karşısında durabilmek hem insanlık vazifesimizi yerine getirmek hem de dost ve kardeş Filistin halkına karşı dayanışmamızı ve iş birliğimizi ifade etmek için her seviyede büyük bir titizlikle, dikkatle mücadele ediyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımız katıldığı tüm uluslararası toplantılarda, benzeniz katıldığım tüm uluslararası zirvelerde, Dışışleri Bakanımız aynı şekilde hem resmî görüşmelerinde hem ikili temaslarında, tezlerimizi çok net bir şekilde ortaya koyuyoruz. Ayrıca, Türkiye'nin bütün kurumları da bu süreç içerisinde Filistin halkının yanında yer almaya büyük gayret gösteriyorlar.

Örneğin Güney Afrika Cumhuriyeti'nin teşebbüsüyle Uluslararası Adalet Divanında açılan davada gündeme getirilen delillerin önemli bir kısmı Türkiye'nin, Anadolu Ajansının sağlamış olduğu, TRT'nin çekimini yapmış olduğu delillerdir. Bu anlamda İletişim Başkanlığının, özellikle İsrail'in kendisi için gayet kullanışlı şekilde sergilediği dezenformasyona karşı, uluslararası alanda vermiş olduğu mücadele de fevkalade takdire şayandır.

Ayrıca, insani yardımların ulaştırılması bakımından Kızılay başta olmak üzere bütün yardım kuruluşlarımızın, yine aynı şekilde, yaralıların getirilmesi bakı-

mından Sağlık Bakanlığımızın, velhasıl bütün kuruluşlarımızın en önemli vazifelerinden birisi, 7 Ekim'den bu yana İsrail'in saldırganlığının karşısında ve Filistin halkının yanında durabilmektir. Bu çerçevede kendi adıma diyebilirim ki, katıldığımız uluslararası toplantılarda ilk olarak **"Filistin davası"**nın yanında durmayı kendimize vazife olarak kabul ettik.

Ayrıca, Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanının toplantılarında ve duruşmalarda Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen üç değerli milletvekili arkadaşımız süreci takip ediyor. Cüneyt Yüksel Bey, İsmail Emrah Karayel Bey ve Cahit Özkan Bey bu toplantıları ve celseleri sonuna kadar Meclisimiz adına takip edeceklerdir.

Yine sözlerimin başında hiç şüphesiz en büyük takdir, en büyük teşekkür ve tebriki de Sayın Büyükelçinin şahsında Güney Afrika Cumhuriyeti'ne, Güney Afrika hükûmetine ve Güney Afrika halkına yöneltmek de vazifemizdir diye düşünüyorum.

“ Apartheid rejiminden çok çekmiş bir halk olarak ırkçılığın, faşizmin, soykırımın, katliamın ne manaya geldiğini belki de dünyada en zorlu şekilde tecrübe etmiş ve mücadelesini de onurlu bir şekilde vermiş olan Güney Afrika halkını selamlıyorum. ”

Türkiye olarak bu uğurda verdiğiniz mücadelede hiç bir zaman sizi yalnız bırakmayacağız, delillerinizin

güçlü olması için elimizden gelen gayreti ardımıza koymayacağız.

Değerli misafirler, değerli katılımcılar;
Müsaade ederseniz bundan sonraki süreçte neler yapılabileceğine ilişkin birkaç konuyu sizlerle paylaşmak isterim.

Öncelikle meselenin iki yönü olduğunu, bu iki yönünün birbiriyle iç içe geçmekle birlikte birbirinden ayrı ele alınarak titizlikle sürdürülmesi gerektiğini söylemek isterim. Bunlardan birisi işin insanlıkla ilgili kısmıdır, bir diğeri ise işin siyasi kısmıdır.

Bu çerçevede, az önce görüntülerini izlerken vicdanımızın elvermediği, kendimizi aklamamak için zor tuttuğumuz bu ağır insanlık dramını, Gazze'deki 2 milyon 200 bin insanın, 7 Ekim 2023'ten bu yana, her gün bilfiil yaşadığını unutmayalım.

Bu büyük katliam karşısında susanlar, sessiz kalanlar, destekçi olanlar olduğu gibi, ilk günden itibaren insanlık adına, vicdan ve insaf adına ayağa kalkan ve seslerini yükseltenler de vardır. Dini ne olursa olsun, ırkı, teninin rengi, konuştuğu dili, kültürü, siyaseti ne olursa olsun "Ben insanım ve insanlığın yanındayım." diyen yüz milyonlarca insanlık ailesi mensubuna, saygılarımızı ve şükranlarımızı ifade ediyorum.

Yönetimler, hükümetler bir şekilde kendi hesapları doğrultusunda tavır takınabilirler ama dünyanın her yerinde sokaklara çıkan ve Filistin'in masum halkının

yanında durduğunu ifade eden insanlar ayağa kalkmış vaziyettedir. Washington'dan New York'a, Kanada'dan Brüksel'e, Madrid'den Latin Amerika'ya, Güney Afrika'dan Asya'nın ortalarına kadar o insanların her birisini Türkiye'den, Ankara'dan saygıyla selamlıyoruz.

“ Zalimler kuvözlerde ölen bebekleri, purolarını içerek izleyebilirler. Zalimler sokakta aklıktan ölen ninelerin ıstırabına gülererek yanıt verebilirler. Ama mazlumlardan yana olanlar, insanlıktan yana olanlar, vicdanı olanlar ayağa kalkmıştır ve dünyada zulme karşı bir “insanlık cephesi” kurulmuştur ve bu cephe, güçlenerek yoluna devam edecektir. ”

Bundan sonra dünyanın neresine giderlerse gitsinler, zalimler ve destekçileri için işler hiç de kolay olmayacaktır. Hangi büyük üniversitede konuşurlarsa, mutlaka Filistin'de yaptıkları zulümleri yüzlerine haykıran, hatta yüzlerine tüküren öğrenciler ve hocalar olacaktır. Dolayısıyla; ilk olarak yapılması gereken tavrı zaten insanlık kendiliğinden hayata geçirmiş, organize olmaya başlamış ve insanlık cephesini inşa etmiştir. **Şimdi bizim üstümüze düşen, insanlık cephesini her yerde tahkim etmektir.**

İnsanlık cephesini; siyasetçiler, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, araştırma merkezleri olarak teyakkuz hâlinde tutacağız. Bu anlamda bir kere daha Güney Afrika'ya teşekkürlerimi ifade etmek isterim çünkü insanlık

cephesinin ikamesi için Uluslararası Adalet Divanında açılan bu dava, aslında büyük bir kaldıraç görevi görmektedir. İnşallah bu mahkemenin sonuçları olumlu neticelenecektir.

Tabii ki bu mahkemenin sonuçlarından sonra ikinci aşama, Uluslararası Ceza Mahkemesidir. İsrail'deki yönetim, Netenyahu ve çetesi, Gazze'deki o katliamları yaparken, âdeta yanlarına kâr kalır zannediyorlardı, fakat yanılıyorlar! Yanlarına kâr kalmayacaktır ve inşallah Uluslararası Ceza Mahkemesinde yargılanıp, mahkûm olacaklardır.

Zaten insanlığın vicdanında yargılandılar, mahkûm oldular. Brezilya'nın saygıdeğer Cumhurbaşkanı Lula da Silva, İsrail'in Gazze'de yaptığı soykırımı Adolf Hitler'in yaptığı soykırımı benzetince, Netenyahu ve İsrail yönetimi bu duruma çok bozuldular. Ama Brezilya'nın Cumhurbaşkanı'na bir şeyler söylemeye gerek yok çünkü 8 milyar insanın kahir ekseriyeti aynı şeyi hissetmektedir.

Bu arada mahkemenin sonuçlanmasını beklemeye bile gerek yok. Şimdiden Netenyahu ve çetesi Hitler'le aynı kategoriye girmiş, Hitler'le aynı tarafta görülmeye başlanmıştır. Bu, onlar adına, en büyük mağlubiyettir.

Bahsettiklerimiz, insanlık cephesi kısmının insani yönüdür. Bunu büyük bir hukuki ve siyasi mücadele takip edecektir. **Bakın şunu hemen söyleyeyim ki: Lahey'deki dava, Filistin meselesinin çok önemli bir mertebesidir. İsrail zannetmesin ki Filistin mesele-**

sini bitirdik, tam tersine bu işin başlangıcıdır. Şimdi, önümüzde belki on yıllar sürecektir olan büyük bir mücadeleye başlıyor. Bir taraftan insanlık cephesini tahkim ederek, bu cephenin saflarını sıklaştırıp bu cepheye katılanları çoğaltarak yolumuza devam edeceğiz ama diğer taraftan da işin siyasi sonuçlarını elde etmeye çalışacağız. Bunun için de uluslararası camiaya ve bütün ülkelere büyük bir sorumluluk düşmektedir.

Değerli misafirler, önümüzdeki dönemde çalışmalarımızı üç alanda yoğunlaştırmak mecburiyetindeyiz. Bunlardan birincisi, Netanyahu ve ekibini bu büyük zulümlere zemin hazırlayanlarla birlikte uluslararası alanda **“yalnızlaştırma siyaseti”**ni gerçekleştirmektir. Nereye giderlerse gitsinler artık uluslararası sistemin içinde asla ve asla eski itibarlarını bulamayacaklar ve yalnızlaşacaklardır. Dün bunlarla aynı kare içerisinde fotoğraf vermek için yarışanlar, yarın bunlarla aynı binada bile bulunmamaya gayret edeceklerdir. Bu sözümü abartılı bulabilirsiniz ama altını çizerek ve ne söylediğimi bilerek konuşuyorum. Tekrar ediyorum, dün bunlarla aynı karenin içerisinde yer almaya çalışanlar, yarın bunlarla aynı binada bile bulunmak istemeyeceklerdir.

Değerli dostlar; İsrail’in ve bu siyonist saldırganların yalnızlaştırılması, siyasi çalışmaların hiç şüphesiz bir alanını oluşturuyor. İkincisi ise, bu çerçevede özellikle başta İslam ülkeleri olmak üzere **“uluslararası dayanışmaları”** arttırmak gerekiyor. Uluslararası camiada bazı ülke ve bölgeleri haklı olarak eleştirirken, şu ten-

kidi de yapmak mecburiyetindeyiz: Bu kadar büyük insani dramlar, bu kadar büyük insanlık suçları işlenirken, söz gelimi İslam İşbirliği Teşkilatı nerededir, İslam ülkeleri nerededir ve niçin yeterince etkin şekilde zulmü önleyecek mekanizmayı oluşturamamaktadırlar? Cevabı çok açıktır ve bu konuda da siyasi anlamda çalışmamız ve zihin yormamız gerektiğini düşünüyorum.

“ İsrail’in en büyük gücü ne silahlarıdır ne arkasında onu destekleyenlerdir ne arkasındaki finans lobileri, finans çevrelerinin desteğidir ne de uluslararası alandaki medya desteğidir. İnanın ki, İsrail’in en büyük gücü başta İslam ülkeleri olmak üzere mazlum milletlerin dağınıklığı, kararsızlığı ve inisiyatif kullanamıyor olmalarıdır. ”

Onun için ikinci temel alan olarak burayı güçlendirmek, -burada da tabiri caizse- saflarımızı sıkılaştırmak mecburiyetindeyiz.

Üçüncüsü ise, uluslararası alanda yeni bir sistemin kurulabilmesi için bütün gücümüzle mücadele etmemiz gereğidir.

Nasıl ki Filistin davası için bu son gelişmeler, aynı zamanda yeni bir devrin başladığını gösteriyorsa, bir şeyi daha çok açık bir şekilde ve çok ağır faturalar eşliğinde görüyoruz: Uluslararası sistem diye bir şey artık yoktur! Uluslararası sistemin herhangi bir konuda çözüm üret-

me yeteneği kalmamıştır. Herhangi bir konuda, herhangi bir bölgede barışı sağlama, zalim ve mazlumu birbirinden ayırt ederek zalimin elini tutma, mazluma destek verme kabiliyeti ne yazık ki kalmamıştır.

“ Aslında Gazze’deki toplu mezarlarla birlikte uluslararası sistem de topluca mezarlığa gömülmüştür. ”

Ukrayna’da iki yılı aşkın bir savaşta çözümler üretmeyen uluslararası sistem zaten çökmüştü, Gazze’de ortaya koyduğu çaresizliği ise tüm dünya çok net bir şekilde görmüştür.

Daha söze gerek var mı? Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Gazze’ye inceleme yapmak ve insani yardımları kontrol etmek maksadıyla gittiği Refah Sınır Kapısı’ndan içeri sokulmamıştır. Onun için bir kere daha söylüyoruz ki; dünya, zalime destek veren bir sistemle yürütülemez. **“Dünya beşten büyüktür”** derken söylediğimiz şey, bir hayal, bir ütopya değildi, bugünün ihtiyacı olan bir sistemin kurulması zaruretiydi.

“ Şimdi Gazze’de her yükselen avazla birlikte insanlık diyor ki; “Yeter artık, yeni bir sistem, yeni bir Birleşmiş Milletlere ve hakkaniyete, adalete dayalı yeni bir sistemi acilen kurmamız gereklidir!” ”

Bu üç alandaki çalışmalarımızı sürdüreceğiz ve inşallah sonuç alacağız. Sözün bittiği yerdeyiz, biz burada

konusurken bile Gazze'de yüzlerce insan şehit ediliyor. Bu acıyla vicdanlarımız kahroluyor ama bize birçok anlamda yeni başlangıçlar yaptırabilecek bir dönemin başında olduğumuz da açıktır.

Değerli misafirler insan ömrü için 70 yıl çok uzun bir süre gözükebilir ama bir devletin ömrü için 70 yıl göz açıp kapayıncaya kadar geçer. Netahyahu ve çetesi ile bu siyonist rejim zannetmesin ki yaptıkları zulümlerle ilelebet payidar olacaklardır. Hayır, asla, zulümle payidar olunmaz. Allah'ın izniyle yakın zamanda Filistin'deki insan onuruna dair verilen direnişin başarıya kavuşacağına inanıyoruz.

Ben kendimi bildim bileli Filistin davasıyla ilgili olarak sürekli şekilde konuşuyoruz. İşte bu üç mesele gerçekleştiği zaman, artık konuşma dönemi bitecek ve Filistin davasında siyasi olarak sonuç almış olacağız.

Burada çok güzel bir slayt gösterisi seyrettik. 100 senedir, İngilizlerin Filistin'den çekilmesinden bu yana gün gün, köy köy, sokak sokak işgal edilerek nasıl da bugüne gelindiğini hep birlikte gördük ve bugün ortada fiilen bir Filistin Devleti ne yazık ki yoktur! Bir sokağından diğer bir sokağına geçmek için İsrail'in emniyet güçlerinden izin alınan bir Filistin'den bahsetmiyoruz. Tam manasıyla egemen, toprak bütünlüğü sağlanmış ve 1967 sınırlarında yani başkenti Kudüs olan bir Filistin Devleti kurulmadan Filistin'de siyasi çözüm elde edilemez.

Dün iki devletli çözüm dediğimizde kaçanlar, bugün yavaş yavaş iki devletli çözümden başka bir yol yoktur demeye başlamışlardır. Ama onların hâlâ zihnindeki şey; kâğıt üzerinde bir Filistin Devleti'dir.

Öyle değil!.. Batı Şeria'sıyla, Gazze'siyle, Kudüs'üyle ve bütün topraklarıyla 1967 sınırlarında ve bütünlük bir Filistin Devleti'nin kurulması kalıcı barışı sağlayacaktır. Bunu Allah'ın izniyle göreceğiz, belki bizlerin ömürleri yetmeyecek ama insanlık bunu mutlaka sağlayacak, Filistin mücadelesi bunu mutlaka gerçekleştirecektir.

İkinci temel mesele ise başta Mescid-i Aksa olmak üzere Müslümanların, Hristiyanların, Yahudilerin bütün kutsal mekânlarının uluslararası sistem tarafından korunma ve güvenlik garantisi altına alındığı bir mekanizmanın kurulmasıdır. 7 Ekim 2023'ten bu yana Gazze'de 30 cami yok edildi, 6 kilise imha edildi, uluslararası camia bunları da görmezden geliyor. Bu anlamda uluslararası sistem bütün bu kutsal mekanların masuniyetini koruyacak bir mekanizmayı kurmalıdır.

Üçüncüsü ise İsrail'in çok sistematik bir şekilde 1948'den itibaren sürdürdüğü yerleşimci politikalarının mutlaka ve mutlaka önlenmesidir.

“ Bu “yerleşimci” ifadesini de bu vesileyle tamamen ortadan kaldırmamız gerekiyor. Bunlar işgalcilerdir, bunlar gasıplardır; insanların evlerine, köylerine, iş yerlerine çökmüş olan mafyatik çetelerdir. ”

Bunların, mutlaka işgal bölgelerinden, işgal ettikleri yerlerden çekilmesi gerekiyor.

İnsanlık tarihi bize bir şey öğretiyor, "**bereketli hilal**" dediğimiz bu coğrafya, insanlık tarihinin merkezidir. Medeniyetlerin yer değiştirmesinin merkezidir.

“**Tarih boyunca “Orta Doğu barışı” sağlanmadan dünya barışı sağlanamamıştır. Dünya barışının kapısı Orta Doğu barışıdır, o kapının anahtarı ise Filistin’in hak ve özgürlüklerinin sağlandığı özgür bir Filistin’in kurulmasıdır.**”

İnsanlık, bu istikamette yürüyecektir. Eğer bu istikamette yürümezse -çok net söylüyorum- bu bölge başta olmak üzere dünyanın genelinde krizlerden ve kaoslardan kurtulmak mümkün değildir tarih bize bunu öğretiyor.

Türkçenin güzel bir lafı var, bununla sözümü bitiriyorum: "**Zor, oyunu bozar.**" İsrail, İngilizlerin bölgeden çekilmesiyle birlikte başlayan süreçte kuruldu. Hatta hatta şunu da çok rahatlıkla söyleyebiliriz: **İsrail, on yılları planlayan satranç hamleleri şeklinde hesap edilerek kuruldu.** Ardından Filistin halkını kendi yurdundan sürmek veya yok etmek işine girişti, Gazze’de gördüğümüz şekliyle, haritadan silmek, **insansızlaştırma** gibi, tarihin gördüğü en büyük zulümlere imza attılar ama bununla birlikte bütün insanlığın nezdin-

de mağlup oldular, güçsüz hâle geldiler. Bu anlamda oyun bozulmaya başladı. Zor, oyunu bozar.

Bu vesileyle Kamu Denetçiliği Kurumuna çok teşekkür ediyorum. Hazırladıkları kitabın içinde sistematik olarak sunduğunuz deliller, Uluslararası Adalet Divanında gündeme geleceği gibi inşallah sonrasında Uluslararası Ceza Mahkemesinde de gündeme gelecektir.

Güney Afrika Cumhuriyeti'ne bir kere daha çok teşekkür ediyorum. Güney Afrika bu çıkışıyla yalnız olmadığını da gördü. Dünyanın birçok yerinde, ülke halklarından büyük destek gördüler, onlara da çok teşekkür ediyoruz. Güney Afrika Cumhuriyeti, tarihe apartheid rejimini yıkmış bir halk olarak şerefle yazılacağı gibi, Orta Doğu'daki apartheid rejiminin yıkılmasının kapısını da açmış bir ülke olarak onurla anılacaktır.

Tebrik ediyoruz, teşekkür ediyoruz ve Filistin halkına selam ve sevgilerimizi ifade ediyoruz.

**İSLAM İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ
(İSİPAB) 18'İNCİ KONFERANSI**

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

4 MART 2024
ABİDJAN

Fildişi Sahili'nin Saygıdeğer Meclis Başkanı ve İSİPAB'ın Dönem Başkanı, değerli kardeşim Bictogo, Cezayir Halk Meclisinin Değerli Başkanı İbrahim Bugali, değerli dostum, değerli meclis başkanları, İSİPAB üyesi meclislerin saygıdeğer temsilcileri, milletvekilleri, hanımefendiler, beyefendiler; Hepinizi en içten selamlarımla, hürmetle selamlıyorum. Esselamü aleyküm ve rahmetullahi ve berekatühü.

Öncelikle, bu güzel toplantıyı organize eden Fildişi Sahili'nin Meclis Başkanını ve Fildişi Sahili Cumhurbaşkanı'yı yürekten tebrik ediyorum. İnşallah önümüzdeki dönemde de üstün başarılar diliyorum.

Müsaadenizle, konuşmamda üç meseleyle konuyla ilgili görüşlerimi sizlerle paylaşmak isterim. Bunlardan birincisi, konu başlığıyla ilgili yani iklim değişikliğiyle ilgili. Hepinizin bildiği gibi, yıllardır iklim değişikliğiyle ilgili, uluslararası alanda çok sayıda toplantı tertipleniyor ve bu toplantılarda sadece iklim değişikliğini bir

sonuç olarak ele alıyoruz. Hâlbuki iklim değişikliğinin arkasındaki nedenleri fazla konuşmuyoruz.

İklim değişikliğinin temel nedeni, dünyaya uzun bir süredir hâkim olan modern düşüncenin dünyadaki bütün imkânları sömürmek ve onun üzerinden kâr elde etme hırsıdır. Yani vahşi kapitalizmin dünyanın bütün imkânlarını sömürmesi ne yazık ki kâinatı bu noktaya getirmiştir. Hatta sadece yerkürede değil, bugün uzayda da fevkalade büyük bir çevre kirliliğinin olduğunu, bu çevre kirliliğinin de dünyanın başına büyük belalar açacağını hepimiz biliyoruz. **Dolayısıyla iklim değişikliğini ortaya çıkaran nedenleri ortadan kaldırmak, bunun için de özellikle İslam medeniyetinin bu konudaki insan, çevre ve kâinat dengesi üzerine görüşlerini üretmek ve insanlığa sunmak zordur.** Çoğumuz biliyoruz, ayet-i kerimede de bize gösteriliyor:

“İnsanların işledikleri kötülükler yüzünden karada ve denizde karışıklıklar ortaya çıktı, düzen bozuldu. Böylece Allah, belki doğru yola dönerler diye, yaptıklarından bir kısmının kötü sonuçlarını onlara tattırıyor...”

Yani insanın yaratılışın doğasına aykırı davranışları dolayısıyla yeryüzünde, karada ve denizde fesat ortaya çıktı. Bugünkü iklim değişikliklerinin sebebi de, insanoğlunun yaratılışın doğasına aykırı hareket etmesidir. Onun için, bizlerin, kendi değer sistematiğimiz içerisinde, yeryüzünde yeni bir küresel iklim değişik-

liği de başta olmak üzere- bir anlayışı, evre anlayışını ortaya koymamız lazım.

Bildiğiniz gibi, Hazreti Peygamber aleyhisselatü ves-salam **“Kıyametin koptuğunu bilseniz bile elinizdeki fidanı dikiin.”** derken bize çevreye, kâinata karşı saygılı olmayı, kâinatı bizden sonrakilere daha büyük bir şekilde, daha güçlü bir şekilde bırakmamız gerektiğini söylüyor.

Özet olarak, kâinatı kendi mülkü gibi gören ve bu mülkünü dilediği şekilde kullanarak sömürmek iştahıyla hareket eden vahşi kapitalizmin dünyayı getirdiği nokta burası. **Burada kâinatı kendi mülkü olarak değil, kendisine tevarüs etmiş bir emanet olarak gören yeni bir anlayışa ihtiyacımız var. Bunun için, Müslüman ülkeler olarak hep beraber bunun üzerine odaklanmamızın şart olduğu kanaatindeyim.**

İkinci konu, İslam ülkeleri olarak içinde bulunduğumuz durum ve elimizde bulunan imkânlar arasındaki büyük uçurumlar olduğu meselesidir. İslam dünyası ta Mağrip'ten Endonezya'ya kadar çok geniş bir coğrafyada, hem bağımsız devletler hem de Müslüman topluluklar olarak, dünyanın tam da en bereketli yerlerinde yer alan 2 milyara yakın bir nüfusa sahiptir. Bu kadar büyük bir güce, yer altı, yer üstü kaynaklarına ve genç bir nüfusa sahip olmasına rağmen ne yazık ki İslam dünyasının bu imkânlarını iyi bir şekilde kullandığını söylemek mümkün değildir. Bunun için, imkânlarımızı en güzel şekilde kullanmalıyız; saflarımızı sıklaştırarak,

elimizdeki bilgiyi, birikimi, tecrübeyi, insan gücünü ve mali imkânları en güzel şekilde ortaklaştırarak ilerlememiz gerekiyor. Bu çerçevede, muazzam potansiyellerine rağmen burada rakamları vererek ümitlerimizi kırmak istemem ama maalesef İslam dünyasının içinde bulunduğu acı tablo da ortadadır. Eğitimde, bilimde, sanatta, kültürde, siyasette, uluslararası sistemde İslam dünyasının sahip olduğu bu potansiyelin aksine büyük bir zafiyet içerisinde olduğumuz aşikârdır. Bunun üzerinde odaklanmak ve bunu aşmak için mücadele etmek durumundayız.

Üçüncüsü ise, hepimiz ne konuşursak konuşalım uzunca bir zamandır hatta uzun yıllardır hep Filistin meselesini gönlümüzde ve zihnimizde tutuyoruz. **Filistin meselesi, hem İslam dünyasının bir numaralı meselesi olmak mecburiyetindedir hem de insanlığın en temel sorunlarından birisidir.** Özellikle, 7 Ekim'den bu yana İsrail'in insanlık tarihinin görmediği büyük bir katliamı gerçekleştirmeye devam ediyor olması -ne yazık ki biz burada konuşurken Gazze'de yine onlarca kardeşimizin şehit olduğu bir saldırı gerçekleşmiştir- sadece sözle durdurulabilecek bir durum değildir. **Onun için İslam dünyasının önümüzdeki dönemde çok yoğun ve çok güçlendirilmiş bir Filistin mücadelesine hazır olması gerektiğini ifade etmek istiyorum.** Benden evvel konuşan arkadaşlarım da ifade etti, bu anlamda Güney Afrika'nın Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanına başvurusu ve bu başvuruda ara karar olarak İsrail'in aleyhine bir karar çıkartılması

fevkalade önemlidir, ben de Güney Afrika hükûmetini ve Güney Afrika halkını tebrik ediyorum.

Değerli kardeşlerim, şimdi kollarımızı sıvama vaktidir, on yıllar sürecektir büyük bir mücadeleye hazır olmamız lazım. Bu mücadeleyi üç alanda yoğunlaştıracacağız: Bunlardan birincisi, özellikle İsrail hükûmetini, Netanyahu ve çetesi başta olmak üzere siyonist rejimi uluslararası sistemde yalnızlaştırmak için bütün gücümüzü kullanacağız. Bu birinci alan, vakit olmadığı için teferuatına girmiyorum.

İkincisi, Müslüman ülkeler ve Müslüman topluluklar olarak saflarımızı sıklaştıracacağız. Cuma namazına gittiğimizde imam efendi cemaate doğru dönüyor ve şu hadis-i şerifi hatırlatıyor: **“Kim safları sık tutarsa, Allah onu hayra ulaştırır.”**

Bu sadece “Saflarınızı sıklaştırın ve namaza öylece durun.” manasında kabul edilmemelidir. Eğer saflarınızı sıklaştırmazsanız araya şeytan girer uyarısı, sadece namazda değil siyasi duruşumuz bakımından da saflarımızı sıklaştırmak durumunda olduğumuza dikkat çeker. Evet, siyaseten farklılıklarımız olabilir, bazı konularda ihtilaf etmemiz mümkündür ama bizim, genel duruşumuz itibarıyla Müslüman toplumları ilgilendiren temel konularda ittifak hâlinde olmamız ve saflarımızı sıklaştırmamız lazım.

“ Üzülerek ifade ediyorum, biz Müslümanlar her toplantıda konuşuyoruz ama şu gerçeği de hepimizin görmesi lazım. Değerli kardeşlerim, İsrail'in en büyük gücü ne topu, tüfeğidir ne askerî varlığıdır ne uluslararası finans çevrelerindeki hâkimiyetidir ne uluslararası medyadaki gücüdür ne de arkasında bazı Batılı ülkelerin böyle bir kudret merkezi olarak durmasıdır... Üzülerek ifade ediyorum, İsrail'in en büyük gücü İslam dünyasının bölünmüşlüğü, parçalanmışlığı, iradesizliği ve kararsızlığıdır. Bu durumdan süratle kurtulmak ve önümüzdeki yıllarda devam edecek Filistin davasına güç ve kuvvet verebilmek için safları sıklaştırmak zorundayız. Bu toplantıların bence en önemli sonuçlarından birisi de güç birliğini artırma kararlılığının, hep birlikte yenilenmesi ve tazelenmesidir. Bu alandaki çalışmalarımızı da artırmak zorundayız... ”

Önümüzdeki dönemin üçüncü büyük meselesi ise yani **Filistin davasına** destek vermek bakımından üçüncü büyük ödevimiz ise **insanlık cephesini** tahkim etmektedir. Bugün çok şükür dünyanın birçok yerinde kalbinde vicdan, içinde insanlık sevgisi olan, hak ve hukuktan yana olan, dini ne olursa olsun, mezhebi, meşrebi ne olursa olsun, ırkı, teninin rengi ne olursa olsun yüz binlerce hatta milyonlarca insanın sokağa çıkarak **“Yeter artık, İsrail'i durdurun.”** dediğini hep beraber görüyoruz. Bu, uzun yıllar boyunca insanlık

cephesinin en büyük başarısıdır. **Londra'nın sokaklarını dolduran, New York'ta ya da Beyaz Saray'ın karşısında gösteri yapan, masum ve mazlum halklardan yana duran insanların çılgılığı fevkalade önemlidir ve insanlık tarihi bakımından yeni bir dönemi başlatmıştır.**

Şimdi, bizlere, İslam dünyasının siyasi karar alıcılara, İslam dünyasının sivil toplum kuruluşlarına ve topyekûn hepimize düşen sorumluluk bu üç alandaki mücadeleyi artan bir ivmeyle sürdürmektir. Yani İsrail'i yalnızlaştırmak, İslam ülkeleri olarak birliğimizi, beraberliğimizi, tevhidi artırmak ve bu anlamda da insanlık cephesinin gücünü ve mukavemetini artırmaktır.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Bu üç alanda yaptığımız mücadeleler sonucu, az evvel de değerli kardeşlerimin ifade ettiği gibi, önümüzdeki dönemde yeni, barışçıl, hakkaniyetli ve insan topluluklarının eşitliği prensibi üzerine oturan, devletlerin egemen eşitliği prensibine dayalı, yeni bir dünya sisteminin kurulması kaçınılmazdır. Evet, böylesine bir imkân önümüzdedir ama bu imkândan istifade edebilecek olan da yine bizleriz.

Bundan istifade edebilmek için gayretle, canla başla çalışacağız, saflarımızı sıklaştıracacağız. **Biz bildiklerimizle amel edeceğiz, Allah bize bilmediklerimizi öğretecek ve hem Filistinli mazlumların içinde bulunduğu bu şartları değiştireceğiz hem de yeryüzünde**

hakkı, adaleti, insafı ve vicdanı önceleyen bir sistemi kuracağız.

Allah sözümüzü güçlü kılsın, Allah adımlarımızı sağlam kılsın, dostluğumuz baki olsun, kardeşliğimiz daim olsun ve İslam ülkelerinin sesi çok daha güçlü olsun diyerek hepimize selam ve sevgilerimi sunuyorum.

**İSLAM İŞBİRLİĞİ GENÇLİK FORUMU
PROGRAMI: “KRİZ ZAMANLARINDA
GENÇLİK ÇALIŞMALARININ ROLÜ”**

Prof. Dr.

NUMAN KURTULMUŞ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

7 MART 2024

ABİDJAN

Burada bugün sizlerle birlikte olmaktan fevkalade büyük bir memnuniyet duyuyorum. Çok sayıda resmî görüşmeler yaptık, İslam İşbirliği Teşkilatının resmî toplantısına katıldık. Cote d'Ivoire'daki üçüncü günümüz ama bu toplantılar olmasaydı bile sizinle beraber olmak için Abidjan Üniversitesindeki bu toplantıya katılmak için kalkar gelirdim.

Çok teşekkür ediyorum, ev sahipliğiniz için sizlere minnettarım. Bu toplantı için Abidjan Üniversitesi Müslüman Öğrenciler Birliğine, Batı Afrika Müslüman Öğrenciler Topluluğuna ve buranın şemsiye kuruluşu olan, çok değerli çalışmalarını yakinen bildiğim, takip ettiğim ICYF'e, Sayın Genel Başkanı Taha Ayhan kardeşimize çok teşekkür ediyorum.

Burada, -belki siz alışsınız ama biz değiliz- bu sıcak salonda fevkalade güzel, sıcak karşılamanız için de şunu söyleyebilirim ki her birinizin gözlerinde Fildişi Sahili'nin, Afrika Kıtası'nın, İslam ümmetinin ve insan-

lığın geleceğini görüyorum. Sizin bu enerjinizden, sizin bu gençliğinizden ve gerçekten inançlı duruşunuzdan ben de şahsım adına çok istifade ettiğimi, aslında hiçbir şey konuşmadan geri dönsem bile sadece sizleri görmekle büyük kazanımlar elde ettiğimi samimiyetle ifade etmek isterim.

Konuşmamı çok uzatmadan, üç noktada hayal gücüne sahip olmanız gerektiğini, hedefleriniz olması gerektiğini, varmak istediğiniz bir amacınızın olması gerektiğini ifade etmek isterim. Dünya çok sancılı bir dönemden geçiyor, az evvel de ifade edildiği gibi büyük savaşların, büyük çatışmaların, insanlık dramlarının, iklim felaketlerinin, açlığın, susuzluğun, yoksulluğun yaşandığı fevkalade zor bir dönemden geçiyoruz. Bu çerçevede, maalesef, dünyanın bu gidişatı içerisinde İslam ülkelerinin durumuna toplam bir şekilde baktığınızda hiç de iyi değildir ve dünyanın her alanında en büyük zorlukları yaşayan bölgeler maalesef Müslümanların yaşadığı bölgelerdir. Müslüman milletler, Müslüman topluluklar ellerindeki imkân ve fırsatların aksine büyük yoksulluklar, yokluklar ve çaresizlikler içerisinde. Ancak şunu da altını çizerek ifade etmek isterim ki kriz dönemleri, aslında söyleyecek sözü olanlar için büyük bir fırsattır.

Bu çerçevede, dünyada bugün yaşanan krizlerin, kaosların hemen tamamına yakını modern Batı düşüncesinin ve Batı'nın son iki asırdır dünyadaki hâkimiyetinin sonucudur. Bunun için şunu çok rahat söyleyebiliriz ki artık insanlığın hayrına olan sözü

söyleme sırası Müslüman dünyasına ve mazlum milletlere gelmiştir. Bunun için, bugüne has şu ifadeyi, şu mottoyu sizlerle paylaşmak isterim: Bizim vazifemiz geçmişin ihyası, geleceğin inşasıdır. Çünkü insanlık tarihi boyunca Müslüman milletler gereğini yerine getirdiklerinde ve bilimde, sanatta, kültürde, edebiyatta, teknolojiye ileriye gittiklerinde ne büyük medeniyetler kurabileceklerini insanlığa göstermişlerdir. Semerkant bunun şahididir, Buhara bunun şahididir, İsfahan bunun şahididir, Bağdat bunun şahididir, İskenderiye bunun şahididir, İstanbul bunun şahididir, Kurtuba bunun şahididir. Velhasıl, tarihte Müslümanların sözünün güçlü olduğu dönemlerde hakkın, hakikatin ve adaletin hâkim olduğu dönemler insanların hepsinin gözünün önündedir.

Hepinizin hayalleri, hedefleri, ülküleri olacak çünkü Afrika'nın geleceği sizsiniz, İslam ümmetinin geleceği sizsiniz, insanlığın geleceği sizsiniz. Bunlardan birincisi: Önce, her biriniz kendi hayatınızla ilgili hedeflerinizi, geleceğinizi en güzel şekilde hayal ederek yola çıkacaksınız. İnaniyorum ki bu salondaki siz değerli arkadaşlarımızın içinden nice dünya çapında nice bilim insanları çıkacak, mimaride, sanatta, edebiyatta, teknolojiye en üst düzeyde nice insanlar çıkacak. Sosyal bilimlerde, sanatta, sporda dünya çapında insanlar çıkacak. Velhasıl, her birinizin kendi hayatınızla ilgili hayallerinizi kuvvetlendirmeniz, güçlendirmeniz ve bu istikamette yürümenizi sizlerden bekliyoruz.

Her birinizi gelecekteki başarılarınız dolayısıyla şimdiden tebrik ediyorum.

İkinci hayal kurmamız gereken durum ise ülkemizi nerede görmek istiyoruz; Müslüman toplulukları, Müslüman milletleri nerede görmek istiyoruz, bununla ilgili hayallerimizi kuracağız . Bu hayaller çerçevesinde adımlarımızı atarak yolumuza devam edeceğiz.

“ Öncelikle, Afrika'nın Müslüman halkları olarak, gençleri olarak en temel ödevlerinizden biri Afrika'da asırlar boyunca süren emperyalizmin ve kolonyalizmin izlerini, tortularını kaldırıp toplumumuzdan atmaktır. Kolonyalizm insanların sadece hayatlarını esir almadı, aynı zamanda zihinlerini ve gönüllerini de esir aldı. Biz Türkiye olarak Afrika açılımımızda hep şunu söylüyoruz: Afrikalı dostlarımız yıllardır beyaz insanı görünce hep kaçmışlardır çünkü beyaz adama sırtını dönemezlerdi, beyaz adama sırtını döndüğünde kendisine nasıl zarar vereceğini eskilerden hikâye olarak dinlemişti. Şimdi, çok şükür, Afrika milletleri bağımsızlığına kavuştu; şimdi emperyalizmin tortularından kurtulma zamanıdır. Bu anlamda da biz Türkiye olarak bütün Afrikalı dostlarımıza diyoruz ki: Gelin, el ele verelim, hep birlikte ayağa kalkalım, “kazan kazan” prensibiyle milletlerimizi dünyanın saygın milletleri hâline getirelim. ”

Potansiyellerimizle bugün bulunmuş olduğumuz durum arasında uçurum vardır; 2 milyara yaklaşan nüfusuyla Müslüman dünyası ta Fas'tan Endonezya'ya kadar büyük bir nüfus kitlesini oluşturuyor hatta genç bir nüfusu oluşturuyor ama ne yazık ki dünya nüfusunun yüzde 20'sini oluşturan Müslümanlar dünya üzerindeki toplam üretimin sadece 1/10'ini gerçekleştiriyorlar. Dünyanın en zengin petrol ve doğal gaz kaynaklarının büyük bir çoğunluğu Müslüman ülkelerdedir ama ne yazık ki Müslüman ülkelerin önemli bir kısmı da yoksulluğun içerisinde debelenmektedir.

Şu çarpıcı örneği vermek isterim: Dünyadaki millî gelir ortalaması 13 bin dolar seviyesindedir, ne yazık ki, Müslüman ülkeler bu kadar büyük bir servete sahip olmalarına rağmen bundan yeterince istifade edilemediği için İslam İşbirliği Teşkilatı ülkelerinin millî gelirinin ortalaması 4.500 dolardır. Dünyanın en yoksul 10 ülkesinden 6'sı Müslüman ülkedir; aşırı yoksul ülkelerin tamamına yakını Sahra Altı bölgesindedir ve bu halkların da tamamına yakını Müslüman halklarıdır. Müslüman ülkelerin önemli bir kısmının bereketli tarım toprakları olmasına rağmen dünyanın en büyük 5 tarım ülkesinin içinde bir tane bile Müslüman ülke yoktur.

Ayrıca, teknoloji alanındaki durumumuz da iç açıcı durumda değildir, örneğin teknolojik ürünler üretiminde Müslüman ülkeler dünyadaki üretimin sadece yüzde 1,8'ini gerçekleştirmektedir.

Son olarak şunu da hatırlatmak isterim: Dünyanın en büyük, en önemli 100 üniversitesinin içerisinde Müslüman ülkelerden bir tane üniversite dahi bulunmamaktadır. Biz bu durumu hak etmiyoruz; bunun için gayret edeceksiniz, çalışacaksınız, çabalayacaksınız ve inşallah, başaracaksınız. Gelecek sizin, gelecek İslam dünyasında olacaktır.

İkinci hayaliniz, **ülkenizin, Afrika'nın ve İslam dünyasının** çok daha iyi noktaya götürülmesi ve dünyada hak ettiği yeri kazanması hedefidir...

Üçüncü hayalimiz ise yeryüzünde hakkaniyete, adalete dayalı bir dünya sisteminin kurulmasıdır. Dünyada yeni bir sistemin gerekli olduğunu anlatmak için uzun uzun konuşmaya gerek yoktur, sadece başımızı çevirip Gazze'de beş aydır devam eden katliamlara baktığımız zaman acilen, yeni ve adil bir dünya sisteminin kurulması gerektiğini anlamış olacağız.

Gazze'de, bildiğiniz gibi, beş aya yakın bir süredir 30 bini aşkın insan şehit edilmiştir, bunların yüzde 75'i kadınlar ve çocuklardır ama dünyanın kılı kıpırdamıyor. İsrail'in arkasındaki güçler İsrail'e büyük destek verdikleri için, onlar da "Ne yaparsak yanımızda kâr kalır." zannediyorlar. Ancak değerli kardeşlerim, sevgili gençler; şunu da söylemek gerekir ki: **Netanyahu ve ekibinin zamanı dolmuş, dünyanın sabrı taşmıştır. Bu anlamda Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanına başvurusuyla birlikte insanlık vicdanında yeni bir dönem başlamıştır.**

İnşallah hak yerini bulacak ve Netanyahu ve çetesi Uluslararası Ceza Mahkemesine de çıkarılarak inşaallah gerekli cezayı alacaktır.

“ Bizim yıllardır bütün uluslararası platformlarda söylediğimiz, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın her uluslararası platformda dile getirdiği “Dünya 5’ten büyüktür” gerçeği tam da bunun için dile getirilmektedir, yani bu dünya böyle devam etmez; Birleşmiş Milletler değişecek, dünyanın bütün uluslararası kurumları hakkaniyet ve adalet temelinde yeniden yapılandırılacak. Bunu göreceksiniz, bunu gerçekleştirecek olan sizlersiniz. Bu sonucu almak için de canla başla çalışmaya devam edeceksiniz. Bunu size moral vermek için söylemiyorum, bunun gerçek olduğunu bilerek söylüyorum. İnşallah biz de görürüz ama biz görmesek bile siz mutlaka göreceksiniz. Çünkü icabını yerine getirir, gayretle mücadelelerimizi sürdürürsek, hayallerimizi, hedeflerimizi gayet güzel bir şekilde gerçekleştirmek için şimdiden, genç yaşlarımızda çalışmaya başlarsak, istikbal bizimdir çünkü biz bir prensibe inanıyoruz. ”

De ki: “Hak geldi bâtil yıkılıp gitti! Zaten bâtil yıkılmaya mahkûmdur.”

Yani hak geldiği zaman bâtil olan yok olur, gider. Hak-
kın bu anlamda hâkim olması, adaletin, iyiliğin, insan-

lığın ve insafın bütün dünyada hâkim olması için mücadelede edeceğiz. Sizin buradaki varlığınız, mevcudiyetiniz gerçekten böylesine güzel ve güçlü bir gelecek için bizi ümitlendiriyor. Kendiniz için hayal kuracaksınız, ülkeniz için, Afrika için, İslam dünyası için hayal kuracaksınız ve bütün insanlık için hayal kuracaksınız; doğru, güzel ve adil bir gelecek için...

Bazıları hayalden bahsedince sizi hayalperest olmakla suçlayabilir ancak şunu biliyoruz ki hayali olmayanın geleceği olmaz. Güçlü bir Afrika, güçlü bir Fildişi Sahili, güçlü bir İslam dünyası ve insanlığın, hakkın, adaletin hâkim olduğu bir insanlığı görmek ümidiyle hepimize selam ve sevgilerimi sunuyorum.

Bu organizasyon dolayısıyla tebrik ediyorum, teşekkür ediyorum, Allah'a emanet ediyorum.

**ŞEHİT AİLELERİ VE GAZİLERLE
İFTAR PROGRAMI**

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

18 MART 2024
ANKARA

Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi, mağfireti hepimizin üzerine olsun.

Sözlerimin hemen başında, ahirete yolcu ettiğiniz evlatlarınıza hepimizin, bütün ümmetin, milletin evladı olan yüce şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, mekânları ali olsun, makamları cennet olsun. Allah sizleri ve bizleri, hepimizi cennette, şehitlerle, sadıklarla, siddıklarla birlikte haşru cem eylesin diyerek dua ve niyaz ediyoruz.

Bu güzel ramazan akşamında şeref verip bu sofrayı şenlendirdiğiniz için, hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Ramazan ayının 8'inci iftarını açtık. İnşallah, en güzel şekilde Ramazan Bayramı'na ulaşmamızı Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Değerli kardeşlerim;

Bugün 18 Mart; sabahleyin Sayın Cumhurbaşkanımızla birlikte Çanakkale'de Çanakkale Şehitliği'ndeki

18 Mart Şehitler ve Deniz Zafer Günü'nü idrak ettik, kutladık. Tarihin en güzel, en görkemli sayfalarından birisi olan Çanakkale destanını, o maneviyatı bir kez daha gönüllerimizde hissettik. Şehitlerimize ve bize bu vatani vatan kılan şühedayı, gazilerimizi minnetle şükranla yâd ettik.

Burada 18 Mart akşamında yine sizlerle birlikte, bir aradayız. Öncelikle şunu ifade etmek isterim ki aradan bir asır geçmiş olmasına rağmen ne bu milletin karşısında olanların ne de bu milletin ruh hâli değişmemiştir. Bu milletin karşısında olanlar bir asır evvel Osmanlı cihan devletini tamamen ortadan kaldırıp Anadolu'yu işgal etmek, ülkemize emperyalist emelleriyle hâkim olmak için yedi düveli getirerek Çanakkale'ye yığdılar.

Millî şairimiz Akif'in "Kimi Hindû, kimi yamyam, kimi bilmem ne belâ/Hani, tâ'ûna da züldür bu rezil istîlâ!" dediği o Çanakkale günleri... Şayet düşman, Çanakkale'yi geçebilseydi, Marmara'ya ve İstanbul'a gelip bütün Anadolu'yu işgal etme hevesindeydi ve inanın emperyalistlerin bugün de niyetleri, hedefleri hiçbir şekilde değişmemiştir. Dün Çanakkale'de ecdadımızın sıradağlar gibi durarak şehit olduğu **"Çanakkale geçilmez."** destanını yazarların ruh hâline sahip olan milletimiz, bugün de aynı dirayete, aynı bilince sahiptir, sahip olmak zorundadır... Emperyalistlerin bu ülkeye ait emelleri hiç değişmediği gibi, bu milletin millî hasletleri de Allah'a çok şükür gayet canlı bir şekilde yerinde durmaktadır.

“ Dün Çanakkale’de düşmana geçit vermeyenlerin torunları, milletimizin evlatları, bugün de sınır içinde, sınır dışında Türkiye’ye karşı hain pusular kuranlara karşı mücadele vermektedir. ”

Emperyalist güçlerce büyütülerek, beslenerek, eline silah verilerek üstümüze salınanlarla gerçek bir mücadele verilmektedir. Çanakkale şehitlerimizin torunları, bugünkü evlatlarımız, Türkiye’yi bir şekilde aşağı çekmek ve Türkiye’yi durdurmak için teröre alet olanlara, onlara karşı da direnmektedir.

Burada her birinizin çok büyük acıları, hüznüleri var biliyorum; pek çok şehit cenazesine katıldım, pek çok şehit taziyesinde bulundum ama ziyaret ettiğimiz evlerde, hatta bayrağımıza sarılı tabutu ortadayken bile o acılı anaların, babaların ağzından bir kere bile isyan sözü duymadım. Evet, yürekleri kan ağlıyordu, gözlerinde yaşlar vardı hiç şüphesiz ama hepsi “**Vatan sağ olsun.**” diyordu. Böylesine dirayetli bir millet; Allah’a çok şükür, hepimiz bu milletin ferdi olmaktan dolayı büyük bir memnuniyet, büyük bir bahtiyarlık duyuyoruz.

Şehitlerimize bir kere daha rahmet diliyorum. Allah şehitlerimizin açmış olduğu bu kutlu yolda, bu millette istiklalini ve istikbalini hiç kaybetmeksizin kıyamete kadar taşımayı, bu topraklara sahip çıkmayı nasip etsin diyorum.

Değerli kardeşlerim, değerli hanımefendiler;
Anadolu topraklarına geldiğimizden bu yana milleti-
miz devlet geleneğinde iki önemli vasfı taşımaktadır.
Bu vasıf, sadece devlet aygıtının sahip olduğu bir özel-
lik olmanın ötesinde milletçe sahiplenilmiş bir hayat
prensibi şeklindedir. Bunlardan bir tanesi; Sultan Al-
parslan'ın Anadolu'ya girmesiyle birlikte başlayan yeni
sayfamızda, yeni safhamızda kuşandığımız **i'lâ-yi ke-
limetullah** davasıdır. Yani bu milletin özünde Allah'ın
sözünü, Allah'ın davasını en yüce noktaya çıkarmak
için mücadele etmek, mücahede etmek; savaş mey-
danlarını, cenk meydanlarını doldurmak fikri vardır.

Anadolu'ya geldikten sonra, onun içindir ki ecdadımız
burada durmamış, hep daha ileriye giderek hep cenk
meydanlarında bulunmayı devletin bekasının bir şartı
olarak görmüştür. Diyebiliriz ki tarihimizin bütün al-
tın sayfalarını oluşturan destanların arkasındaki temel
husus **“Ölürsem şehit, kalırsam gaziyim.”** diyen ruh-
tur, o ruh âdeti milletimizin genetiğine işlemiştir. Bu
milletin hamurunda i'lâ-yi kelimetullah davası vardır;
Allah'ın sözünü en ileriye taşıyabilmek için, vatanını,
milletini, bayrağını, inancını, mukaddesatını, dinini ko-
ruyabilmek için gerekirse kendi canından vazgeçmek,
gerekirse kendi kanını feda etmek vardır. Öyle olduğu
için tarihimizde büyük tarihî destanları yazdık, öyle ol-
duğu için Birinci Cihan Harbi'nden sonra topu, tüfeği
kalmamış değil, kazması, küreği dahi kalmamış olan
bir milletken **“Ya Allah!”** diyerek ayağa kalktık ve bu-
günkü bağımsız Türkiye Cumhuriyeti Devleti'mizi kur-

duk. Bu salonda bulunan her birimiz dedelerimizin ya da büyük dedelerimizin hikâyelerini dinlemişizdir. Birçok cephede savaşmış olan, birçok cephede varlığını ortaya koymuş olan bu aziz milletin önemli özelliklerinden birisi de budur; cenk meydanlarını terk etmemek ve böylece milletimizin asil ruhunu dünyadaki diğer milletlerden ayıracak bir mücahedenin içerisinde olmaktır. Dolayısıyla bu özelliğimizi bugün de taşıyan bir milletiz. İşte, onun için, şehit yakınları tabut başındayken bile **“Vatan sağ olsun.”** diyebiliyorsa onun arkasındaki esas güç, o insanlarımızın, milletimizin sahip olduğu i'lâ-yi kelimetullah davasıdır.

İkinci temel özelliğimiz ise **“devlet-i ebed müddet”** inancıdır. Bu fikir sadece devlete güç veren bir fikir değil, aynı zamanda milleti ciddi bir şekilde ayakta tutan ana direklerimizden, ana unsurlarımızdan biridir. Bizim için devlet, kıyamete kadar, ebed müddet sürebilecek olan bir davadır. Devlet, sadece bir yönetim erki değil, aynı zamanda milletle bütünleşmiş, devlet-millet bütünleşmesi içerisinde, milleti en güçlü şekilde temsil eden bir üst yapıdır.

Böyle olduğu içindir ki “devlet-i ebed müddet” fikriyle birlikte hareket eden bu millet, aynı zamanda cihanda bir nizam kurma derdinin, davasının içerisinde olmuştur. Ayrıca dünyadaki diğer insanların, yani insanlığın adaletle, hakkaniyetle, barış içerisinde ve insani bir şekilde yaşaması da bizim devlet anlayışımızın önemli özelliklerindedir. Bu anlamda “nizam-ı âlem” ismini verdiğimiz bu âleme nizam

verme ülküsü, sadece bizim milletimizin yaşadığı topraklarda değil, bütün dünyada hakkı, hakikati, adaleti tesis etme anlayışının yansımasıdır.

Dün Osmanlı'nın Hint seferleri var; ta Hindistan'a kadar gitmiş. Emperyalistler dünyayı sömürürken gittikleri her yere zulüm götürmüşler, oralarda ne varsa -altındır, elmadır- çalıp yüklenip getirmişler, bugünkü büyük ekonomik güçlerini ortaya çıkarmışlar. Bizim ecdat ise dünyanın en uzak köşelerine ancak adaleti götürmek için gitmiştir, hakkaniyeti sağlamak, zulmü ortadan kaldırmak için gitmiştir.

Aynı şey bugün de yaşanıyor; bugün de nizam-ı âlem davasına sahip millet olarak Kudüs'teki meseleyle, Gazze'deki meseleyle birebir ilgileniyoruz. Hiç şüphesiz söyleyebiliriz ki dünyada devlet ve millet olarak Gazze'deki insanların yaşamış olduğu, bu, tarihin gördüğü en büyük soykırım karşısında gösterdiğimiz tepkiler tesadüfi değildir. Allah'a hamdolsun, bu milletin neredeyse tamamına yakını, herkes, Gazze'de yaşanan insanlık dışı suçları telin etmek, bunlara karşı dimdik ayakta durmak anlamında ortak bir noktadadır, ortak bir anlayıştaadır. **Gazze'de bu katliama başlandığı ilk günden itibaren devlet olarak, millet olarak, sivil kuruluşlarımız olarak Gazze'nin masum, mazlum halkının yanında olduk; işte bu, bizim nizam-ı âlem anlayışımızın bir yansımasıdır.**

Dünyanın binlerce kilometre ötesindeki bir topluluğa zulmedilirse, haksızlık yapılırsa bundan biz de mesu-

lüz, mutlaka bizim de bunu durdurmak için mücadele etmemiz gerekir anlayışını taşıyoruz. Ecdadımız nasıl asırlardır dünyanın birçok yerinde yaşananlara seyirci kalmamış, sessiz kalmamış, onlara karşı **“Ne yapalım, bu bizi ilgilendirmiyor.”** diyerek başını çevirmemişse biz de bugün dünyada yaşanan hiçbir zulme karşı seyirci kalamayız. Nitekim millet olarak Gazze’deki bu yaşananları, güçlü bir şekilde telin ediyoruz. Bizler, bu sofralarda iftarımızı açarken, içecek bir bardak suyu, yarım dilim ekmeği olmayan o fakir ve masum, mazlum Gazze halkının başına bombaların yağdırıldığını biliyoruz ne yazık ki... Bu durumu, sadece dualarımıza Gazzelileri alarak değil, millet olarak bundan sonra dünyada adil ve hakkaniyetli bir dünya sistemi kurmak için mücadele vererek değiştireceğimizi biliyoruz. Türkiye’nin öncülüğünde yeni bir dünyanın kurulduğunu inşallah hep beraber göreceğiz. Bunun için sözümüzü hiç sakınmadan, en üst noktadan en alt noktaya kadar çabamızı hiç eksik etmeden devam ediyoruz.

Değerli kardeşlerim;

İnşallah, bu ramazan ayı boyunca ettiğimiz dualar hürmetine en kısa sürede Gazze’deki masum ve mazlum insanlar huzura kavuşurlar ve bu zulüm sona erer ama ondan daha önemlisi, ümit ediyoruz ve öyle olacağına inanıyoruz ki Türkiye’nin öncülüğünde, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde dünyada kurulacak olan yepyeni bir sistemin ayak sesleri zaten duyulmaktadır. Yeni bir Birleşmiş Milletler kurulacak ve dünyada hakkaniyeti, adaleti esas alan yeni bir siyasal sistem inşa edilecek-

tir; bundan hiç şüphemiz yoktur. Yine, hiç şüphemiz yoktur ki 1967 sınırlarında, başkenti Kudüs olan, tam manasıyla egemen bir Filistin Devleti kurulacak ve bu Filistin Devleti'nin varlığı dünyada barışın, adaletin yeniden tesis edildiğinin en büyük göstergesi olacaktır.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Tarih boyunca dünyadaki büyük oluşumlar kadar, büyük altüst oluşların da neredeyse tamamı Orta Doğu coğrafyası merkezlidir. Dünyadaki büyük medeniyetler kadar, büyük harpler, darplar, değişimler buradaki gelişmelere göre ortaya çıkmıştır.

“ Dünya barışının kapısı Orta Doğu barışıdır; Orta Doğu barışın kapısı, o kapıyı açan anahtar ise Filistin'in özgür olabilmesidir; tarih bize bunu öğretiyor. ”

Ne zaman Filistin'de hakkın, hukukun, adaletin gerçekten hâkim olduğuna şahit olduysak dünyada da barış olmuştur. Örnek, ecdadımız, dört asır, bugün, kan ve gözyaşının hükümran olduğu Filistin'i yönetti. Müslümanlar, Hristiyanlar, Yahudiler ve farklı ırklardan insanlar hep bir arada yaşadılar. Bütün dinler, mezhepler, meşrepler farklılıklarını hiçbir şekilde ayrılık vesilesi olarak görmediler. Öyle ki, ezan sesleriyle kilisenin çan sesleri ya da Ağlama Duvarı'nın dibinde dua eden Yahudilerin yakarışları birbirine karıştı. Kimse bir diğerine “Ne yapıyorsun?” diyerek soru sormadı, gırtlığına sarılmadı ama bunu sağlayan yönetimin

de bir özelliği vardı; bu yönetim, insanların hepsini eşit insanlar olarak görüyordu, hiçbir insanı bir diğereinden ayrı görmüyordu. Hatta öyle ki; Osmanlı'nın Yükseliş Dönemi'nde, Hayfa kapısının üzerinde **“Lâ ilâhe illallah, İbrahim Halîlullah.”** yazıyordu. Yani “Biz Müslüman bir milletiz ve burayı yönetiyoruz ama bu yönettiğimiz bölgede Müslümanlar olduğu gibi, Hristiyanlar ve Museviler de olduğu için biz oraya **“Lâ ilâhe illallah, İbrahim Halîlullah.”** yani Allah'tan başka ilah yoktur ve İbrahim Allah'ın dostudur diye yazarsak, onlar da incinmez ve kendilerini bu medeniyete dâhil hissederler diye düşünmüşlerdir... Böylece, “İbrahimî dinler” dediğimiz, Hristiyanların ve Musevilerin de kapsama alındığı bir toplum düzeni kurmuşlardır.

Ama gelin görün ki; İsraili bir bakan, Gazzeliler için; **“insansı varlıklar”** diyebiliyor, onları insan olarak bile görmüyor... Bu nasıl bir kindir? Kuvözde çırpına çırpına ölen bebekleri gördünüz, onları zevkle seyrediyor, yetmiyor, Gazze'nin sokaklarında kendi başına dolaşan iki üç koyunu görüp nişan alıp onu da vuruyor ama aynı kafa, karşısında savaştan güçlü birilerini gördüğü zaman da gerisin geriye kaçarak gidiyor.

Değerli kardeşlerim;

Yeryüzünün kurtuluşunu sağlamak, inşallah, hep beraber milletçe çabalarımızla, gayretlerimizle ve bütün dünyadaki mazlumlardan yana olan, dini, mezhebi, meşrebi, ırkı ne olursa olsun insanlık onurunu taşıyan herkesle iş birliği yaparak büyük bir sesi ortaya çıkarmakla mümkündür ve şunu da söylemek gerekir ki:

Artık, dünyada bir insanlık cephesi kurulmuştur. Dünyanın birçok yerinde, hükümetleri İsrail'in yanında durmak için can atsalar da yüz binlerce, milyonlarca insan sokağa çıkıyor ve bu zulme “Dur!” demek için seslerini olabildiğince yükseltiyorlar.

Bizim milletimize yeryüzünde nizamı yeniden tesis etmek düşer, bütün bunları bunun için söyledim; biz, kurulan oyunun basit bir oyuncusu değil, yeni oyunlar kurabilen ve bu kabiliyete sahip olan bir milletiz.

Ben bir kere daha bu sofraları şerefleştirdiğiniz için, milletimizin millî iradesinin tecelligâhı olan Türkiye Millî Millet Meclisinin bu Tören Salonu'nda bizlerle birlikte bu sofrayı şenlendirdiğiniz için her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Aranızda yakınlarını kaybetmiş, nice acıları yaşamış, acılarını hâlâ yaşayan insanlar olarak sizlerle birlikte olmak, bizim için için önemliydi ama şunu da söyleyeyim: Hoca efendi iftardan önce bir ayet-i kerime okudu... “Sakın ha Allah yolunda öldürülenlere ‘ölüler’ demeyiniz; onlar diridirler ve Rabb’leri katında bizim anlayamadığımız bir şekilde rızıklandırılıyorlar.”

Kaybettiğiniz ailenizin fertlerinin, eşlerinizin, çocuklarınızın, kardeşlerinizin, evlatlarınızın, şehitlerimizin ruhaniyetinin bu salonda olduğundan inanın ki eminim. Her ne kadar onları görmüyorsak da onların bizi gördüğünü hissediyor gibiyiz. Bu millet, bu özelliklerine, bu inancına, bu dağ gibi duran millî kimliğine sahip

olduğu sürece, Allah'ın izniyle, bu millete kimse bir zarar veremez.

Değerli kardeşlerim;

Şehitler ordusu, diri ve kaim bir ordu olarak, Bedir Gün-nü'nden bu yana sayıları artarak çoğalan bir ordudur. İnşallah sizlerin evlatları, eşleri, kardeşleri -hangi ya-kınınız şehit ise- işte bu büyük ve mukaddes şehitler ordusunun içindedir.

Şehitlerimiz, kara toprağın bağrında sıradağlar gibi durdukça, ezanımız susmayacak, bayrağımız inmeyecektir. Onlardan aldığımız yüksek ilhamla, ülkemize, milletimize ve insanlığa şeref, hukuk ve adalet adına her daim uyanık bir şuurla hizmet edeceğiz.

Bir ve beraber olacağız...

Bir asır evvel 72 düvel nasıl gerisi geriye gittiyse, bugün bu milletin karşısında hiçbir şey yapamaz! Yeter ki biz bu şuurla, bu birlik ve beraberlik duygusuyla yolu-muza devam edelim.

Allah, şehitlerimize rahmet eylesin, şehitlerimizin ailelerine sabır versin; bu millete her türlü güçlüklerden, her türlü zorluklardan kurtulmayı ve dünyanın en güçlü milletlerinden biri olmayı yeniden nasip etsin diyorum. Ramazanınızı, gelmekte olan bayramlarınızı tebrik ediyor, hepinizi Allah'a emanet ediyorum. Hayırlı akşamlar diliyorum.

BÜYÜKELÇİLER İLE İFTAR PROGRAMI

Prof. Dr.

NUMAN KURTULMUŞ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

19 MART 2024

ANKARA

Saygıdeğer büyükelçiler, uluslararası kuruluşların değerli temsilcileri, Ankara'daki uluslararası toplumun değerli mensupları, değerli milletvekili arkadaşlarım, hanımefendiler, beyefendiler;
Hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

Türk milletinin millî iradesinin tecelligâhı olan Türkiye Büyük Millet Meclisinde siz değerli dostlarımızı ağırlamaktan dolayı büyük memnuniyet duyuyoruz; hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Sözlerimin hemen başında bu davetimize icabet ettiğiniz için her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Bu ramazan, iftar sofralarında yaptığımız duaların bütün insanlığın esenliğine, refahına ve huzuruna vesile olmasını temenni ediyorum. Yine aynı şekilde bizler burada, bu ortamda rahat bir şekilde iftarlarımızı yaparken dünyanın dört bir tarafında yokluk, kıtlık, açlık, baskı, zulüm altında ramazan ayını idrak etmeye, oruçlarını tutmaya gayret gösteren, gerçekten büyük

bir güvenlik endişesi içerisinde yaşayan milyonlarca Müslüman kardeşimize de Cenab-ı Allah'tan esenlik ve barış diliyoruz. İnşallah bu ramazan ayı, başta Gaz-zeli Müslümanlar olmak üzere, bütün Müslümanların içinde yaşadıkları zorlukları aştıkları, sulha, selamete eriştikleri son ramazan ayı olur diye temenni ve dua ediyorum.

Değerli dostlar;

Bu vesileyle bir araya gelmişken birkaç temel husus-taki görüşlerimizi sizlerle paylaşmak isterim. Öncelikle hepimiz gayet iyi biliyoruz ki insanlık tarihinin en zor, en büyük, en önemli krizlerinin, kaoslarının yaşandı-ğı, büyük belirsizliklerin iç içe geçtiği bir dönemi ya-şıyoruz. Diyebiliriz ki modern çağlarda bu kadar çok sorunu üst üste ve iç içe yaşadığımız dönemler çok nadirdir.

Bugün baktığımız zaman küresel iklim krizlerinden çevre krizlerine kadar, düzensiz göç meselesinden iş-gallere, iç çatışmalara ve ülkeler arasındaki huzursuz-luklara kadar, yine Gazze'de son örneğini gördüğümüz uluslararası kuralları hiçe sayan insanlık dışı davranış-lara kadar, birçok alanda çoğunluğu insanların eliyle gerçekleşmiş büyük felaketlerle karşı karşıyayız. Şunu biliyoruz ki ve insanlığın tecrübesi bize açık bir şekil-de göstermiştir ki bugün yaşadığımız bu sorunların hiçbirini tek başına bir tek ülkenin aşması mümkün değildir. Uluslararası alanda yaşadığımız krizleri ve ka-osları, bu büyük problemleri hep beraber uluslararası camia olarak dayanışma içerisinde aşmayı başaraca-

ğız. Aksi takdirde terörden iklim değişikliklerine kadar, ülkelerin iç çatışmalarından düzensiz göç meselesine, İslamofobia'ya kadar bugün karşılaştığımız bütün bu sorunlar bizleri yutacak, içine alacak ve bu sorunların çözümsüzlüğü içerisinde insanlık maalesef başka bir yere savrulacaktır. Onun için bu soframızdan bir kere daha açıkça ifade ve ilan ediyoruz ki:

“ Gelin, uluslararası camia olarak insanlığın sorunlarını hep beraber müzakere ederek anlayış içerisinde, karşılıklı rıza içerisinde çözebilelim. ”

Eğer sorunlarımızı tartışıp bunlar için çözüm noktasına odaklanabilirsek inanın ki bugün karşımızda devasa sorunlar gibi duran bu gelişmelerin her biri bizler için yeni fırsatlara dönüşebilir. Bu fırsatları oluşturabilmek uluslararası camianın elindedir.

Değerli dostlarımız;

Öncelikle Türkiye olarak dış politikada son derece aktif, son derece yoğun bir dönemden geçtiğimizi sizler de görüyorsunuz ve takip ediyorsunuz. Dış politikada çok farklı alanlarda sürdürdüğümüz bu çabalarımızın iki önemli dayanağını tekrar hatırlatmak isterim.

“ Bunlardan birincisi, sorunlara karşı barışçıl çözümleri ortaya koyabilme iradesidir. Bunun için sorunlar ne kadar büyük olursa olsun, diplomasi masasının gücünü Türkiye olarak hiçbir zaman ihmal etmedik, diplomasiyi ötelemedik. ”

Bu çerçevede hem sorunların çözümü için karşılıklı rızaya dayalı müzakereleri açık tuttuk hem de diplomasinin bütün kanallarından istifade ettik.

“ Ayrıca dış politikamızın bir başka önemli ayağı olarak ise bölgesel ve küresel sorunların çözülebilmesi için küresel ölçekte adaletin temin edilmesini kendi dış politikamızın ana eksenine oturttuk. ”

Bu iki temel prensip çerçevesinde, Türkiye olarak karşılaştığımız her bir sorunu bir diğerinden ayırt etmeksizin ve tek tek ilgililerle, muhataplarıyla birlikte çözmek için gayret sarf ediyoruz.

Bu çerçevede özellikle son zamanda yaşadıklarımızı dört ana noktada özetleyerek sözlerimi tamamlamaya çalışacağım.

Bunlardan birincisi, Türkiye'nin dış politika anlayışının ana ayaklarından biri, barış ve istikrarın sağlanmasıdır. Barış ve istikrarı sağlama perspektifine sahip olmayan hiçbir uluslararası çabanın çözüm üretmesinin mümkün olmadığını biliyoruz. Hele hele bizim gibi çevresi sorun alanlarıyla dolu olan bir ülkede birinci hedefinizin barışı ve istikrarı sağlamak olması zorunludur.

Bu çerçevede sadece iki alandaki çabalarımızı hatırlatmak isterim. Bunlardan biri, hemen yanı başımızda, kuzeyimizde **Rusya ve Ukrayna** arasında devam eden çatışmada başından itibaren Türkiye olarak barışçıl,

hakkaniyetli bir çözümden yana olduk. Her ikisi de komşumuz olan, her ikisiyle de ilişkilerimiz olan, Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşın bir an evvel bitirilmesinin sadece iki ülkenin lehine değil bölgenin, Avrupa'nın ve bütün dünyanın menfaatine olduğunu da biliyoruz. Bunun için, Sayın Cumhurbaşkanımız her iki ülke liderleriyle de yakın temasta neredeyse meseleyi çözüm noktasına getirmişken maalesef bazı ülkelelerin tavırları yüzünden çözüm noktasından uzaklaşıldı. Türkiye, Rusya-Ukrayna arasında kalıcı ve adil bir barışı savunurken aynı zamanda bu savaşın yayılma potansiyelini de gören bir ülke olarak bunu açık bir şekilde ifade etti.

Hepimiz biliyoruz ki Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş sadece Rusya'yla Ukrayna arasında değil, Rusya'yla bütün Batı dünyası arasında bir savaş olma potansiyeline sahiptir. Hatta daha ileriye gidelim, Allah korusun, Rusya ve Ukrayna savaşı barışçıl bir şekilde sonlandırılmazsa üçüncü dünya savaşının ayak seslerini duymamız bile mümkündür. Bunun için, Türkiye olarak bölgede barış ve istikrar vizyonumuzun gereği Rusya ve Ukrayna'yla **prensipli müzakereler** yolunu seçtik. Şunu da söyleyeyim, her iki ülkeyle de eş zamanlı olarak dünyada görüşebilen tek ülke Türkiye. Bunu hep sürdürmeye gayret ettik ve ümit ederim ki iki ülke arasındaki bu savaş adil, hakkaniyetli bir şekilde sona erer.

Bir diğeri ise 7 Ekim'den bu yana **Gazze'de** devam eden olaylar karşısındaki tavrımızdır. Türkiye olarak

biz başından itibaren iki devletli çözümün tek çıkar yol olduğunu söylüyoruz. Ama maalesef, özellikle 7 Ekim'den sonra modern zamanların gördüğü en büyük insani katliamlardan birini yapan hatta İsrail'in holokosta dair bütün propagandalarını yerle bir eden, maalesef Yahudilere karşı Avrupa'da yapılan holokosttan çok daha acısını, daha vahşisini Filistinlilere karşı gerçekleştiren bir holokostla karşı karşıyayız.

Türkiye olarak ilk günden, ilk andan itibaren Müslüman Gazze halkına karşı yapılan soykırıma varan bu katliamın derhal durdurulması, acil ateşkes ve insani yardımın gerçekleştirilmesi için barışçıl bütün mekanizmaları harekete geçirmeye çalıştık ama ne yazık ki İsrail, bazı çevrelerden aldığı desteklerle, bu pervasız saldırganlığını sürdürdü.

“ Şunu çok açık ifade etmek gerekir ki; aslında Gazze'ye karşı yapılan bu saldırı, doğrudan doğruya insanlığa yapılmış bir saldırıdır. Gazze saldırısı karşısında aslında bütün devletler, bütün ülkeler ve 8 milyara yakın insanlığın tamamı bir snavla karşı karşıyadır. ”

Bu katliamı görmezden gelenler, bu katliama destek olanlar, bu katliamı sessiz bir şekilde izleyenler, en az, bu soykırıma varan katliamı gerçekleştirenler kadar suçludur; onun için biz, başından itibaren, bütün dünyada bu konuda bir uyanışın gerçekleşmesi için ülke

olarak üzerimize düşen bütün sorumlulukları yerine getirmeye gayret ettik.

Değerli dostlar;

Ancak, şu anda 35 bin civarında, Gazzeli insan öldürülmüştür, binlerce insan hâlâ yıkıntıların altındadır. İnsanlar bir bardak su, yarım lokma ekmek bulamayacak kadar yokluk içerisinde. Bütün bunlar olurken bir taraftan da dünyada şunun gelişmekte olduğunu görüyoruz: Hükûmetleri ne derse desin, dünyanın birçok başkentinde yüz binler, hatta milyonlar sokağa çıkarak **“Yeter artık, bu vahşeti durdurun!”** diyerek, hükûmetlerine rağmen, kendi insanlıklarını ortaya koymuştur.

Çok açık söylemek gerekirse aslında İsrail Hükûmeti Gazze’ye yaptığı bu insanlık dışı saldırılarla yeryüzünün her yerinde insanlık cephesinin kurulmasını, dirilmesini, canlanmasını sağlamıştır. Washington’ın sokaklarından Güney Afrika’ya kadar, İskoçya’dan İspanya’nın sokaklarına kadar, Endonezya’dan Afrika’daki ülkelerin meydanlarına kadar, Almanya’dan Fransa’ya kadar, dünyanın dört bir tarafında insanlar **“Yeter artık!”** sesine destek olmaya ve hükûmetlerini uyarıya devam ediyor. Türkiye olarak, bu bölgesel sorunun çözülebilmesi ve bu bölgede güven ve istikrarın temin edilebilmesi için acilen ateşkesin sağlanması ve İsrail’in ölüm mekanizmasının durdurulması gerektiğine inanıyoruz.

Ayrıca, bir başka önemli güvensizlik ve istikrarsızlık unsuru olarak da özellikle bizim bölgemizde son yıllarda sıkça gördüğümüz yeni tür savaşların etkilerini arz etmek isterim. Adına **“vekâlet savaşları”** ya da **“ticaret savaşları”** denilen yeni tür savaşlar aslında terör örgütlerini cesaretlendirmiş; halklar arasında fitne ve fesatın yayılmasına neden olmuş; Orta Doğu’da, Afrika’da, Asya’da binlerce masum insanın öldürülmesine vesile olmuştur. Bazı ülkeler **“vekâlet savaşları”** adı altında, terör örgütlerini kendi araçları olarak görüp dış politikalarının bir kartı olarak kullanırken Türkiye, terör örgütlerinin tamamına karşı, hiçbir ayırım gözetmeksizin mücadele vermektedir. Bu anlamda, güven ve istikrarın sağlanması dış politikamızın bir numaralı önceliklerindedir.

Bir başka önemli mesele ise, ekonomik büyüme ve her alandaki iş birliğinin karşılıklı “kazan-kazan” prensibi çerçevesinde, bütün ilgili, muhatap ülkelerle müşterek menfaatlerimizi oluşturacak şekilde gerçekleştirilmesidir. Türkiye; Afrika’da, Asya’da, Avrupa’da, dünyanın dört bir tarafında, ikili ilişkilerini geliştirdiği ülkelerin hemen hemen tamamıyla ticari, kültürel ve diğer alanlardaki tüm ilişkilerini bu perspektifle gerçekleştirmektedir. Çünkü ekonomik alanlarda iş birliği ancak karşılıklı menfaat ilişkisine göre sürdürülebilir, hiçbir ülkenin bir diğerini ekonomik olarak baskı altına alabileceği bir şekilde devam ettirilemez. Bu çerçevede, Türkiye olarak çalışmalarımıza devam ediyoruz ve karşılıklı fayda esaslı çerçevesinde, özellikle Afrika ve Asya’da kültürel

diplomasi gücümüzü de kullanarak bu bölgenin halklarıyla dayanışmamızı artırıyoruz.

Dış politikamızın üçüncü temel meselesi ise küresel sorunlara çözüm bulma meselesidir. Az önce de ifade ettiğim karşılaştığımız bütün bu küresel sorunların hepsine karşı hep beraber çözüm üretmek, çözümleri geliştirmek ve müşterek bir şekilde mücadele etmek zorundayız.

Örneğin İslamofobia'yla mücadele bir tek ülkenin tek başına yapabileceği bir iş değildir, İslamofobia'yla mücadele sadece Müslüman ülkelerin de yapacağı bir mücadele değildir. İslamofobia aslında ırkçılığın, faşizmin, ötekileştirmenin, insanlar arasında bir hiyerarşi kurmanın en açık suçlarından biridir. İslamofobia'ya karşı hep birlikte mücadele etmek, zaman zaman yabancı düşmanlığı -özellikle Batı ülkelerinde- ve göçmen fobisi arkasına gizlenen bu İslam karşıtlığına karşı mücadele etmek de uluslararası camianın topyekûn boynunun borcudur. **Özellikle Avrupalı dostlarımız için şunu söylemek isterim: Bugün Avrupa'da artan ve hepimizin endişeyle izlediği ırkçılık ve yükselen faşizm dalgası, aşırı sağ akımlar İslamofobia ve yabancı düşmanlığı üzerinden aslında Avrupa'nın mutedil, makul ana akım siyasetinin damarlarını köreltmektedir.** Bu çerçevede, tüm bu küresel sorunlara karşı çözüm bulma iradesini hep birlikte ortaya koyacağız.

Aynı şekilde, iklim krizlerine karşı da tek başına bir ülkenin mücadelesi mümkün değil ya da teröre karşı bir

ülkenin tek başına mücadelesi mümkün değil. Samimi olarak, bu sorunların hiçbirini bir diğerinden ayırt etmeksizin, bu sorunları “*bizim işimize geliyor*” veya “*işimize yaramıyor*” diye tasnif etmeksizin, insanlık olarak el birliğiyle bu sorunları ortadan kaldırmak için mücadele etmeliyiz.

Bu alanda şunu da anahtar bir cümle olarak söylemek isterim. Ne yazık ki bugün uluslararası camia çoğunlukla bu saydığım sorunları bir sonuç olarak ele alıyor. Hâlbuki bu sorunların hiçbiri tek başına bir sonuç değildir, birçok sebebin oluşturduğu ve ortaya çıkardığı bir sonuçtur.

Örneğin Afganistan’ın işgali olmasaydı, bugün Afganistan’dan dünyanın dört bir tarafına göç etmek için hayatını hiçe sayan milyonlarca insan yollara dökülmeyecekti.

Eğer Irak’ın işgali olmasaydı, bugün Irak’tan yüz binlerce insan evlerini barklarını bırakarak başka ülkelere göç etmek istemeyecekti.

Eğer vekâlet savaşları üzerinden Suriye bugün paramparça hâle getirilmeseydi, Suriye’nin insanları başka yerlere göç etme ihtiyacı hissetmeyeceklerdi.

Eğer dünya bir araya gelip açlık sorununu çözebilecek adımları atsaydı, Afrika’nın aç insanlarına sadece yarım lokma ekmek için Avrupa’ya göç etmek için baskı kurmayacaktı.

Örnekleri uzatabiliriz, dolayısıyla sadece sonuçlara odaklanmak değil, bunları ortaya çıkaran nedenleri tek tek ortadan kaldırmak uluslararası toplumun başlıca vazifesidir.

Son olarak, Türkiye'nin dış politikasındaki en önemli ana direklerinden biri, küresel ölçekte adalete, hakkaniyete dayalı yeni bir dünya sisteminin kurulmasıdır.

Sevgili dostlar, herhâlde hiçbirimiz bugünkü dünya sisteminin iyi şekilde işlediğini söyleyemeyiz hatta kendisini bugünkü dünya sisteminin sahibi olarak görenler dahi dünya sisteminin adaletli şekilde çalıştığını iddia edemez. Başta Birleşmiş Milletler olmak üzere hemen hemen dünyanın tüm kurum ve kuruluşları iflas etmiştir.

Birleşmiş Milletlerin iflasının en hazin görüntüsü ise fevkalade değerli bir siyaset insanı olan Genel Sekreter Sayın Guterres'in Refah Sınır Kapısı'nda içeri girmek için bekletilmesi görüntüsüdür. Düşünebiliyor musunuz, barışı sağlayacak Birleşmiş Milletlerin Genel Sekreteri bile barışı sağlayabilmek için o zulmün yapıldığı mekâna, topraklara giremiyor. Dolayısıyla yeryüzünde yeni, adil, hakkaniyetli bir küresel sisteme ihtiyaç vardır. Tek tek bütün kurumları saymıyorum. Şu anda dünyanın hemen hemen bütün anlı şanlı kurumlarının tamamı iflas etmiş, tamamı fonksiyonsuz hâle gelmiştir.

İki temel meseleyi önümüze alıp koymadan yeni bir dünya sistemi kuramayız. Bunlardan biri, **yeryüzünde**

yaşayan insanların tamamının yaradılıştaki eşitliğidir.

Hiçbir insan; rengi, dini, dili ne olursa olsun bir diğerekinden üstün değildir. Beyaz adamın, kara tenli adama üstünlüğü yoktur. Erkeğin, kadına üstünlüğü yoktur. Zengin, fakire üstünlüğü yoktur. Hiçbir milletin bir diğere karşı üstünlüğü yoktur.

“ Üstün ırk, insanlığın ürettiği en şeytani düşüncedir. Dolayısıyla bu anlamda yeni bir sistem kuracaksa önce 8 milyar insanın her birinin yaradılıştaki birbirinin eşiti olduğu bir anlayışı inşa etmemiz lazım. ”

İkincisi ise yeryüzünde şu anda mevcut olan devletlerin hepsinin egemenlikte eşitliğini de kabul etmemiz lazım. Hiçbir devlet, bir diğerekinden üstün değildir.

Şimdi Sayın Cumhurbaşkanımız, yıllardır Birleşmiş Milletler kürsüsünden de söylüyor: **“Dünya beşten büyüktür.”** Biz bunu derken dile getirdiğimiz hakikat, insanlık vicdanının gönül sızısıdır. Dünya, 5 ülkenin insafına terk edilemez. Terk edilemeyeceğini dün Ruanda’da gördük. Terkedilemeyeceğini bugün Gazze’de görüyoruz.

Hep birlikte bir uyanışa, bir silkinişe ihtiyacımız var. Bu, sadece bir tek ülkenin yapabileceği bir şey değil.

Ben onun için az önce söylediğim söz önemliyorum. Gazze olayları karşısında yeryüzünde insanlık cephesi dirilmiştir. Milliyeti ne olursa olsun; rengi, dili ne olur-

sa olsun haktan yana, adaletten yana olanlar, dünyanın her yerinde seslerini yükseltiyor. Ümit ediyoruz, inşallah yeryüzünde yeni bir dünyanın kurulması, hakkaniyetin, adaletin tesis edilmesi mümkün olur. Bunun için uluslararası camianın mensupları olarak hep birlikte hareket etmek ve ortak kararlar almak mecburiyetindeyiz.

Türkiye'deki dostlarımız olarak burada faaliyet gösteren büyükelçilerimizi, siz değerli dostlarımızı, uluslararası kuruluşların temsilcilerini Türkiye'nin dış politika vizyonunda tabii ortaklarımız, tabii fikir alışverişinde bulunacağımız dostlarımız olarak telakki ediyoruz. Burada gelişecek, Türkiye'nin de içinde bulunduğu yeni bir dünya arayışının kendi ülkeleriniz, kendi hükümetleriniz nezdinde de dile getirilmesi için sizlerden insanlık adına insanlık cephesine destek olmanızı bekliyoruz.

Bu vesileyle, bir kez daha bu güzel akşamı bizlerle birlikte geçirdiğiniz için, bu güzel ramazan sofrasında bizim misafirimiz olduğunuz için hepinize yürekten teşekkür ediyorum. Hepinizi Allah'a emanet ediyorum, selam ve sevgilerimi sunuyorum.

TÜRKİYE'DE MİSAFİR EDİLEN GAZZELİLER İLE İFTAR PROGRAMI

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

4 NİSAN 2024
ANKARA

Bismillahirrahmanirrahim, elhamdülillahi rabbil âlemin, essalatu vesselamu ala seyyidina Muhammed ve ala alihi ve sahibihi vesellim.

Saygıdeğer Gazzeli, Filistinli kardeşlerim, değerli misafirler; sizleri burada Türkiye'nin milli iradesinin tecelîgâhı Büyük Millet Meclisinin çatısı altında ağırlamaktan, iftar soframızda sizlerle birlikte olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Bu sofrada sizlerle birlikte olmamızın esas amacı, bir nebze de olsa kardeşliğimizi, dostluğumuzu göstermek ve aynı zamanda da bu vesileyle, Gazze'de şehit olan kardeşlerimize birlikte dua etmek, onların aziz hatıralarını yâd etmek ve Filistin davasının daha ileriye gidebilmesi için bütün gücümüzle mücadele etme azmimizi artırmaktır.

Yine, bu sofrada duamız, niyazımız odur ki; bugün siz bizim soframızda misafir olduğunuz gibi, bizler de en kısa zamanda, inşallah önümüzdeki Ramazan ayında özgür Filistin'in bayrağı altında, Gazze'de

sizlerin sofralarına misafir oluruz ve sizlerle birlikte iftarlarımızı açabiliriz...

Bugün 181'inci gününü geride bıraktığımız İsrail'in insanlık tarihinin en ağır katliamlarından birini sürdürdüğü Gazze'de, bir taraftan büyük insanlık dramları yaşanmakta ama aynı zamanda dünyada yeni gelişmelerin de kapısını aralamaktadır.

Bir iftar sofrasında uzun vaktinizi almayacağım ama tarihin çok önemli dönemlerinin birinden geçiyoruz demek durumundayız. Eş zamanlı olarak üç önemli gelişmeyi Gazze üzerinden yaşıyoruz. Bunlardan birisi, Gazze'de insanlık tarihinin, özellikle modern zamanların gördüğü en büyük katliamlardan biri, açık bir soykırım işlenmektedir, binlerce insanın şehit olduğu, binlerce ailenin hayattan koparıldığı -hepiniz bu acıları yaşadınız, hepinizin akrabalarının, komşularının, tanıdıklarının şehit olduklarını biliyorum. İçinizden bazılarınızın yaralandığını ve güçlüklerle Türkiye'ye getirildiğinizi, tedavi edilen kardeşlerimizi de biliyorum-büyük bir imtihan, ağır bir sınav ve büyük bir insanlık suçuna tanıklık ediyoruz.

Abartısız bir şekilde söylenebilir ki insanlık tarihinin gördüğü en vahşi katliamlardan biri budur. Bu katliamlar artık dünyanın birçok yerinde insanlar tarafından lanetleniyor ve Filistin'deki bu katliamların suçluları, inşallah en yakın zamanda uluslararası mahkemelerin önüne çıkarılarak hesap verecekleri günü bekliyorlar.

Öyle inanıyorum ki Netanyahu ve çetesi, en kısa za-

manda Savaş Suçları Mahkemesinin önüne çıkarılacak ve yakın dönemde benzer faşist yöneticilerin olduğu gibi Savaş Suçları Mahkemesinde yargılanarak hesap vereceklerdir.

Yine, eş zamanlı olarak bir tarafta ne kadar büyük bir katliam yaşanıyorsa, öte tarafta da o kadar büyük bir direniş örneği ortaya konuluyor. İnsanlık tarihinin en önemli direniş destanlarından biridir. **Ahed Tamimi**'nin henüz 11 yaşındayken İsrail askerlerinin karşısına dikilen o mücahide ve mübareze tavrını hiç unutmuyoruz. Aynı şekilde **Muhammed Durra**'nın 12 yaşındayken babasının arkasında İsrail askerleri tarafından şehit edildiği o fotoğraf, ruhumuzdan hiç silinmiyor.

Değerli dostlar, sizler bire bir yaşadınız, hâlâ ailelerinizden orada kalanlar var, Filistin davasının direnişçileri sürekli çoğalarak yeni kahramanlar ortaya çıkarmaktadır. İşte yine Gazze'deki şehitlerin arasından yeni kahramanlar filiz veriyor ve direniş bu şekilde güçlenerek devam ediyor.

“**Aslında İsrail, hastaneleri bombalayıp, yardım bekleyen insanların üstüne bombalar atarak Filistinlileri, Gazzelileri çaresizlikle ve korkuyla imtihan etmek istedi. Ancak direniş öyle bir ruhla insanlara cesaret verdi ki bugün Gazze'de sıkışık kalmış 1 milyon 250 bine yakın Gazzeli kardeşimiz dünyaya korkunun yanlarından bile geçmediğini gösterdikleri gibi çaresizliği de hiçbir za-**

man yansıtmadılar. Sadece tahammülü, sabrı ve mücadele gücünü tüm dünyaya ispat ettiler. Dolayısıyla, Gazze'nin her bir ferdinin alınlarından öpüyoruz, büyüklerin ellerinden, çocuk şehitlerin gözlerinden öpüyoruz; yaşlılarıyla, gençleriyle, çocuklarıyla, hepsi büyük bir direniş destanı ortaya koydular. Çünkü bu direnişin arkasındaki ruhu ne Siyonistlerin ne de materyalist dünyevi insanların anlaması mümkün değildir. ”

Daha çocuğunu enkazın altından kaldırıp alından öperken koklayan baba biliyor ki:

“Nice az bir topluluk, Allah'ın izniyle çok bir topluluğa galip gelmiştir. Ve Allah, sabredenlerle beraberdir.”

Filistin'de kardeşlerimiz her şehidin ardından zaferi kazanacakları anı muştuyla bekliyor ve bu yürekle, bu cesaretle mücadele ediyor. Yoksa bırakın sığınacak bir çatısı, sığınacak bir duvarı dahi kalmayan Gazze'de insanların bu kadar büyük bir direniş ruhuna sahip olmalarının, açlıkla, yoklukla, baskıyla imtihan edilmelelerinin başka bir anlamı yoktur.

Bir diğer üçüncü eş zamanlı yaşadığımız gelişme ise artık dünyada Filistin davasına olan ilginin çok daha fazla artmakta olduğudur. Bu anlamda, Filistin'de, Gazze'de yaşananlar bütün insanlık için öğretici olmuş, rehberlik yapmıştır. Dünyanın birçok yerinde hükümetlerinin baskılarına rağmen, hükümetlerinin İsrail'i destekleyen tutumlarına rağmen milyonlarca

insanın sokağa çıkarak Gazze halkının yanında durduklarını göstermesi kolay bir iş değildir.

“ Şunu çok rahatlıkla söyleyebiliriz ki dünyanın her yerinde hakkaniyetten yana olan, adaletten yana olan, insaftan ve vicdandan yana olan bir “insanlık cephesi” kurulmuştur; bu insanlık cephesi, yeni bir dünyanın kuruluşu için yeni arayışların en güzel habercilerinden biridir. Böylece, hem yeryüzünde ortak noktada buluşabilen çok geniş kitlelerin olduğu ortaya çıkmış hem de dinleri bize benzemeyen, dilleri bize benzemeyen, kültürleri, medeniyetleri bize benzemeyen ama insanlık ortak paydasında buluştuğumuz milyonlarca insan, Müslüman dünyasının sessiz çoğunluğundan daha fazla Gazze’yi sahiplenen milyonları oluşturmuştur. ”

İnşallah bu sabır, bu kahır, bu tahammül ve bu tevekkül sınavının sonunda büyük bir müjde vardır; bunu bu mübarek Ramazan akşamında yüreğimdeki imanın tamamıyla düşünerek, tartarak söylüyorum. Önümüzde, başta siz Gazzeli kardeşlerimiz olmak üzere bütün Filistinlilere ve bütün Müslümanlara gelmekte olan müjde: İnşallah bu insanlık cephesinin uyanmasıyla birlikte, en kısa sürede, **başkenti Kudüs** olan, **toprak bütünlüğü** tamamıyla sağlanmış, **egemen, hür bir Filistin Devleti** kurulacak ve bu Filistin Devleti en kısa süre içerisinde **dünya milletleri** tarafından tanınacaktır.

“ Buraya kadar bir mümin olarak konuştum, şimdi bir mümin siyasetçi olarak konuşmaya gayret ediyorum. Şunu açıklıkla söyleyebilirim: İsrail’in bütün hesapları boşa gitmiştir. Bu katliamları, bu zulümleri yapanlar artık dünyada kendilerine arka çıkacak hiçbir ülkeyi bulamayacaklardır. Yakın bir zamanda Filistin Devleti’nin kuruluşu gerçekleşecektir. Çünkü bu sırada ben de 100’e yakın muadilim siyasetçiyle muhatap oldum, görüşmeler yaptım. Artık hemen herkes iki devletli çözümden başka bir yol olmadığını görmüştür. Filistin Devleti mutlaka kurulacaktır. ”

İsrail zannetti ki Gazze’den sizleri tehcir edecek ve Filistin davasını bitirecek ama önünde, şimdi, uluslararası alanda çok daha kuvvetlenmiş, Filistin Devleti’nin tanınmasıyla ilgili yeni ve güçlü bir süreç başlamıştır. Ümit ediyorum ki en kısa süre içerisinde İsrail’in bütün yaptıklarının hesabı uluslararası camiada sorulacaktır; Filistin davasının başarıya kavuşmasını, başarıya ulaşmasını görmek bu salonda bulunanlara da inşallah nasip olacaktır.

Değerli kardeşlerim, inşallah bu ramazan ayı, dünyanın her yerindeki Müslümanların, özellikle Filistin’deki kardeşlerimizin zulüm, baskı ve yokluk içerisinde geçirdikleri son ramazan ayı olsun. İnşallah, bundan sonraki ramazanlarda birlik, beraberlik ve esenlik içerisinde, İslam dünyasının halkları olarak çok daha güçlü bir şekilde yolumuza devam ederiz.

Hepinize selam ve saygılarımı sunuyorum. Ramazan Bayramı'nız mübarek olsun, Ramazan Bayramı'nızı tebrik ediyorum. Ailelerinizdeki bütün şehitlere ve diğer şüheda-i Gazze'ye Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum.

Ayrıca, Filistin meselesinin sadece Gazze'den ibaret olmadığını da hatırlatmayı bir vazife telakki ediyorum.

Kudüs, Batı Şeria ve diğer Filistin topraklarının her bir yerindeki mücadele Filistin davasının ayrılmaz bir parçasıdır.

Bu vesileyle, tekrar her birinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum; Allah'a emanet ediyorum. **“Yaşasın tam manasıyla özgür Filistin!”** diyerek sözlerimi tamamlıyorum.

İnşallah, güçlü bir Filistin Devleti'nin kuruluşunu görmek nasip olur.

Çok teşekkür ediyorum.

Hayırlı akşamlar diliyorum.

24. ULUSLARARASI BEYTÜLMAKDİS AKADEMİK SEMPOZYUMU

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

18 NİSAN 2024
MARDİN

GAZA MARTYRS REGISTRY

PROJECT

GAZZE ŞÜHEDİLERİ

شهداء غزة

gazamartyrs.org

Artuklu Üniversitemiz bünyesinde gerçekleşecek 24. Uluslararası Beytülmağdis Akademik Sempozyumu'nun hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Mardin'imiz medeniyetler beşiği bir şehir olarak, farklı kültürlerin bir arada barış içinde yaşadığı bir tecrübeyi de bizlere sunması açısından çok değerli bir örnektir...

Barışa, insana saygıya, hayata ve hukuka hürmete, her zamankinden çok ihtiyacımız var...

Çok güncel ve insani bir meselenin eşliğinde toplandık bugün...

7 Ekim'den bu yana Gazze'de yaşanan insani felaket, artık ne yazık ki soykırım boyutlarına erişecek seviyeyi zorlamaktadır.

Sempozyumu, bu büyük dramın bizlere ve insanlık âlemine yüklediği sorumluluklarla birlikte düşündüğümüzde, kuşkusuz hem akademi hem siyaset dünyası açısından yükümüz artıyor...

Bu konu şüphesiz ki sadece dinî ve insani değil, aynı zamanda politik sonuçlar doğuran bir meseledir. Bu yılki ana tema olan **“Akademi ve Siyonizm: Baskılar, Korkular ve İtirazlar”** çerçevesinde, akademi ve medya gibi alanlar başta olmak üzere siyonist baskıların nasıl işlediği üzerinde derinlemesine düşüneceğiz, tartışacağız. Aynı zamanda bu baskılara karşı direnme yollarını ve Filistin’e yönelik dayanışma pratiklerini ele alacağız.

Akademi kavramı ile konuşmamıza başlarsak, M.Ö. 4. yüzyılda **“Akademia”** adlı bir zeytinlikte öğrencilerine ders veren, matematik, yönetim ve doğa bilimleri konusundaki özgür konuşmalarıyla akademyanın temellerini atan Eflatun açısından, bugün bizlerin akademi dünyasındaki baskıları, sansürleri, yıldırmaları, korkutmaları, sindirmeleri konuşuyor olmamız tam anlamıyla bir paradokstur.

Çünkü Gazze dramında şahit olduğumuz pervasız ırkçılık ve yaşanan vahşet, Batı’nın bizatihi kendi değerler sistemini sarsmaktadır. Netanyahu hükümetinin hukuksuzluğu ve işlediği suçlar, küresel değerler sisteminin krizidir. Çünkü insan hakları ya evrenseldir ya da aksi takdirde anlamsızdır.

Akademideki ve düşünce dünyasındaki bu baskıları, korkutmaları, susturmaları, *“daha büyük bir şey”* ile bütünlüştürmemiz gerekiyor. Çünkü akademiye, İsrail’in yanında tavır alan finans, medya ve popüler kültür

unsurlarından ayırarak ifade etmek meseleyi ancak kısıtlar.

Müsaade ederseniz **“siyonizm sorununu”** bir tür büyük etkileşim stratejisi şeklinde, bütüncül bakış açısıyla anlatmak isterim.

İsrail’in dokunulmazlığı ve dünyada jenosit dendiğinde hiçbir insan topluluğuyla paylaşmak istemediği soykırıma has biricikliğinin, küresel olarak nasıl tesis edildiğine baktığımızda iki modelleme yöntemi dikkat çekicidir.

İlki; **“Kültürel Göstergeler ve Ekme Modeli”**dir. Zihinsel anlamda süreçler topluluğuna işaret eder. **İsrail’in üstünlüğü, dokunulmazlığı, seçkinliği gibi küresel kabullerin, zihinlere ustalıkla ve sabırla ekilmesi söz konusudur.**

Akademilerin yanı sıra; medya, sinema, sosyal medya, kültürel çevreler, sanat muhitleri gibi tüm dünyayı etkileyip yön verecek mecraların, İsrail’e dair hassasiyetleri bir tür birikime hatta kutsamaya dönüştürmelerinden söz ediyoruz.

Etkileşim Stratejisi konusunda dikkatinizi çekmek istediğim diğer modelleme yöntemi ise **“Suskunluk Sarmalı”**dır.

“Büyük İsrail” fikriyatının özellikle medyatik sansürlerle yürüdüğünden söz etmiştik. siyonistlerin özellikle medyadaki hâkimiyetleri sayesinde farklı görüşlerin ifade edilememesi, mesela, Avrupa’da ve ABD’de

hâkim görüşün genelde İsrail yanlısı veya İsrail karşıtı olmayan biçimde belirlenmesi sonucunu getirir.

Bu duruma ses çıkaran akademisyenler, yazarlar, sanatçılar, çeşitli zorluklarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu zorluklar, yıldırımlar, tehditler, insanları İsrail'in karşısında bir suskunluk sarmalına itmektir.

Bölüm başkanı veya dekan olmak, gazetelerde başyazar olmak, filmlerde, müzikte, modada yıldız olmak isteyenler için, *"İsrail'e soru sorma, itiraz etme ve onun yanında yer al"* şeklinde bir suskunluk sarmalı kurulmuştur.

ABD'de 5 Aralık'ta yaklaşık 1000 akademisyenle yapılan anketin sonuçlarına göre, bu ülkedeki akademisyenlerin yüzde 81'i Gazze hakkında konuşmaktan çekinmektedir. Batı medyası için İsrail'in güvenliği ve Hamas'ın elindeki İsraili esirler; öldürülen 35 binden fazla Gazzeli sivilden daha çok konuşmaya değer bir konudur.

Bizim için ise konuşulması gereken can kayıplarının yanı sıra akademi ve medya başta olmak üzere sanat, edebiyat gibi alanlarda da siyonist lobi gruplarının uyguladığı sansür ve baskıların özgürlükleri, farklılıkları, zenginlikleri ve çeşitliliği tehdit etmesidir.

Hatırlatmak istediğim ilk husus, 1933 yılında ülkemizde gerçekleşen üniversite reformudur. Bu tarihî olay, Türkiye'nin eğitim tarihinde önemli bir dönüm noktası olmuştur.

1933 yılında Nazi Almanyası'ndan kaçarak Türkiye'ye gelen Yahudi asıllı bilim insanları, ülkemizin bilim ve eğitim alanındaki potansiyelini daha da zenginleştirdiler. Türkiye, bu entelektüel göçmenlere hoşgörülü bir ortam sağlayarak, bir taraftan da bilimsel çalışmalarına devam etmelerini mümkün kılmıştı.

“ 1933 üniversite reformunda Gazi Mustafa Kemal'in baskıya uğrayan bilim insanlarını Türkiye'ye davet ederek onlara verdiği desteğin devamı niteliğinde, bizler de dünya üzerinde Siyonist çetenin saldırısına uğrayan tüm bilim insanlarının yanında olduğumuzu beyan ediyoruz. ”

Günümüzde, İslam âleminin birlik olamaması sebebiyle Siyonist lobi gruplarının etkisi giderek artmaktadır. Bu gruplar, kendi bakış açılarına uymayan görüşleri bastırmak ve sansürlemek için özellikle medyada olağanüstü yöntemlere başvuruyorlar. Bu durum, açık tartışma ortamlarını daraltıyor ve farklı düşüncelerin ifade edilmesini zorlaştırıyor.

Türkçeye “Haberlerin Ağında İslam” olarak çevrilen “Covering Islam” adlı eserinde Edward Said, bu baskılara dair çok sayıda örneğe yer verir. İslam'ın Batı medyasında ve entelektüel çevrelerde nasıl gösterildiğini ve İslam'a dair bilginin nasıl ve hangi güdülerle üretildiğini çok net bir şekilde ele alır.

Said, İslam'ın Batı'daki temsiliyetini ele alırken, kitabın başlığındaki **“cover”** kelimesini de ustaca kullanarak, İslam'ın Batı'da nasıl **“örtülmeye çalışıldığını”** ve bu örtülmeye ilişkin stratejileri gözler önüne sermektedir.

Bilim ve akademi, bilginin üretiminde ve yayılmasında merkezi bir rol oynar. Özellikle de araştırmalar politik bir boyut kazandığında, akademi çok çeşitli baskı ve sansürlerle karşılaşabilmektedir.

Buna karşın akademide ve medyada siyonizme karşı direnen değerli örnekler de bulunuyor. Sizlere **Norman Finkelstein ve Noam Chomsky**'nin görüşlerinden kısaca bahsetmek isterim.

Norman Finkelstein, bildiğiniz üzere siyonizm ve İsrail-Filistin sorununu eleştirel bir bakış açısıyla değerlendiren bir akademisyen... Özellikle İsrail'in Filistin politikalarını ve siyonist hareketin ideolojik temellerini sorgulaması kadar, İslam'a dair olumsuz genelleme ve ayrımcılığa karşı çıkması da önemlidir. Siyonizmin eleştirisini yaparken tam da oluşturduğu toplumsal adaletsizliklere ve ayrımcılığa dikkat çeker.

Noam Chomsky ise İslam'a yönelik ön yargıların ve terörle ilişkilendirilme eğilimlerinin siyasi manipülasyon ve medya propagandasıyla nasıl şekillendiğini sıkça vurgular. Chomsky'nin de ifade ettiği gibi Batı medyası, akademisi ve politikacılarının ağırlıklı bir kısmı, İslam'ı geniş kitlelere terörle eş değer göstererek siyonist politikaları meşrulaştırmaya çalışır.

Bu konularda sadece Müslümanların penceresinden bakmanın, bizi mücadele yolunda eksik bırakma tehlikesine sürükleyebileceğinden endişe ettiğim için bu isimleri verdim. Bu isimleri çoğaltmak mümkün.

Daha geçtiğimiz günlerde, Yunanistan'ın eski maliye bakanlarından ve tanınmış bir ekonomist olan **Yanis Varoufakis'in** siyasi yasaklarla engellendiği Berlin'deki etkinlikten haberdarsınızdır.

Varoufakis'in Almanya'daki konuşması holokost ile ilgili **“haklı suçluluk hissi”** gibi önemli kavramlar/tanımlar üzerinde duruyordu. Almanya'nın yasaklarla engellediği Varoufakis'in konuşmasını ve bu durumun holokost ve savaş tazminatları gibi önemli konular üzerindeki etkilerini başka platformlarda değerlendirmek bizim de üzerimize vazife olsa gerektir.

Akademik camiadaki baskılara ve özgür düşünceye vurgu yapmak adına önemli bir örneği daha ele almak istiyorum.

Ünlü filozof **Nancy Fraser**'ın maruz kaldığı muameleden bahsedeceğim, çünkü bu deneyimler akademik camiadaki siyonist baskının ne kadar kritik olduğunu gösteriyor.

Fraser, Filistin yanlısı bir dayanışma mektubu imzaladığı için Köln Üniversitesindeki görevinden alındı. Yine Yahudi asıllı bilim insanlarından **Masha Gessen, Ghasan Hage ve Judith Butler** gibi isimlere uygulanan sansür ve baskılar, siyonistlerin ne kadar etkili çalış-

malar yaptıklarının da acı göstergelerindedir. Judith Butler'a verdikleri Adorno Ödülü'nü geri aldılar. Ne kadar hazin bir çelişki... Ödülü kazanan Yahudi asıllı bir bilim insanı, ödüle adını veren de Nazi zulmünden kaçan Yahudi asıllı ünlü filozof Adorno...

Siyonist lobilerin **“antisemitizm”** söylemiyle eleştiri ve itirazları bastırmaya çalışması, akademik özgürlükleri ve ifade özgürlüğünü tehdit etmeye hâlâ devam ediyor.

Bütün bir Avrupa'yı soykırımın suçluluğu üzerinden esir alıyor, Netanyahu ve siyonist ırkçılar. Bunu yaparak Yahudi ve Filistinli halkların özgürce tartışma ve bir araya gelme imkânlarını baltalıyor, onları karşılıklı şeytanlaştırıyorlar.

“ Antisemitizmi, Yahudilerin bir daha zulme uğramamaları için bir kalkan olma amacından sapılarak, kendi cinayetleri ve katliamlarını gizlemek için kullanıyor Netanyahu ve çetesi... Tıpkı Nazilerin Yahudi bilim insanlarını şeytanlaştırdığı gibi, Netanyahu ve siyonist ırkçı çete Gazze katliamına karşı çıkan Yahudi asıllı bilim insanlarını, sanatçıları, aydınları şeytanlaştırarak özgür dünyanın vicdanını, zulme karşı çıkanların seslerini bastırmaya çalışıyor. ”

Ama diğer yandan Gazze'ye yönelik son saldırılar, dünya genelinde büyük tepkilere de yol açtı. İsrail'in

barbarca saldırılarına dünyanın muhtelif yerlerindeki akademisyenler ve öğrenciler büyük protestolar ve eylemlerle cevap verdi.

Ayrıca bizzat holokostu yaşayan kişilerin katıldığı Filistin'e destek eylemleri, Yahudi asıllı Amerikalıların kendilerini Beyaz Saray parmaklıklarına zincirlemesi, Amerikalı bir askerin tüm dünyanın gözleri önünde kendini yakması gibi eylemler hepimizin hatırladığıdır. Siyonistlerin zulmü bu gibi vicdanlarda mahkûm oldukça umudumuz artıyor.

Protesto eylemleri üniversitelerde gerilimlere de neden oldu. Rektörlerin, dekanların akademisyenlere baskı yaptığı ve akademisyenlerin de öğrencilere zaman zaman sansür uyguladığı olaylarla karşılaşyoruz bir yandan da... Bu durum, siyonizmin küresel ağının akademiye olan baskısını da açıkça gösteriyor.

“ Küresel siyonist ağın akademi üzerindeki bu baskısına karşı duran ve Filistin'e destek veren pratikler, genellikle zorlu bir mücadeleyi de beraberinde getiriyor. Her Filistin yanlısı sesin hemen “antisemitizm” söylemiyle karşılanıp susturulmaya çalışılması artık bir klişe hâline gelmiştir. ”

Ancak, bizler akademiye özgürce bilim üreten ve hakikatlerle dayanışma içinde olan bir yer hâline getirmek için mücadeleye devam etmekle sorumluyuz.

Bu sempozyum da bu mücadelenin bir göstergesidir. Beytülmağdis'e dair akademik ve kültürel çalışmaların metodolojileri, antisyonizm ve akademideki baskılara karşı direnç gibi konuları ele alarak bu mücadeleye katkıda bulunmayı sürdüreceğiz.

Vicdan sahibi herkesle birlikte siyonist lobilerin baskısına karşı direnecek ve akademik özgürlükleri koruyacağız. Ancak bu mücadele, sadece akademik alanda değil, aynı zamanda toplumsal ve siyasi düzeyde de sürdürülmelidir.

“ Siyonizm üzerine yapılan tartışmaları ele alırken, dikkat etmemiz gereken bir nokta da dilin doğru kullanımudur. Örneğin siyonizm ile ilgili konularda “Yahudi teröristler” gibi ifadeler kullanmak hem ayrımcılığa hem de gerilimlere yol açacaktır. ”

Bu tür nitelermeler, genellemeler bireyleri veya grupları terörle ilişkilendirir. Dolayısıyla olayların ve eylemlerin arkasındaki gerçek nedenleri ve sorumluları anlamamızı engeller. Dilimize dikkat etmediğimiz takdirde, Müslümanlığın da terörle ilişkilendirilmesine imkân sağlamış ve İslamofobi'ye istemeden de olsa katkıda bulunmuş oluruz.

Özetlemek için bahsettiğim baskıları toplamak gerekirse;

Akademisyenlerin Görevlerinden Alınması:

İsrail ile ilişkili tartışmalı konuları açıkça eleştiren ve Filistin'i destekleyen akademisyenlerin, özellikle Avrupa ve Amerika'daki üniversitelerde görevlerinden alındığı örneklerle yoğun bir şekilde karşılaşılıyor. Örneğin, geçtiğimiz aylarda ABD'de, Indiana Üniversitesinden bir öğretim görevlisi, Filistin halkına gösterdiği destek nedeniyle yaptırıma maruz kalmıştı.

Öğrencilerin Teşhir Edilmesi ve Tehdit Edilmesi:

ABD'de öğrenim gören öğrenciler, sosyal medyada Filistin'e duyarlılık gösteren paylaşımlar yapmaları nedeniyle hedef hâline gelmişlerdi.

Filistin'e Destek Veren Etkinliklerin Engellenmesi:

Kanada'da bir üniversitede düzenlenmek istenen Filistin'e destek etkinliği, siyonist gruplar tarafından yapılan baskılar sonucunda iptal edilmiş, Avustralya'da da benzer etkinlikler siyasi baskılar nedeniyle engellenmişti.

Araştırma ve Yayınların Engellenmesi:

İsrail ile ilgili tartışmalı konuları ele alan araştırmacıların, makalelerinin yayınlanmasının engellendiği örnekler de yaygındır. Ayrıca, Filistin'deki insan hakları ihlalleri veya savaş suçlarına dair çalışmaların siyasi baskılar nedeniyle yayınlanması sıklıkla engelleniyor.

Akademik İş Birliklerinin Kısıtlanması:

Birçok ülkede, Filistin'i destekleyen akademisyenlerin uluslararası iş birlikleri veya proje başvuruları, siyonist grupların yaptığı baskılar sonucu kısıtlanıyor.

Örneğin, Avrupa'da birçok üniversite Filistin ile iş birliği yapmaktan çekiniyor ve bu da akademik özgürlükleri tehdit ediyor.

Sonuç olarak, siyonist lobilerin akademi ve medya alanındaki baskılarına karşı durmak için ifade özgürlüğünü savunmalıyız.

Bu sempozyumun, bu anlamda farkındalık yaratmasını ve çözüm arayışlarına katkı sağlamasını umut ediyorum.

Dünyanın barışa, selamete, esenliğe ihtiyacı var. Daha fazla savaşa, kan dökülmesine, soykırıma değil...

Dolayısıyla bizim bir yandan Gazze özelinde siyonizm sorununu konuşurken bir yandan da bizi selamete çıkartabilecek yol haritalarından bahsetmemiz gerekiyor.

İslam kardeşliğini pekiştirmek, birlik ve beraberliği sağlayabilmek, ortak hareket kabiliyeti geliştirebilmek imkânını yakalayabilmemiz gerekiyor.

Gazze'deki soykırım ile birlikte dünyada uyanan adalet ve insanlık şuuru dünyanın geleceği için çok parlak bir umuttur. Gazze dramıyla birlikte kurulan bu insanlık cephesi hepimiz için çok değerlidir...

Adalet konusunda söz gelimi; **“Osmanlı'nın Kudüs Kriterleri”**nden ilham alabilmeliyiz. Savaş olmadan üç büyük dinin mensuplarını barış içerisinde yönetebilmeyi maharetle başarmış bir tecrübe var elimizde...

Niçin bunu yeniden gerçekleştirmeyelim... Bunu günümüzde de ihya edecek donanımı önemsemeliyiz.

Bizler vicdani topluluklarla temaslarımızı arttırmalıyız ve kuşkusuz, İslam'ın güzel ahlakını, bireysel ve toplumsal düzeyde örnek olarak yaşatmalıyız.

İyilik kötülükten, adalet zulümden her zaman daha güçlüdür. Zulümle abad olunmaz, İsrail'in haksız işgalleri ve soykırımı insanlığın ortak çabasıyla, inşallah en kısa sürede bitirilecektir. Hepinizi Allah'a emanet ediyorum.

**“KUŞATMA; HABERCİLERİN
KALEMİNDEN GAZZE ABLUKASI”
KİTABININ TANITIM TÖRENİ**

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

4 HAZİRAN 2024
ANKARA

TÜRKİYE
Haber
Kameramanları
Derneği

kuşat
medya 3 dünya
LONDRA 19 Ocak 2023

TÜRKİYE
Haber
Kameramanları
Derneği

kuşat
medya 3 dünya
LONDRA 19 Ocak 2023

kuşat
medya 3 dünya
LONDRA 19 Ocak 2023

kuşat
medya 3 dünya
LONDRA 19 Ocak 2023

Cumhuriyet Halk Partisinin Sayın Genel Başkanı, AK PARTİ, İYİ Parti ve Saadet Partisinin Grup Başkan ve Grup Başkan Vekilleri, Meclisimizin komisyonlarının değerli başkanları, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, saygıdeğer hazırım;

Böylesine güzel, anlamlı bir toplantıda bizleri bir araya getirdiği için Türkiye Haber Kameramanları Derneğine çok teşekkür ediyorum.

Bir kitap olmanın çok ötesinde, sadece bir kabın arasına sıkıştırılmış, ciltlenmiş bir kitap olmanın çok ötesinde, gerçekten sonraki çağlara da delil mesabesinde, şahitlik mesabesinde olan fevkalade önemli bir kitabın lansmanı için buradayız. Bu, haddizatında son derece zor bir dönemde görev yapan arkadaşlarımızın fedakârlıklarının, emeklerinin, adanmışlıklarının da bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Burada emeği olan tek tek bütün haberci arkadaşlarıma ve ayrıca Haber

Kameramanları Derneğinin Değerli Başkanı ve yöneticilerine yürekten teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, insanlık tarihi boyunca yaşanmış en ağır zulümlerden birisine, hele hele şekersiz, şüphesiz söyleyebiliriz ki modern zamanların en katı katliamlarına, soykırım boyutlarını dahi çoktan aşmış olan bir **devlet terörüne** hep beraber şahitlik yapıyoruz. Burada sadece Gazze gibi daracık bir alana sıkıştırılmış yaklaşık 1,5 milyon insan değil, aslında dünyanın her tarafında 8 milyar insan Gazzelilerle birlikte bir büyük sınava tabi tutuluyor. Bu katliamın yanında yer alan çok azınlık da olsa belli çevrelerin varlığını, İsrail'e destek ve himaye sergilediklerini biliyoruz ama şunu çok açıklıkla söyleyebiliriz ki insanlığın büyük bir kısmı bu katliamlar karşısında **"insanlık cephesi"** diyebileceğimiz ortak bir platformda buluşmuş ve dünyanın birçok yerinde bu zulme "dur" diyen sesler alabildiğince yükselmiştir. **Türkiye olarak bu sürecin başladığı ilk günlerden itibaren, devlet ve millet olarak ortak noktada duran ender ülkelerden biri olduğumuzun altını çizmek isterim. Bazı ülkelerde devlet başka tarafta millet başka taraftadır.**

Özellikle Türkiye, ilk andan itibaren fevkalade ciddi bir duyarlılıkla, toplumun hemen hemen bütün kesimlerinin Filistin noktasında ortak bir noktada durduğu, siyasetin tamamıyla -bugün burada da gördüğümüz gibi- Filistin davasına destek verir bir noktada olduğu ve en başından itibaren Sayın Cumhurbaşkanımız, bendeniz Meclis Başkanı olarak, Dışişleri Bakanımız,

bütün kurum ve kuruluşlarımızla küresel her platformda **Filistin davasını, Gazze meselesini sonuna kadar takip ettiğimizi biliyoruz. Bu çerçevede Türkiye Büyük Millet Meclisi de üzerine düşen ortak sorumluluğu yerine getirmiştir.** 7 Ekim'in hemen ardından 12 Ekim tarihinde burada, Mecliste grubu bulunan bütün siyasi partilerimizin katılımıyla önce ortak bir birleşim yapılmış, arkasından da ortak bir bildiriyle bu vahşete "dur" denilmiştir. Yine, aynı şekilde El Ehli Baptist Hastanesi ile Şifa Hastanesine yapılan iki ayrı saldırıda da Türkiye Büyük Millet Meclisi ortak bildiri yayınlayarak bu saldırılara "dur" demiştir. 29 Mayıs günü başkanlık tezkeresi Türkiye Büyük Millet Meclisinde okundu ve ittifakla başkanlık tezkeresi kabul edilerek, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararı olarak bütün dünyaya yayıldı. Bunların fevkalade önemli olduğunu ifade etmek isterim. Aynı şekilde, sivil toplum kuruluşlarımızın, yardım kuruluşlarımızın ellerinden gelen bütün gayreti ortaya koyarak Gazzeli masum ve mazlum insanların, geniş anlamda da Filistin'in mazlum ve masum insanların yanında olduğunu, onlara destek için seferber olduğunu da fevkalade değerli bulduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Değerli dostlar, bu anlamda bu mücadelenin en önemli ayaklarından birini de hiç şüphesiz gazeteciler, haberciler, kameramanlar ve fotoğrafçılar oluşturuyor. **Sayısı tam olarak bilinmemekle birlikte 140'ın üzerinde habercinin Gazze'de öldürüldüğünü, şehit edildiğini biliyoruz. Görüntü çeken her kameranın**

insanlığın gözü olduğunu, uzatılan her mikrofونun insanlığın kulağı olduğunu ve görüntüleri yayınlarak dünyaya yayan her kameranın insanlığın vicdanı olduğunu biliyoruz. Allah rahmet eylesin, şehit edilen bu gazeteci kardeşlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyoruz, mekânları cennet olsun.

Gazze'de aslında kuşatma sadece fiziki bir kuşatma değildir, İsrail bu kuşatmayı yaparken hiç şüphesiz Amerika Birleşik Devletleri ve bazı Avrupa ülkeleri başta olmak üzere, büyük güçlerden güç devşirerek bütün bu cürümleri işlemeye devam etmektedir ama esas gerçekleştirmeyi istediği kuşatma "**Filistin halkının zihnini kuşatmaktır.**"

“ Her türlü gücü kullanmasına rağmen, dünyanın en büyük silahlarını, en önemli ölümcül silahlarını kullanmasına rağmen İsrail'in hâlâ, dokuz ay sonra bile başaramadığı şey, Filistinlilerin zihnini kuşatmaktır. ”

Filistinliler... Evet, o rakamları da tam bilemiyoruz, üzülerek ifade ediyorum; hani derler ya "**Bir kişi ölürse olay, iki kişi ölürse daha büyük olay, çok insan ölürse istatistik.**" Dünya Filistin katliamı karşısında ne yazık ki tam manasıyla istatistiğe bile sahip değildir. Böyle bir ortamda, gerçekten bu kadar büyük bir yıkımın içerisinde her şeyi yaptılar, her şeyi denediler. **Normalde yedi sekiz saatte, bilemediniz bir iki günde işgal edecekleri Gazze'yi hâlâ ele geçireme-**

diler çünkü ele geçiremedikleri şey Filistin halkının gönlü ve Filistin halkının zihniydi. Bir taraf dünyanın en büyük desteklerini almaya bugün de devam ediyor, Filistin'deki, Gazze'deki insanlar ise -hükümetler nezdinde söylüyorum, bizim gibi birkaç hükümeti de tenzih ederek ifade ediyorum- bekledikleri yardımları ne yazık ki alamadılar, alamıyorlar ancak zihinleri kuşatılmayan bu insanların ortaya koyduğu mücadele, bundan sonrası için dünya tarihinde yeni bir dönemin de sayfalarını açıyor.

Sadece geçen hafta yaptığım iki görüşmeyi sizlerle paylaşmak isterim. Nasıl büyük bir direniş, ne kadar büyük bir mukavemet, ne büyük bir maneviyat, ne büyük bir asalet olduğunu göstermesi bakımından söylüyorum, **Gazze'nin Sağlık Bakan Yardımcısı Abdüllatif Bey** buraya geldi ve burada... Bu arkadaşımız şöyle bir arkadaş, ben dinlerken tüylerim diken diken oldu, anlatırken kelimeleri nasıl seçeceğimi bilemiyorum. "Benim evim güney Gazze'de, kuzeyde de akrabalarımız var. İsrail 'Güney güvenlidir.' diye ilan ettiğinde kuzeyde evleri yıkılmış olan akrabalarımızı bizim eve misafir ettik ancak güneyde Refah Sınır Kapısı'na çok yakındır diye onları davet ettim, güvenlidir diye davet ettim; bir gece apartmanımızı bombalayarak 46 kişinin ölmesine neden oldular." Bu 46 kişiden 33'ü Abdüllatif Bey'in ailesinden. "Sadece bir tek kızım ve 2 torunum hayatta kaldı." dedi. Bu adam -ben dinlerken, şimdi bunu anlatırken bile aynı acıyı hissediyorum- bu zat, bu mübarek zat, bu büyük insan bu büyük acı-

ya rağmen, bu hâliyle **"Burada bir gün ateşkes sağlanacak, Gazze'deki bu işgal bitecek, nasıl olur da hastanelerimizi yeniden ayağa kaldırırız ve burada Türkiye bize nasıl yardımcı olur?"** diye bir çalışmanın içerisinde, bir arayışın içerisinde. Böylesine büyük bir asaletle sahip olan bir halkın zihnini hiçbir kuvvet esir alamaz, kuşatamaz; bizim onlardan, bütün insanlığın onlardan öğreneceklerimiz var.

İkincisi ise en başta ifade ettiğim insanlık cephesinin dirilişiyle ilgilidir. **Gassan Ebu Sitte** -tanınmış bir plastik cerrah, İngiltere'de faaliyet gösteriyor- Gazze'nin ilk işgalinde kırk yedi gün Gazze'den çıkmadan hastanelerde bulabildiği imkânlarla ameliyatlarını sürdürdü. Bütün dünyanın yakından tanıdığı Gassan Ebu Sitte, şimdi Türkiye, İngiltere ve Mısır arasında mekik dokuyor ve bir taraftan da Glasgow Üniversitesindeki rektörlük seçimini kazanıyor. 5 bin küsur öğretim üyesinin oy kullandığı üniversitede Gassan Ebu Sitte 4 bin 800 küsur oyu alarak orada rektör seçiliyor. Böylesine büyük bir insanlık cephesine destek verdikleri için Glasgow'daki bu öğretim üyelerini de yürekten tebrik ediyorum; sağ olsunlar, var olsunlar.

Şimdi, önümüzde yeni bir dönem başlamıştır; bunu asla birbirimize moral vermek için söylemiyorum, ümitvar olduğum için söylüyorum ve insanlık tarihinin dönüm noktalarından birine şahitlik ettiğimiz için söylüyorum. Güney Afrika'nın Uluslararası Adalet Divanı'na başvurusuyla birlikte Filistin davası için de İsrail'in geleceği için de yeni bir dönem başlamıştır. Allah'ın iz-

niyle bu tarihî mahkeme her ne kadar sonuçları Amerika'nın arka çıkması dolayısıyla uygulanamıyor olsa bile insanlık vicdanında makes bulmuştur. Eninde sonunda bu mahkemeye birlikte başlayan süreç, yeni bir dönemin de gelişmelerini tetikleyecektir. Bunların en başında, İsrail'in, o siyonist rejimin uluslararası alanda yalnızlaştırılması geliyor.

“**Kim arkasında durursa dursun, kimden ne destek alırsa alsın, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyini istediği kadar çalıştırmazsa çalıştırmasin, bundan sonraki süreçte Netanyahu ve çetesi, siyonist İsrail rejimi yalnızlaşmaya mahkûmdur. Dünyanın her yerinde, azıcık insanlıktan nasibi olan, azıcık vicdanı ve insafı olan herkesin -dini, dili ne olursa olsun- destekleyeceği dava “Filistin davası”dır ve İsrail bu davanın uluslararası alanda güçlenmesiyle birlikte giderek yalnızlaşacak ve akıttıkları bu kanın içerisinde boğularak, bu zulmün altında ezilerek siyonist rejim yok olup gidecektir.**”

Şimdi, Batı'nın biraz da mahcup suskunluğundan istifade ediyorlar. Biliyorsunuz, komşumuz Yunanistan'ın **eski Maliye Bakanı Varoufakis**'in Berlin Üniversitesi'ndeki konuşması iptal edildi. Niye? Antisyonist olduğu için. Çok nefis bir açıklaması var: *“Anlıyorum Batı'nın Hitler katliamları ve faşizm dolayısıyla bir mahcubiyeti olduğunu, anlıyorum birtakım mahcubiyetleri dolayı-*

sıyla da suskun olduğunu ama sizin bu mahcubiyetinizin ortadan kalkması için acaba kaç on bin Gazzelinin ölmesi gerekir?" diye sordu... İnsanlık vicdanını harekete geçiren bu büyük gelişmenin karşısında hiçbir güç, hiçbir devlet duramaz. Allah'ın izniyle hem siyonist İsrail rejimi yalnızlaşacak hem de Filistin davası haklı bir şekilde dünyanın dört bir tarafında destek bulacaktır.

Filistin Devleti'nin geçtiğimiz günlerde Batılı bazı ülkeler tarafından da tanınması süreci bu anlamda yolu aydınlatan önemli ışıklardan biridir. Türkiye olarak bundan sonra uluslararası alandaki en önemli uğraşlarımızdan biri, Filistin Devleti'nin tanınması için bütün gücümüzle mücadele etmek, Filistin davasının her meşru platformda sözcülerinin yer alarak görüşlerini ifade etmelerini temin etmek ve bu anlamda oluşan insanlık cephesine destek vermektir.

Yine, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarından bir ikisini de söyleyerek sözlerimi tamamlayacağım. Bu salonda, katliamların başladığı günlerden itibaren çok anlamlı toplantılar yapıldı; bunlardan biri "Gazze'de Çocuk Olmak" isimli sergiydi. Oraya gerçekten yurt dışından da önemli temsilciler geldi. Yine, aynı şekilde, Gazze'nin bir büyük mezarlık hâline geldiği fikrinden hareketle, burada çok anlamlı bir sempozyum gerçekleştirdik.

Kamu Denetçiliği Kurumunun hazırladığı kitapçık, burada lansmanıyla dünya ve Türk kamuoyuna tanı-

tılmış oldu. Ayrıca, İstanbul'da Parlamenterler Arası Kudüs Platformu'nu organize ettik, dünyanın dört bir tarafından 600 parlamenter katıldı; bu parlamenterlerden 100'ü aşkınının ise gayrimüslim parlamenterler olduğunu ifade etmek isterim. Hem dünyanın ta uzak noktalarından meclis başkanlarının geldiğine hem de dilleri, dinleri, kültürleri bize benzemeyen insanların bizimle aynı duygular içerisinde Filistin davasına destek olduklarına şahit olduk. Bütün bunların hepsi gerçekten önemli ve olumlu adımlardır. Ümit ediyorum ki Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türkiye Cumhuriyeti Devleti bütün kurum ve kuruluşlarıyla bundan sonraki süreçte de Filistin davasına destek olmaya gayret edecek; bütün mesaisini, gücünü bu konuda samimiyetle ortaya koyacaktır.

Ben, bu vesileyle, bir kere daha Haber Kameramanları Derneğinin bu anlamlı kitabı için teşekkür ediyorum. Şunu da söyleyeyim; bu sadece bir kitap değil bir arşiv, bir belge; Kamu Denetçiliği Kurumunun ortaya koyduğu bir arşiv, bir belge. Anadolu Ajansımızın ve TRT'nin yapmış olduğu çekimler ve fotoğraflar Uluslararası Adalet Divanında sunulan delillerin önemli bir kısmını oluşturuyor; Türkiye olarak bundan da iftihar ederiz. Bundan sonraki süreçte de her platformda bu meselenin takipçisi olacağız ve inşallah, eninde sonunda, mutlaka ve mutlaka şeksiz şüphesiz başkenti Kudüs olan -1967 sınırlarında- tam manasıyla bağımsız, egemen bir Filistin Devleti kurulacaktır.

Bütün siyasi partilerin temsilcilerine, değerli milletvekili arkadaşlarıma yürekten teşekkür ediyorum. Böylece bir kere daha ortak tavrımızı, ortak duruşumuzu sergilemiş olduk. Sağ olun, var olun.

Hepinize hayırlı akşamlar dilerim.

NATO PARLAMENTO BAŞKANLARI ZİRVESİ

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

9 TEMMUZ 2024
ABD

Değerli Meclis Başkanları, değerli katılımcılar,
Temsilciler Meclisi Başkanı Sn. Johnson'a ve Kongreye
NATO'nun 75. kuruluş yılı dönümü nedeni ile düzen-
lenen bu zirveye yaptıkları ev sahipliği için teşekkür
ediyorum.

**NATO bugüne kadar Avrupa-Atlantik bölgesinde ve
ötesinde kolektif güvenliğimize katkıda bulunmak-
tadır, bugünse yeni, karmaşık, bambaşka küresel sı-
namalarla karşı karşıya bulunmaktadır.**

Ukrayna'da savaşın başlamasından bu yana Türkiye,
Kırım da dâhil olmak üzere Ukrayna'nın egemenliğine,
bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne olan desteği-
ni sürekli olarak teyit etmiştir. Dahası, savaşa adil ve
kalıcı bir çözüm bulunması için diplomatik çabalara
öncülük etmiştir.

Çabalarımız aynı zamanda Ukrayna da dâhil olmak
üzere NATO üyelerinin desteklediği ülkelerde demok-

ratik direncin korunmasına odaklanmalıdır. Dolayısıyla RADA (Ukrayna Parlamentosu) ile siyasi angajman masadaki en önemli konulardan biridir.

Bu noktada, Rusya'nın son saldırılarında Ukrayna'nın bir çocuk hastanesi de dâhil olmak üzere verdiği kayıplar için başsağlığı diliyor ve derin üzüntülerimi ifade ediyorum.

Değerli katılımcılar,

“**Terörizm, ittifakın güvenliğine yönelik en doğrudan asimetrik bir tehdittir. Genel Sekreter Stoltenberg'in de defalarca belirttiği üzere, hiçbir müttefik Türkiye'den daha fazla terör saldırısına maruz kalmamıştır. DEAŞ, FETÖ, PKK ve Suriye'deki uzantısı PYD ve YPG gibi terör örgütleriyle mücadelede kararlılığımızı sürdürürken, müttefiklerimizin bizimle dayanışma içerisinde iyi niyetle hareket ettiklerini görmek istiyoruz. NATO'nun terörizme karşı mücadelesi güçlendirilmelidir.**”

Öte yandan NATO'nun savunma harcamalarına yönelik bir hedefi ortadayken, NATO'nun güney cephesini koruyan Türkiye'nin Vilnius Zirvesi'nde alınan karara rağmen, bazı müttefiklerimiz tarafından silah kısıtlamasına tabi tutulması açık bir çelişkidir.

Türkiye'nin NATO'nun hedeflerine olan bağlılığı ve misyonuna yaptığı bilinen katkılar gerçekten iyi anlaşılmalıdır.

Son olarak, dünyanın en güçlü savunma örgütünün üyeleri, en acil küresel sorunlardan biri olan Gazze’de yaşanan insani felaketi görmezden gelemezler. Bu kan dökücülük ve İsrail’in katliamı derhâl durdurulmalıdır.

Durumun bölgesel bir savaşa dönüşmesi ciddi bir risk oluşturmaktadır. Küresel güvenlikle ilgili tartışmalarımızda, adalet ve hakkaniyet için **“insanlık ortak cephesinde”** birleşmeliyiz. **İttifakımızı, Netanyahu hükümetinin saldırganlığına yüksek sesle “hayır” demeye çağırıyoruz.**

Filistin-İsrail çatışmasında çözüm için derhâl, **kalıcı ateşkes, engelsiz insani erişim ve iki devletli çözüm çağrısında bulunuyoruz.**

Değerli meslektaşlarım,
Çatışmaların genişleme ve şiddetini artırma potansiyeli taşıdığı günümüzde, savaşı önlemek ve barışı korumak için birlikte hareket etmek NATO üyelerinin sorumluluğudur. **Bu nedenle, uygulanabilir bir barış perspektifi geliştirmek için özellikle NATO Parlamenter Asamblesi aracılığıyla istişarelerimizi arttırmalıyız.**

Mevcut çalkantılı ortamın yayılma potansiyeli taşıması nedeniyle uluslararası sistem ne yazık ki küresel krizlere yanıt verme yeteneğini kaybetmiştir. Bu nedenle, hakkaniyetli küresel bir sistem kurulması her zamankinden çok daha fazla zaruri hâle gelmiştir.

Gelecekte adil bir uluslararası sistem inşa etme çabalarımızda iki temel ilke bize rehberlik etmelidir. Bunlardan birincisinin **“tüm insanların hak ve haysiyet bakımından eşitliği”**, ikincisinin ise **“tüm devletlerin egemen eşitliği”** olması gerektiğine inanıyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

